

**УНИВЕРЗИТЕТ У ИСТОЧНОМ САРАЈЕВУ
ПЕДАГОШКИ ФАКУЛТЕТ
БИЈЕЉИНА**

**ИНФОРМАТОР И ТЕСТОВИ ЗА
КВАЛИФИКАЦИОНИ ИСПИТ**

Бијељина, април 2021. године

ПЕДАГОШКИ ФАКУЛТЕТ
БИЈЕЉИНА
Семберских ратара 1Е

Телефони:
055/415–400
факс 055/250–233

Издавач:

Педагошки факултет Бијељина

За издавача:

проф. др Далибор Стевић, декан

Главни и одговорни уредник:

проф. др Драгица Милинковић

Технички уредник:

МСц Слађана Митровић

Штампа:

„Leader“, Бијељина

Тираж:

200 примјерака

САДРЖАЈ

1. У В О Д.....	5
2. ОСНОВНИ ПОДАЦИ О ФАКУЛТЕТУ	10
3. МИСИЈА И ВИЗИЈА ФАКУЛТЕТА.....	15
4. ЗАШТО УПИСАТИ ПЕДАГОШКИ ФАКУЛТЕТ	18
5. УСЛОВИ ЗА УПИС НА СТУДИЈЕ	21
6. СТУДИЈСКИ ПРОГРАМИ	26
• СТУДИЈСКИ ПРОГРАМИ РАЗРЕДНЕ НАСТАВЕ	27
- ПРВИ ЦИКЛУС СТУДИЈА.....	28
- ПИТАЊА ЗА ПРИПРЕМУ КВАЛИФИКАЦИОНОГ ИСПИТА ЗА УПИС НА I ЦИКЛУС СТУДИЈА СТУДИЈСКИ ПРОГРАМ РАЗРЕДНА НАСТАВА	39
- ДРУГИ ЦИКЛУС СТУДИЈА	66
- ПИТАЊА ЗА ПРИПРЕМУ КВАЛИФИКАЦИОНОГ ИСПИТА ЗА УПИС НА II ЦИКЛУС СТУДИЈА СТУДИЈСКИ ПРОГРАМ РАЗРЕДНА НАСТАВА.....	71
- ТРЕЋИ ЦИКЛУС СТУДИЈА	111
- ПИТАЊА ЗА ПРИПРЕМУ КВАЛИФИКАЦИОНОГ ИСПИТА ЗА УПИС НА III ЦИКЛУС СТУДИЈА СТУДИЈСКИ ПРОГРАМ РАЗРЕДНА НАСТАВА.....	117
• СТУДИЈСКИ ПРОГРАМИ ПРЕДШКОЛСКОГ ВАСПИТАЊА И ОБРАЗОВАЊА	119
- ПРВИ ЦИКЛУС СТУДИЈА.....	120
- ПИТАЊА ЗА ПРИПРЕМУ КВАЛИФИКАЦИОНОГ ИСПИТА ЗА УПИС НА I ЦИКЛУС СТУДИЈА СТУДИЈСКИ ПРОГРАМ ПРЕДШКОЛСКО ВАСПИТАЊЕ И ОБРАЗОВАЊЕ.....	128
- ДРУГИ ЦИКЛУС СТУДИЈА	130

- ПИТАЊА ЗА ПРИПРЕМУ КВАЛИФИКАЦИОНОГ ИСПИТА ЗА УПИС НА II ЦИКЛУС СТУДИЈА СТУДИЈСКИ ПРОГРАМ ПРЕДШКОЛСКО ВАСПИТАЊЕ И ОБРАЗОВАЊЕ	135
• СТУДИЈСКИ ПРОГРАМИ ТЕХНИЧКОГ ОБРАЗОВАЊА И ИНФОРМАТИКЕ.....	178
- ПРВИ ЦИКЛУС СТУДИЈА.....	179
- ПИТАЊА ЗА ПРИПРЕМУ КВАЛИФИКАЦИОНОГ ИСПИТА ЗА УПИС НА I ЦИКЛУС СТУДИЈА СТУДИЈСКИ ПРОГРАМ ТЕХНИЧКО ОБРАЗОВАЊЕ И ИНФОРМАТИКА.....	187
- ДРУГИ ЦИКЛУС СТУДИЈА	213
- ПИТАЊА ЗА ПРИПРЕМУ КВАЛИФИКАЦИОНОГ ИСПИТА ЗА УПИС НА II ЦИКЛУС СТУДИЈА СТУДИЈСКИ ПРОГРАМ ИНФОРМАТИКА У ОБРАЗОВАЊУ	219
7. ОПШТА НАПОМЕНА.....	235

1. УВОД

УВОД

Циљ овог Информатора је да свим заинтересованима за школовање на Педагошком факултету, а посебно будућим студентима, пружи потребне информације о овој високошколској установи. Истовремено, Информатор пружа основне информације о правилима студирања, наставним плановима и програмима школовања за сваки студијски програм. Осим у Информатору, сва обавјештења за будуће студенате могу се наћи и на огласној табли, веб сајту Факултета (www.pfb.unssa.rs.ba) или се могу добити путем телефона.

Права и обавезе студената прописани су Законом о високом образовању ("Службени гласник Републике Српске" бр. 67/20), Статутом Универзитета у Источном Сарајеву, Правилима студирања Универзитета у Источном Сарајеву, Правилником о дисциплинском поступку и дисциплинској одговорности студената Универзитета у Источном Сарајеву, на студијским програмима првог циклуса: Разредна настава, Предшколско васпитање и образовање и Техничко образовање и информатика, другог циклуса: Разредна настава и Предшколско васпитање и трећег циклуса: Разредна настава, одлукама Сената Универзитета, Наставно-научног вијећа Факултета и других органа Универзитета, уредбама и одлукама Министарства просвјете и културе Републике Српске и других надлежних органа и институција.

2. ОСНОВНИ ПОДАЦИ О ФАКУЛТЕТУ

ОСНОВНИ ПОДАЦИ О ФАКУЛТЕТУ

Учитељски факултет у Бијељини формиран је Одлуком Народне скупштине РС број 02-891/93. од 21. јула 1993. године, што је регулисано у чл. 143 Закона о универзитету („Службени гласник Републике Српске” бр. 12/93), а са радом је почео 29. новембра 1993. године, примивши прву генерацију редовних студената разредне наставе у школској 1993/1994. години (Комисија је дала сагласност о испуњењу услова за почетак рада на основу које је донијето рјешење бр. УП-1-02-989-3/93. од 15. 11. 1993. године).

Учитељски факултет у Бијељини настао је као израз потребе за припремање кадрова у области образовања и васпитања, односно припремања наставника за извођење наставе у млађим разредима основне школе. Студије на факултету на Одејку за разредну наставу трајале су 4 године. Организационо, овај факултет припадао је Универзитету у Српском Сарајеву.

Пошто је ово био новоформирани факултет, који није имао свој простор, намјештај или било какву опрему, Министарство образовања, науке и културе и Скупштина Општине Бијељина одлучили су да Факултет буде смјештен у дијелу зграде (анексу) Основне школе „Свети Сава“. Опремање факултета намјештајем и средствима одвијало се доста споро, али уз помоћ Министарства, Општине Бијељина и донатора купљен је основни намјештај, опрема и дио наставних средстава.

У саставу зграде коју је факултет добио на кориштење налазило се: 5 слушаоница, библиотека са читаоницом, канцеларије за деканат, студентску службу и рачуноводство, кабинети за наставнике и сараднике, ресторан и канцеларија за Савез студената, на укупном простору око 940 метара квадратних. За практични дио наставе физичког васпитања кориштени су сала и спортски терени Основне школе „Свети Сава“ који су смјештени у истом дворишту.

Упоредо с рјешавањем просторних и материјалних услова за почетак рада, припремљен је Наставни план и програм, примљени су први наставници, формиран први Савјет и донесен Статут факултета.

Факултет је 1994. године почео да ради са 5 стално запослених наставника и 2 сарадника.

Почевши са радом у врло тешкој ратној школској 1993/94. години факултет се у своје дјеловању и напретку кретао узлазном путањом.

Школске 2002/2003. године Учитељски факултет је трансформисан у Педагошки факултет. Потреба за трансформацијом настала је из наmjере Учитељског факултета да школује кадар за рад и у предшколским установама и за дјелатност у основном образовању, а да се при томе постигне максимална рационалност организације студија на факултету и оствари природна веза између предшколског и основношколског васпитања и образовања која до тада у нашем систему није постајала.

Факултет је постао члан интегрисаног Универзитета у септембру 2007. године.

Од школске 2007/2008. године студенти раде према Наставном плану и програму усклађеном са захтјевима који су прописани болоњским процесом: уведени су једносеместрални испити, колоквијуми, резултати у остваривању обавеза и савладавању градива су исказани у ЕЦТС бодовима, итд.

Факултет се од фебруара 2010. године налази на новој локацији, у улици Семберских ратара 1Е у Бијељини, у новом, пространом и савременом здању (2 амфитеатра, 8 учионица, компјутерска учионица, кабинети, библиотека, читаоница, фискултурна сала) на коме данас предаје 41 доктор наука, од којих 14 редовних, 16 ванредних и 11 доцентата, 11 виших асистената и 4 асистента. Настава се организује у петодневној радној седмици, а по потреби и суботом, о чему се студенти благовремено обавјештавају.

Педагошки факултет у оквиру Универзитета у Источном Сарајеву задужен је за провођење наставног процеса, реализацију истраживачких активности, предлагање нових студијских програма и све друге активности које одобри Сенат или Управни одбор Универзитета.

Сва финансијска питања су под јурисдикцијом Ректората Универзитета у Источном Сарајеву и Министарства просвјете и културе Републике Српске.

3. МИСИЈА И ВИЗИЈА ФАКУЛТЕТА

Педагошки факултет Универзитета у Источном Сарајеву са сједиштем у Бијељини, на основу својих наставних, научних и истраживачких активности, постао је препознатљив као регионално средиште образовања наставничког кадра за рад са дјецом предшколског, млађег и старијег школског узраста јер је примјер изврсности у друштвеним, хуманистичким и природним наукама, те као такав има озбиљан утицај на будућност наше нације.

Примарна мисија Факултета јесте образовање висококвалитетних, компетентних стручњака у подручју едукацијских наука, који разумију развојне потребе савременог дјетета, који препознају и подстичу развој дјечијих потенцијала, који ће својим учењем, радом, залагањем и вјештинама унаприједити цијелокупан образовни систем, те научно-истраживачки рад у области предшколског, млађег и старијег школског узраста, који ће својим стручним знањем и искуством бити спремни одговорити изазовима своје професије, представљати покретачку снагу развоја и напретка друштва и постати лидери у свијету у коме живе.

Чврсте и сигурне темеље висококвалитетног наставног рада, усклађеног са европским стандардима, изграђујемо континуираним подстицањем и развијањем научно-истраживачког рада и пројектних истраживања која омогућавају интелектуална и креативна искуства имплементирањем најсвјежијих научних резултата.

Свакодневно повећавамо границе знања, интегрисамо различите перспективе у трансформацији свијета знањем, почевши од оног што нам је најбитније, а то је дијете. Радимо на перманентном усавршавању професионалних знања и способности наставничког кадра, примјењујемо принципе цијеложивотног учења, промовисамо "европске димензије" у високом образовању, доприносимо успостављању европског система осигурања квалитета високог образовања и евалуације квалитета. Стварајући доживотне везе са нашим студентима, дипломцима и професорима омогућавамо им да воде наш развој и планирање.

Педагошки факултет визију свог развоја заснива на традицији непрестаног улагања у знање и квалитет образовања, заснованог на савременим научним достигнућима и тенденцијама европског образовања. Она подразумијева жељу и напор да Факултет, као чланица Универзитета у Источном Сарајеву, буде престижна високошколска институција за

профилисање наставничког кадра за рад са дјецом предшколског, млађег и старијег школског узраста.

Визија Педагошког факултета је повезивање свих нивоа у систему образовања (од предшколског, преко основношколског, до високог образовања и цијеложивотног учења), како бисмо својим студентима омогућили оптималан развој њихових потенцијала. Тежња Факултета је и да постане носилац културног живота града Бијељине и региона, што подразумијева форсирање и подстицање талената и респектовање интелектуалне и стваралачке енергије сваког студента, асистента и наставника појединачно.

Настојање Факултета да у складу са искуствима социјално и економски успјешних и технолошки развијених земаља образује међународно компетентне стручњаке за рад у институцијама васпитања и образовања, указује на тежњу да Факултет постане препознатљив у међународним оквирима по наставном и научном раду, по индивидуалним достигнућима својих студената и наставника и остане пожељан за студирање.

4. ЗАШТО УПИСАТИ ПЕДАГОШКИ ФАКУЛТЕТ

ЗАШТО УПИСАТИ ПЕДАГОШКИ ФАКУЛТЕТ

- *Зато што је Бијељина град ђака и студената, град младости и будућности, дуге историје и културне традиције, мирних и пријатних људи.*
- *Зато што је Педагошки факултет у Бијељини савремена образовна и научна установа која данас образује будуће учитеље и будуће васпитаче предшколске дјеце.*
- *Зато што овај Факултет ради по узору на европски систем високошколског образовања.*
- *Зато што је Педагошки факултет један од нај-опремљенијих факултета Универзитета у Источном Сарајеву, смјештен у лијепом, пространом и савре-меном здању.*
- *Зато што Факултет, поред редовне наставе пружа у оквиру остваривања студијских програма и општу педагошку и методичку праксу, коришћење факултетске библиотеке и услуге административно-стручних служби Факултета.*
- *Зато што се у склопу Педагошког факултета организују међународне научно-стручне конфере-нције, а Факултет учествује у више међународних образовних пројеката.*
- *Зато што ћеш након завршеног Педагошког факултета бити у могућности да наставиш мастер и докторске студије.*
- *Зато што након завршених студија, са дипломом Педагошког факултета у Бијељини, имаш извјесну перспективу запослења, висок ниво стеченог знања и драгоцјено животно искуство.*

5. УСЛОВИ ЗА УПИС НА СТУДИЈЕ

УСЛОВИ ЗА УПИС НА СТУДИЈЕ

На студије I циклуса могу се уписати сви кандидати са завршеном средњом школом и положеним квалификационим испитом, у оквиру одобрене квоте за редовни студиј (уз подршку буџета Републике Српске или као самофинансирајући студенти) и за ванредни студиј. Висина трошкова студирања у статусу самофинансирајућих и ванредних студената уређује се сваке године Одлуком Владе Републике Српске, а наплаћује приликом уписа сваког семестра.

Квалификациони испит за студијске програме *Разредна настава и Предшколско васпитање и образовање* састоји се од претходних провјера *говорних, музичких и физичких способности* које су елиминаторне и тестирања знања из *српског језика и књижевности и опште културе и информисаности*.

Приликом полагања практичног испита процене физичких способности сви кандидати су у обавези да понесу опрему за физичко (спортске патике, белу мајицу, тренерку или шортс).

За студијски програм *Техничко образовање и информатика* квалификациони испит се полаже из *математике и физике*.

На основу свих критеријума (претходни успјех у средњој школи и тест знања) уређује се ранг-листа на основу које се врши упис и одређује статус студената.

Сва друга права и одговорности студената и наставника уређена су Законом о високом образовању, општим актима Универзитета у Источном Сарајеву и Правилима студирања.

Потребна документа

За конкурс:

- извод из матичне књиге рођених;
- увјерење о држављанству (не старије од 6 мјесеци);
- свједочанства свих разреда завршене средње школе (оригинал);
- диплома о положеном завршном испиту (оригинал);
- попуњена пријава за квалификациони испит (у прилогу информатора);
- доказ о уплати накнаде за полагање квалификационог испита.

За упис:

- љекарско увјерење (са налазом психолога);
- уписни лист (у скриптарници);
- два обрасца ШВ-20 (у скриптарници);
- индекс (у скриптарници);
- двије фотографије формата 4 x 6;
- доказ о уплати школарине за студије по основу Одлуке Владе Републике Српске.

Пријемни испит ће се одржати у складу са заједничким конкурсом за школску 2021/2022. који расписује Влада Републике Српске.

6. СТУДИЈСКИ ПРОГРАМИ

СТУДИЈСКИ ПРОГРАМИ

СТУДИЈСКИ ПРОГРАМИ РАЗРЕДНЕ НАСТАВЕ

Студијски програм за стицање квалификације *дипломирани професор разредне наставе - 240 ECTS* представља средишњи и базични студијски програм Педагошког факултета у Бијељини који је усмјерен ка оспособљавању кадрова за обављање најодговорније улоге у оквиру образовног система.

Један од битних циљева студијског програма је оспособљавање студената на пољу компетентности укључивања теоријских, стручних и практичних знања/вјештина у наставни процес, као и на пољу уочавања међупредметних корелација и њиховог извођења у настави.

Дипломске академске мастер студије за стицање квалификације *мастер разредне наставе - 300 ECTS* усклађене су са најсавременијим стратегијама и концепцијама учења у млађим разредима основне школе, а засноване су на најсавременијим приступима универзитетској настави, укључујући одговарајуће стручно-методичке аспекте истраживања, повезивања сазнања са праксом и наставну подршку студентима у самосталном раду, заснованом на мултидисциплинарном учењу проблемске, истраживачке и откривачке оријентације.

Циљ академских студија другог циклуса разредна настава је да се настави образовање дипломираних професора разредне наставе, након студија првог циклуса, јачањем постојећих и стицањем нових одговарајућих компетенција у циљу развоја и унапређења методичких наука у области разредне наставе и развијања научноистраживачког рада у овој области, као претпоставки унапређења наставних дјелатности у базичном основношколском циклусу. Квалитетно образовање које нуди овај програм представља темељ за цјеложивотно бављење васпитно-образовним радом, а то је један од битних елемената напретка сваког друштва. Подршка овом програму је у функцији подизања квалитета образовања и унапређења школства у Републици Српској – БиХ.

Трећи циклус студија Разредна настава – *Докторске студије методике разредне наставе* - 180 ECTS успостављен је након двадесетпетогодишњег успјешног извођења првог циклуса студија (240 ECTS бодова) и седмогодишњег извођења другог циклуса студија (60 ECTS бодова). Тиме је испуњен принцип вертикалне проходности организовања високог образовања предвиђен Болоњском декларацијом и другим документима у европском простору високог образовања. Истовремено, то је значајан допринос успону интердисциплинарних научних дисциплина – методика разредне наставе.

Основни циљеви студијског програма Докторске студије методике разредне наставе огледају се у стварању компетентних и високо стручних кадрова за развој и унапређење методичких наука у области разредне наставе, развијање научноистраживачког рада у овој области, као претпоставке унапређења праксе разредне наставе, као и обезбјеђење наставно-научног кадра за извођење универзитетске наставе у овој области.

ПРВИ ЦИКЛУС СТУДИЈА

Наставни план и програм првог циклуса студијског програма Разредна настава Педагошког факултета у Бијељини темељи се на Болоњској декларацији и примјени стандарда ECTS бодовања.

Студијски програм за стицање квалификације *дипломирани професор разредне наставе* – 240 ECTS представља средишњи и базични студијски програм Педагошког факултета у Бијељини који је усмјерен ка оспособљавању кадрова за обављање најодговорније улоге у оквиру образовног система.

Један од битних циљева студијског програма јесте и оспособљавање студената на пољу компетентности укључивања теоријских, стручних и практичних знања/вјештина у наставни процес, као и на пољу учачања међупредметних корелација и њиховог извођења у настави.

Студијски програм обезбјеђује студентима знања из теоријских предмета (педагошких, дидактичких, социолошких, филолошких, природно-математичких), вјештине и знања из области информационо-

комуникационих технологија, физичке културе, музичке и ликовне умјетности, методичка знања и вјештине. У погледу исхода учења, Педагошки факултет у Бијељини ће и у наредном периоду поштовати стандарде у високом образовању, те доприносити квалитету образовања.

Студијски програм је усклађен са принципима Болоњске декларације и по структури траје четири године (8 семестара, 240 ECTS бодова). У организацији студија примјењују се правила студирања која одобре надлежни органи Универзитета и у складу са Законом о високом образовању у Републици Српској. Програми студија су усклађени са студијима разредне наставе земаља у окружењу.

Квалитет образовања дипломираних професора разредне наставе је један од главних фактора који дјелује на ниво ученичких образовних постигнућа. Због тога је образовање и професионални развој професора разредне наставе и наставника кључно питање у свакој земљи која настоји унаприједити образовни систем и учинити га доступнијим, проходнијим и флексибилнијим.

Сврха студијског програма за образовање дипломираних професора разредне наставе на Педагошком факултету у Бијељини јесте образовање високопрофесионалног просвјетног кадра за рад у првој и другој тријади основне школе. У складу са односом општеобразовних, научно-стручних, теоријско-методолошких и стручно-апликативних предмета, студијски програм обезбјеђује унапређивање теорије и праксе васпитања и образовања, као и њихову повезаност. Отуда је велика пажња поклоњена професионалној пракси студената, за коју је предвиђен адекватан број сати припреме.

Педагошки факултет, матичан за методичке науке, обухвата предмете (курसेве и модуле) који студенту омогућавају потребну научну, теоријску и практичну припрему за извођење свих облика наставног рада. Други сегмент студијског програма Разредна настава односи се на методике свих предмета који су као обавезни заступљени у основношколском курикулуму.

Након завршених студија I циклуса стиче се стручно звање: *дипломирани професор разредне наставе.*

Основна намјена и циљ Студијских програма разредне nastave је оспособљавање професора разредне nastave за рад са млађим школским узрастом.

НАСТАВНИ ПЛАН И ПРОГРАМ СТУДИЈА

	УНИВЕРЗИТЕТ У ИСТОЧНОМ САРАЈЕВУ		<i>ПЕДАГОШКИ ФАКУЛТЕТ</i>	
	Студијски програм Разредна настава – 240 ECTS			

РАСПОРЕД ПРЕДМЕТА ПО СЕМЕСТРИМА

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ				СЕМЕСТАР И ФОНД ЧАСОВА				
Р ед б р.	Шифра предмета	Назив предмета	Статус: Обавезни (О) Изборни (И)	Семестар		Број часова у семест ру		Е С Т S
				зимски	љетни	П	В	
ПРВА ГОДИНА								
1.	RH-03-1-053-1	Српски језик I	О	I		3	2	6
2.	RH-03-1-002-1	Математика I	О	I		3	3	7
3.	RH-03-1-003-1	Филозофија са етиком	О	I		2	0	3
4.	RH-03-1-004-1	Педагогија	О	I		3	2	6
5.	RH-03-1-005-1	Вокално-инструментална настава	О	I		0	4	4
6.	RH-03-2-006-1 RH-03-2-007-1 RH-03-2-008-1	Изборни предмет RH-1.1. - Енглески језик I - Руски језик I - Њемачки језик I	И	I		1	2	4

7.	RH-03-1-009-2	Српски језик II	О		II	2	3	6
8.	RH-03-1-010-2	Математика II	О		II	2	3	6
9.	RH-03-1-054-2	Општа и развојна психологија	О		II	3	2	6
10.	RH-03-1-012-2	Школска и породична педагогија	О		II	2	3	6
11.	RH-03-1-013-2	Социологија образовања	О		II	2	0	3
12.	RH-03-2-014-2 RH-03-2-015-2 RH-03-2-016-2	Изборни предмет RH-1.2 - Енглески језик II - Руски језик II - Њемачки језик II	И		II	1	2	3
Укупно часова по семестру				12+13 =23	12+13 =25			
Укупно ECTS бодова по семестру				30	30			
Укупан број испита по семестру				6	6			

ДРУГА ГОДИНА								
1.	RH-03-1-017-3	Књижевност	О	III		3	3	8
2.	RH-03-1-018-3	Дидактика I	О	III		2	2	5
3.	RH-03-1-055-3	Педагошка психологија	О	III		3	2	5
4.	RH-03-1-056-3	Основи географије и демографије	О	III		3	2	6

5.	RH-03-1-057-3	Национална историја	О	IV		2	1	3
6.	RH-03-2-058-3 RH-03-2-059-3 RH-03-2-060-3	Изборни предмет RH-2.1 - Култура говора - Хорско пјевање - Историја књижевности	И	III		1	1	3
7.	RH-03-1-023-4	Књижевност за дјецу	О		IV	3	3	7
8.	RH-03-1-024-4	Дидактика II	О		IV	2	3	6
9.	RH-03-1-061-4	Основи информатике и образовне технологије	О		IV	2	2	5
10.	RH-03-1-062-4	Основи биологије и екологије	О		IV	3	2	6
11.	RH-03-1-063-4	Кинезиологија	О		IV	2	1	3
12.	RH-03-2-064-4 RH-03-2-065-4 RH-03-2-066-4	Изборни предмет RH-2.2 - Сценска умјетност - Оркестар - Функционал на стилистика	И		IV	1	1	3
Укупно часова по семестру				14+11 =25	13+12 =25			
Укупно ECTS бодова по семестру				30	30			
Укупан број испита по семестру				6	6			

ТРЕЋА ГОДИНА								
1.	РН-03-1-029-5	Методика наставе српског језика и књижевности I	О	V		3	4	8
2.	РН-03-1-030-5	Основи физичке културе	О	V		3	3	7
3.	РН-03-1-031-5	Методика наставе ликовне културе I	О	V		2	3	6
4.	РН-03-1-032-5	Методологија педагошких истраживања	О	V		2	2	5
5.	РН-03-2-033-5 РН-03-2-034-5	Изборни предмет РН-3.1 - Хигијена са здравственим васпитањем - Биолошка и генетичка основа развоја човјека	И	V		1	2	4
6.	РН-03-1-035-6	Методика наставе математике I	О		VI	3	5	9
7.	РН-03-1-036-6	Методика наставе ПП и ПД I	О		VI	3	4	8
8.	РН-03-1-037-6	Методика наставе музичке културе I	О		VI	2	3	6

9.	RH-03-1-038-6	Методика специјалног и инклузивног образовања	О		VI	1	1	3
10.	RH-03-2-067-6 RH-03-2-068-6 RH-03-2-069-6	Изборни предмет RH-3.2 - Педагошка комуникација - Менаџмент у васпитно-образовним установама - Ментално здравље и дијете	И		VI	2	1	4
Укупно часова по семестру				11+1 4=25	11+1 4=25			
Укупно ECTS бодова по семестру				30	30			
Укупан број испита по семестру				5	5			

ЧЕТВРТА ГОДИНА								
1.	PH-03-1-041-7	Методика наставе математике II	О	VII		3	5	9
2.	PH-03-1-042-7	Методика наставе ПП и ПД II	О	VII		3	4	8
3.	PH-03-1-043-7	Методика наставе ликовне културе II	О	VII		2	3	7
4.	PH-03-2-070-7	Изборни предмет PH-4.1	И	VII		1	1	3
	PH-03-2-071-7	- Методика развоја ритма, спорта и музике - Методика математичког моделовања						
5.	PH-03-2-072-7	Изборни предмет PH-4.2	И	VII		1	1	3
	PH-03-2-073-7	- Филмска и РТВ култура - Ликовне технике и поступци						
6.	PH-03-1-047-8	Методика наставе српског језика и књижевности II	О		VIII	3	5	9

7.	RH-03-1-048-8	Методика наставе физичког васпитања	О		VIII	3	3	7
8.	RH-03-1-049-8	Методика наставе музичке културе II	О		VIII	2	3	6
9.	RH-03-2-074-8 RH-03-2-075-8 RH-03-2-076-8	Изборни предмет RH-4.3 - Завичајна географија - Културна историја Срба - Психосоцијална помоћ у школи	И		VIII	1	1	3
10.	RH-03-1-052-8	Израда завршног рада			VIII	0	4	5
Укупно часова по семестру				10+14 =24	9+16 =25			
Укупно ECTS бодова по семестру				30	30			
Укупан број испита по семестру				5	5			

**ПИТАЊА ЗА ПРИПРЕМУ КВАЛИФИКАЦИОНОГ
ИСПИТА ЗА УПИС НА I ЦИКЛУС СТУДИЈА
СТУДИЈСКИ ПРОГРАМ РАЗРЕДНА НАСТАВА**

СРПСКИ ЈЕЗИК

1. Почети словенске писмености и редакције словенских језика
2. Вукова реформа српског језика
3. Фонетика и фонологија: подјела гласова у српском језику, гласовне промјене
4. Морфологија: врсте ријечи и њихове морфолошке категорије
5. Синтакса: реченични чланови (субјекат, предикат, објекат, адвербијалне одредбе, атрибут, апозиција), проста реченица, зависно и независносложене реченице
6. Правопис

Литература:

1. Станојчић, Ж. и Поповић, Љ. (2000). *Граматика српскога језика (уџбеник за I, II, III и IV разред средње школе)*. Београд: Завод за уџбенике и наставна средства.
2. Стевановић, М. (2007). *Граматика српског језика за средње школе*. Београд: Предраг & Ненад.
3. Симић, Р. (2001). *Српска граматика I*. МХ „Актуел“.
4. Пешикан, М., Пижурица, М. и Јерковић, Ј. (2014). *Правопис српскога језика*. Београд: Завод за уџбенике и наставна средства.
5. Дешић, М. (2005). *Правопис српског језика*. Источно Сарајево: Завод за уџбенике и наставна средства.

КЊИЖЕВНОСТ

1. Теорија књижевности: књижевни родови и врсте, структура књижевног дјела, стилске фигуре
2. Средњовјековна књижевност
3. Народна књижевност
4. Хуманизам и ренесанса
5. Барок и класицизам
6. Књижевност просвјетитељства
7. Романтизам
8. Реализам
9. Модерна
10. Међуратна и ратна књижевност
11. Савремена књижевност

Литература:

1. Читанке за 1, 2, 3. и 4. разред средње школе.
2. Деретић, Ј. (2002). *Историја српске књижевности*. Београд: Просвета.
3. *Речник књижевних термина*. (1985). Београд: Нолит.
4. Живковић, Д. (1968). *Теорија књижевности*. Београд, Сарајево: Научна књига.

или

5. Солар, М. (1976). *Теорија књижевности*. Загреб: Школска књига.

Напомена: користити књижевна дјела из наведених области и праваца заступљена у средњошколским читанкама.

ТИПОВИ ПИТАЊА ИЗ СРПСКОГ ЈЕЗИКА И КЊИЖЕВНОСТИ

1. Заокружите правилно написане ријечи (називе покрајина):

- а) аутономна покрајина Војводина
- б) Аутономна покрајина Војводина
- в) Аутономна Покрајина Војводина
- г) аутономна Покрајина Војводина

2. У слједећој реченици одреди подвучени реченични члан:

Чини ми се да ће бити лијеп дан.

- а) предикат   б) граматички субјекат
- в) ближи објекат   г) логички субјекат.

Заокружите слово испред тачног одговора.

3. Које од наведених замјеница су придјевске?

- а) неко   б) он
- в) овакав   г) чији

Заокружите слова испред тачних одговора.

4. Како гласи 1. лице једнине презента глагола *лежати*:

- а) легнем   б) лежим
- в) лијежем   г) лежем.

Заокружите слово испред тачног одговора.

5. Праскави гласови су:

- а) к, г, х;   б) в, р, ј, л, љ, м, н, њ;
- в) б, п, д, т, г, к;   г) д, т, з, с, ц.

Заокружите слово испред тачног одговора.

6. Напиши ијекавске облике ријечи:

стрелица: _____,   цветић _____.

7. Које гласовне промјене су извршене у ријечи *иселити*?
8. Додај интерпункцијски знак који недостаје у сљедећој реченици.
Што су људи културнији то је живот садржајнији.
9. Украјински језик припада:
- а) источнословенској   б) западнословенској
в) јужнословенској   г) сјеверној групи словенских језика.
- Заокружите слово испред тачног одговора.
10. Заокружи правилно написану ријеч (везнике) :
- а) а камо ли   б) а камоли
в) а ка моли   г) акамо ли.
11. Којим морфолошким врстама ријечи може припадати ријеч *joj*:
- а) глагол   б) замјеница
в) приједлог   г) узвик.
- Заокружите слова испред тачних одговора.
12. Аугментатив ријечи *ормар* је?
13. Одговори са ДА или НЕ на питање да ли су могли бити савременици:
- а) Душко Трифуновић и Стеван Раичевић
б) Радоје Домановић и Лаза Лазаревић
в) Милорад Павић и Десанка Максимовић
14. Повежи писце и дјела тако што ћеш испред дјела убиљежити број испред имена писца:
1. Исидора Секулић	_____ Дневник о Чарнојевићу
2. Милош Црњански	_____ Писма из Норвешке
3. Меша Селимовић	_____ Крвава бајка
4. Десанка Максимовић	_____ Тврђава

15. У следећем примјеру подвучи дио реченице који представља хиперболу:

„Био један цар, па имао три сина и пред двором златну јабуку, која за једну ноћ и уцвјета и узре и неко је оберe, а никако се није могло дознати ко.“

16. Имајући у виду књижевне родове и врсте прецртај по један сувишан назив у понуђеним низовима:

- а) бајка, роман, басна, приповијетка, трагедија
- б) комедија, трагедија, дијалог, драма у ужем смислу, радио драма
- в) обредна пјесма, обичајна пјесма, шаљива пјесма, мисаона пјесма, посленичка пјесма.

17. Одреди род и врсту наведених дјела:

Дјело и писац   Књижевни род   Књижевна врста

Б. Попић, *Мала моја из Босанске Крупе* _____

Бранислав Нушић, *Покојник* _____

А. Шантић, *Претпразничко вече* _____

Бановић Страхиња _____

18. Заврши мисао:

Разговор са самим собом, гласно размишљање лица у драми назива се?

19. Наведи писца следећих дјела:

Ђулићи, Ђулићи увеоци, Певанија?

20. *Рат за српски језик и правопис* написао је?

21. Заокружи слово испред одговора на питање шта је мотив:

- а) најужа тематска јединица која се даље не може разлагати;
- б) натпис у стиху или прози који се исписује испред текста.

22. Ако је тврдња тачна, напиши Т, ако је нетачна, напиши Н.

- а) Бранко Радичевић је аутор поеме *Бачки растанак*. _____
- б) Дјело *Деобе* је романа . _____
- в) *Дневник о Чарнојевићу и Лирику Итаке* није написао исти аутор. _____
23. Одреди књижевни род и врсту дјелима:
- а) *Смрт мајке Југовића* род _____ врста _____
- б) Нушић, *Сумњиво лице* род _____ врста _____
- в) Максимовић, *Крвава бајка* род _____ врста _____
24. Прецртај по један сувишан назив у понуђеним врстама.
- а) легендарна прича, бајка, басна, новела, предање
- б) пословица, загонетка, клетва, афоризам, благослов
- в) епска пјесма, еп, бугарштица, митолошка пјесма.
25. Ко је спјевао пјесму *Женидба Максима Црнојевића*?
26. Заокружи правилно написане ријечи (називе ратова):
- а) Први Балкански Рат   б) Први Балкански рат
- в) први Балкански рат   г) Први балкански рат
27. У сљедећој реченици одреди подвучени реченични члан:
- Чини ми се да ће бити лијеп дан.*
- а) предикат   б) граматички субјекат
- в) ближи објекат   г) предикатив.
- Заокружите слово испред тачног одговора.
28. Које од наведених замјеница су именичке?
- а) свакакав   б) себе (се)
- в) ико   г) наш.
- Заокружите слова испред тачних одговора.
29. Како гласи 1. лице јединине футура I глагола *доћи*?

- а) долазићу   б) доћићу
в) долазећи   г) доћи ћу.

Заокружите слово испред тачног одговора.

30. Сонанти су:

- а) б, п, в, ф, м   б) в, р, ј, л, љ, м, н, њ
в) р, л, н   г) д, т, з, с, ц.

Заокружите слово испред тачног одговора.

31. Напиши ијекавске облике за ријечи:

увек _____, употребити _____.

32. Које гласовне промјене су извршене у ријечи *француски*?

33. Додајте интерпункцијски знак који недостаје у сљедећој реченици.

Ето учинили сте све што сте жељели!

34. Словеначки језик припада:

- а) источнословенској   б) западнословенској
в) јужнословенској   г) сјеверној групи словенских језика.

Заокружите слово испред тачног одговора.

35. Заокружи правилно написану ријеч (везнике):

- а) неголи   б) не голи
в) него ли   г) не го ли.

36. Којим морфолошким врстама ријечи може припадати ријеч *око*:

- а) глагол   б) замјеница
в) приједлог   г) именица.

Заокружите слова испред тачних одговора.

37. Пежоратив ријечи *глава* је?

38. Епску пјесму *Почетак буне против дахија* спјевао је слијепи пјесник?

39. Заокружи слова испред три особине епике (књижевног рода):
- а) објективност б) субјективност в) фабулативност г) прошлост
д) осјећајност ђ) ритмичност.
40. Аутор приповијетке *Школска икона* је?
41. Напиши име јунака из *Горског вијенца* који говори стихове:
- „Ко на брдо ак имало стоји,
Више види, но онај под брдом.“*
42. Наведи бар четири представника српског романтизма.
43. Строфа од два стиха зове се _____, а строфа од три стиха _____.
44. Напиши име писца и назив дјела из ког је сљедећи одломак.
- „На знање, ви, главари с владиком.,
Цар од царих мене је спремио
Да облазим земљу свуколику,
Да уредбу видим како стоји;
Да се вуци не преједу меса,
Да овчица која не занесе
Своје руно у грм покрај пута...“*
- _____ (писац) _____ (назив дјела)
45. Ко у *Горском вијенцу* изговара сљедеће стихове:
- „Ој Стамболе, земаљско весеље,
Купо меда, горо од шећера...“*
- _____ . (написати име јунака)

46. Разврстај по књижевним врстама сљедеће приче:

Баш-Челик, Свети Саво и ђаво, Змија младожења, Сврака и људски табан.

а) бајке:

б) предања:

47. Пјесма обликована од два катрена и два терцета (терцине), назива се?

48. Најпознатија Софоклова трагедија је? (Навести назив дјела).

49. Наведи бар три велика дјела Добрице Ћосића.

50. А Са ДА или НЕ одговори на питање да ли су могли бити савременици:

а) Вук Караџић и Сима Милутиновић Сарајлија _____

б) Војислав Илић и Мирослав Антић _____

в) Лаза Лазаревић и Светозар Марковић _____

ОДГОВОРИ

1. в)

2. г)

3. в), г)

4. б)

5. в)

6. стрелица, цвјетић

7. једначење сугласника по звучности и редукција сугласника

8. Што су људи културнији, то је живот садржајнији.

9. а)

10. а камоли

11. б), г)
12. ормарчина
13. а) ДА; б) Д; в) ДА
14. 1 – Писма из Норвешке, 2 – Дневник о Чарнојевићу, 3 – Тврђава,
4 – Крвава бајка
15. ...за једну ноћ и узцвјета и узре...
16. а) трагедија; б) дијалог; в) мисаона пјесма
17. Бранко Ћопић, лирика, љубавна пјесма;
Бранислав Нушић, драма, трагикомедија;
Алекса Шантић, лирика, елегија;
Бановић Страхиња, епика, јуначка (епска) пјесма
18. монолог
19. Јован Јовановић Змај
20. Ђура Даничић
21. а)
22. а) Т; б) Н; в) Н
23. а) епика, епска пјесма; б) драма, комедија; в) лирика, родољубива
пјесма
24. а) новела; б) афоризам; в) митолошка пјесма
25. Старац Милија
26. г)
27. а)
28. в), г)
29. г)
30. б)
31. увијек, употријебити

32. једначење сугласника по звучности, редукција сугласника
33. Ето, учинили сте све што сте жељели!
34. в)
35. а)
36. в), г)
37. главурда
38. Филип Вишњић
39. а), в), г)
40. Лаза Лазаревић
41. Владика Данило
42. Лаза Костић, Бранко Радичевић, Јован Јовановић Змај, Ђура Јакшић
43. дистих, терцина
44. Петар Петровић Његош, Горски вијенац
45. Мустај-кадија
46. Бајке: Баш-Челик, Змија младожења: предања: Свети Саво и ђаво, Сврака и људски табан
47. сонет
48. Антигона
49. Далеко је сунце, Деобе, Корени
50. а) ДА, б) НЕ, в) ДА

ОПШТА КУЛТУРА И ИНФОРМИСАНОСТ

1. *Сајбер криминал* (eng. cybercrime) представља облик криминалног понашања који се односи на:
  - а) преузимање контроле над бродовима
  - б) незаконито прикупљање лековитих биљака
  - в) злоупотребавање информационо - комуникационих технологија
  - г) кршење јавног реда и мира
  - д) нуђење новца особи ради добијања недозвољене предности
  - ђ) задржавање особе противно њеној вољи
2. Једна од следећих личности *није страдала* у атентату. То је:
  - а) Џон Ф. Кенеди
  - б) краљ Александар I Карађорђевић
  - в) краљ Александар Обреновић
  - г) Франц Фердинанд
  - д) Нелсон Мандела
  - ђ) Џон Ленон
3. Чувена реченица Ово је мали корак за човека, али велики за човечанство, сматра се да је изговорена када је:
  - а) откривена Америка
  - б) први пут успостављена телефонска веза
  - в) човек први пут слетео на Месец
  - г) човек први пут опловио Земљу
  - д) откривен електрицитет
  - ђ) направљена парна локомотива
4. Приликом рокаде у шаху померају се:
  - а) краљ и краљица

- б) краљ и топ
в) краљица и ловац
г) краљица и топ
д) ловац и топ
ђ) краљ и ловац
5. Странице троугла *не могу* бити:
- а) 5cm, 6cm, 7cm
б) 6cm, 6cm, 13cm
в) 3cm, 4cm, 5cm
г) 5cm, 5cm, 9cm
д) 9cm, 9cm, 16cm
ђ) 5cm, 6cm, 10cm
6. Бен Акиба је псеудоним под којим је објављивао радове:
- а) Петар Кочић
б) Милован Глишић
в) Бранислав Нушић
г) Радоје Домановић
д) Александар Поповић
ђ) Бранко Радичевић
7. Један од понуђених инструмената није ударачки. Реч је о:
- а) ксилофону
б) вибрафону
в) металофону
г) бубњу
д) гонгу

- ђ) фаготу
8. Црква Santa Maria della Salute коју је опевао Лаза Костић у истоименој песми налази се у:
- а) Новом Саду
  - б) Барселони
  - в) Риму
  - г) Венецији
  - д) Фиренци
  - ђ) Вршцу
9. Дислексија је специфична сметња у:
- а) ходању
  - б) читању
  - в) писању
  - г) оперисању бројевима
  - д) оријентацији у простору
10. Танграм је:
- а) загонетка од слова и бројева
  - б) индијска мера за тежину
  - в) кинеска игра у виду слагалице
  - г) врста јужноамеричког плеса
  - д) запис сличан клинастом писму
  - ђ) врста укрштених речи
11. *Милан Јовановић Батут* био је чувени српски:
- а) инжењер и градитељ
  - б) лекар и професор
  - в) композитор и диригент

- г) војсковођа и политичар
д) апотекар и трговац
ђ) фудбалер и тренер
12. Скулптуре Мислилац, Балзак и Пољубац извајао је:
- а) Донатело
б) Микеланђело
в) Роден
г) Ђакомети
д) Фидија
ђ) Бернини
13. Главна награда на Међународном филмском фестивалу у Берлину назива се:
- а) Златна палма
б) Европски победник
в) Кристални глобус
г) Сребрни лав
д) Златни медвед
ђ) Аурора
14. Возач аутобуса је *изненада закочио*. Путници који су стајали су нагло кренули напред услед деловања:
- а) центрифугалне силе
б) центрипеталне силе
в) електромагнетне силе
г) потиска
д) гравитације
ђ) инерције

15. Неправилно написан број је:
- а) DCLXXV
  - б) MDXLIII
  - в) CXXXXIII
  - г) MMXI
  - д) LXXX
  - ђ) MCMLXI
16. У којем од ових градова можете видјети Златни мост ?
- а) Њујорку
  - б) Вашингтону
  - в) Лос Анђелесу
  - г) Сан Франциску
17. Заокружи слово испред правилно написаног примјера.
- а) ни по чему
  - б) ни зашта
  - в) с никим
18. Други свјетски рат почео је 1. септембра 1939. нападом Немачке на:
- а) Велику Британију
  - б) Совјетски Савез
  - в) Француску
  - г) Пољску
19. Који је главни град Либије?
- а) Гадамес
  - б) Триполи
  - в) Најроби

- г) Брега
20. Кад су одржане прве модерне Олимпијске игре?
- а) 1592. године
  - б) 625. године прије нове ере
  - в) 1896. године
  - г) 33. године (година Христове смрти).
21. Цар Душан је запамћен и као:
- а) Душан Силни
  - б) Душан Мудри
  - в) Душан Храбри
  - г) Душан Нејаки
22. Ко је бог Сунца у египатској митологији?
- а) Озирис
  - б) Ра
  - в) Феникс
  - г) Кек
23. Акрофобија је страх од:
- а) летења
  - б) висине
  - в) мишљења
  - г) улица и раскрсница
24. *Cogito, ergo sum* („мислим, дакле постојим“) је филозофска изјава:
- а) Цезара
  - б) Ренеа Декарта
  - в) Платонова

- г) Томе Аквинског
25. Музеј Лувр се налази у:
- а) Паризу
  - б) Санкт Петербургу
  - в) Кану
  - г) Риму
26. Аутор дјела „Лолита“ је:
- а) Џорџ Орвел
  - б) Вирџинија Вулф
  - в) Емили Бронте
  - г) Владимир Набоков
27. Владавина већине је:
- а) монархија
  - б) олигархија
  - в) демократија
  - г) анархија
28. Теорију релативитета је открио:
- а) Исак Њутн
  - б) Никола Тесла
  - в) Алберт Анштајн
  - г) Томас Јанг
29. Аутор слике „Ноћна стража“ је:
- а) Ван Гог
  - б) Реноар
  - в) Рембрант

- г) Микеланђело
30. Коалиција је:
- а) згрушавање
  - б) суживот
  - в) савез
  - г) сарадња
31. Научна дисциплина која се бави систематским проучавањем психичког живота људи и животиња назива се:
- а) психологија
  - б) психијатрија
  - в) педагогија
  - г) педијатрија
32. Пораст општег нивоа цијена се назива:
- а) дефлација
  - б) девалвација
  - в) инфлација
  - г) профит
33. Подаци које болесник даје љекару о ранијем стању свог здравља стручно се називају:
- а) амнестија
  - б) анамнеза
  - в) абдикција
  - г) анаморфоза.
34. Наука о грбовима је:
- а) нумизматика
  - б) филологија

- в) хералдика
г) генеалогија
35. Педагошка дисциплина која се бави процесом наставе је:
- а) нумизматика
б) филологија
в) хералдика
г) дидактика
36. Херкул Поаро је креација:
- а) Шерлока Холмса
б) Агате Кристи
в) Емили Бронте
г) Жил Верна
37. 1300. година припада:
- а) 12. вијеку
б) 13. вијеку
в) 14. вијеку
г) 15. вијеку
38. Главни град Аустралије је:
- а) Мелбурн
б) Канбера
в) Бризбејн
г) Сиднеј
39. Атмосфера, хидросфера и биосфера су:
- а) области у Сахари
б) гране медицине

- в) области у прашумама
г) спољашње земљине сфере
40. Символ бесмртности је птица:
- а) орао
б) сова
в) археоптерикс
г) феникс
41. Гроф Вронски је лик из дјела:
- а) Рат и мир
б) Ана Карењина
в) Ловчеви записи
г) Браћа Карамазови
42. Познавалац вина је:
- а) етнолог
б) хедониста
в) орнитолог
г) енолог
43. Изучавањем принципа и правила исхране се баве:
- а) неуролози
б) нутриционисти
в) нефролози
г) нумизматичари
44. Научна тврдња која се доказује је:
- а) хипотеза
б) аксиом

- в) аксила
г) хипоталамус
45. Једна миља има дужину од:
- а) око 500 метара
б) 2500 метара
в) 700 метара
г) између 1500 и 2000 метара.
46. Филантроп:
- а) нема осјећања
б) воли људе
в) не воли људе
г) боји се других људи
47. Аутор поеме „Ђачки растанак“ је:
- а) Бранко Радичевић
б) Милан Ракић
в) Лаза Костић
г) Алекса Шантић
48. Парламент је исто што и:
- а) премијеров кабинет
б) коалиција
в) скупштина
г) влада
49. Формула за Питагорину теорему је:
- а) $a^2 + b^2 = c^2$
б) $a - b = c$

в) $a^2 - b^2 = ac^2$

г) $a + b = c$

50. Које године је рођен Никола Тесла:

а) 1796. године

б) 1806. године

в) 1836. године

г) 1856. године

ОДГОВОРИ

1. в)

2. д)

3. в)

4. б)

5. б)

6. в)

7. њ)

8. г)

9. б)

10. в)

11. б)

12. в)

13. д)

14. њ)

15. в)

16. г)

- 17. а)
- 18. г)
- 19. б)
- 20. в)
- 21. а)
- 22. б)
- 23. б)
- 24. б)
- 25. а)
- 26. г)
- 27. в)
- 28. в)
- 29. в)
- 30. в)
- 31. а)
- 32. в)
- 33. б)
- 34. в)
- 35. г)
- 36. б)
- 37. б)
- 38. б)
- 39. г)
- 40. г)
- 41. б)

---

42. г)

43. б)

44. а)

45. г)

46. б)

47. а)

48. в)

49. а)

50. г)

ДРУГИ ЦИКЛУС СТУДИЈА

ДРУГИ ЦИКЛУС СТУДИЈА

Наставни план и програм другог циклуса студија разредна настава Педагошког факултета Бијељина темељи се на Болоњској декларацији и примјени стандарда ECTS бодовања.

Дипломске академске мастер студије за стицање квалификације *мастер разредне наставе - 300 ECTS* усклађене су са најсавременијим стратегијама и концепцијама учења у млађим разредима основне школе, а засноване су на најсавременијим приступима универзитетској настави, укључујући одговарајуће стручно - методичке аспекте истраживања, повезивања сазнања са праксом и наставну подршку студентима у самосталном раду, заснованом на мултидисциплинарном учењу, проблемске, истраживачке и откривачке оријентације. Дипломске академске студије другог циклуса - мастер студиј Разредна настава, трају једну годину (два семестра) и вреднују се са 60 ECTS бодова.

Циљ академских студија другог циклуса разредна настава је да се настави образовање дипломираних професора разредне наставе, након студија првог циклуса, јачањем постојећих и стицањем нових одговарајућих компетенција у циљу развоја и унапређења методичких наука у области разредне наставе и развијања научноистраживачког рада у овој области, као претпоставки унапређења наставних дјелатности у базичном основношколском циклусу. Квалитетно образовање које нуди овај програм представља темељ за цјеложивотно бављење васпитно-образовним радом, а то је један од битних елемената напретка сваког друштва. Подршка овом програму је у функцији подизања квалитета образовања и унапређења школства у Републици Српској - БиХ.

НАСТАВНИ ПЛАН И ПРОГРАМ СТУДИЈА

	УНИВЕРЗИТЕТ У ИСТОЧНОМ САРАЈЕВУ		 ПЕДАГОШКИ ФАКУЛТЕТ БИЈЕЉИНА
	Студијски програм Разредна настава – 60 ECTS	ПЕДАГОШКИ ФАКУЛТЕТ	

РАСПОРЕД ПРЕДМЕТА ПО СЕМЕСТРИМА

Редни број	Шифра предмета	Назив предмета	Статус(О/И)	Условљени предмет	Семестар	Фонд часова (седмични)			ECTS
						П	В	СР	
Прва година									
1.	РН-01-1-001-1	Савремене дидактичко-методичке концепције у разредној настави	О	не	I	3	2	-	8
2.	РН-01-1-002-1	Методологија научноистраживачког рада	О	не	I	2	1	1	8
3.	РН-01-2-003-1	Савремена методика наставе српског језика и књижевности 1	И	не	I	3	2	1	7
4.	РН-01-2-004-1	Савремена методика наставе математике 1	И	не	I	3	2	1	
5.	РН-01-2-005-1	Савремена методика наставе Пид 1	И	не	I	3	2	1	
6.	РН-01-2-006-1	Савремена методика наставе физичког васпитања 1	И	не	I	2	1	1	7

7.	PH-01-2-007-1	Савремена методика наставе музичког васпитања 1	И	не	I	2	1	1	
8.	PH-01-2-008-1	Савремена методика наставе ликовног васпитања 1	И	не	I	2	1	1	
9.	PH-01-1-009-2	Савремене психолошке оријентације у настави и учењу у разредној настави	О	не	II	2	2	-	7
10.	PH-01-2-010-2	Савремена методика наставе српског језика и књижевности 2	И	PH-01-2-003-1	II	2	1	-	
11.	PH-01-2-011-2	Савремена методика наставе математике 2	И	PH-01-2-004-1	II	2	1	-	3
12.	PH-01-2-012-2	Савремена методика наставе Пид 2	И	PH-01-2-005-1	II	2	1	-	
13.	PH-01-2-013-2	Савремена методика наставе физичког васпитања 2	И	PH-01-2-006-1	II	2	2	-	
14.	PH-01-2-014-2	Савремена методика наставе музичког васпитања 2	И	PH-01-2-007-1	II	2	2	-	3
15.	PH-01-2-015-2	Савремена методика наставе ликовног васпитања 2	И	PH-01-2-008-1	II	2	2	-	
16.	PH-01-2-016-2	Специјални курс савремене методика наставе српског језика и књижевности	И	PH-01-2-003-1	II	2	2	-	
17.	PH-01-2-017-2	Специјални курс савремене методике наставе математике	И	PH-01-2-004-1	II	2	2	-	2
18.	PH-01-2-018-2	Специјални курс савремене методике наставе Пид	И	PH-01-2-005-1	II	2	2	-	

19.	PH-01-2-019-2	Специјални курс савремене методике наставе физичког васпитања	И	PH-01-2-006-1	П	2	2	-	
20.	PH-01-2-020-2	Специјални курс савремене методике наставе музичког васпитања	И	PH-01-2-007-1	П	2	2	-	
21.	PH-01-2-021-2	Специјални курс савремене методике наставе ликовног васпитања	И	PH-01-2-008-1	П	2	2	-	
22.	PH-01-1-022-2	Завршни (мастер) рад – припрема и израда	О	не				8	15
УКУПНО:						18	13	11	60

**ПИТАЊА ЗА ПРИПРЕМУ КВАЛИФИКАЦИОНОГ ИСПИТА ЗА
УПИС НА II ЦИКЛУС СТУДИЈА СТУДИЈСКИ ПРОГРАМ
РАЗРЕДНА НАСТАВА**

**ПИТАЊА ЗА ПРИЈЕМНИ ИСПИТ ЗА МАСТЕР СТУДИЈ
СТУДИЈСКИ ПРОГРАМ РАЗРЕДНА НАСТАВА**

ПЕДАГОГИЈА

1. Васпитање
2. Педагогија
3. Циљ и задаци васпитања
4. Основне компоненте свестрано развијене личности

Литература:

1. Влаховић, Б., Ђорђевић, Ј., Јовановић, Б., Лакета, Н., Поткоњак, Н. и сарадници. (1996). *Опита педагогија*. Београд: Учитељски факултет.
2. Мандић, П., Радовановић, И., Мандић, Д. (2000). *Увод у општи и информатичку педагогију*. Београд: Учитељски факултет.

ТИПОВИ ПИТАЊА

1. Објасните предмет изучавања Опште педагогије.
2. Конституисати једну науку значи утврдити најмање четири елемента? (Навести их.)
3. Конституисање педагогије као науке везује се најчешће за:
  - 1) Јохана Фридриха Хербарта
  - 2) Јан Амоса Коменског
  - 3) Жан Жак Русоа
4. Образовање је шири појам од васпитања.
  - 1) Да
  - 2) Не
5. Наведите основне детерминанте циља и задатака васпитања.

6. Наведите основне компоненте свестрано развијене личности.
7. Најбитнија начела моралног васпитања су?
8. Наведите задатке естетског васпитања.
9. Андрагогија је посебна педагошка дисциплина која се бави?
10. Нативистичка теорија уобличава она схватање према којима је:
  - 1) Наслеђе као одлучујући фактор развоја и васпитања.
  - 2) Емпирија као одлучујући фактор развоја и васпитања.

ОДГОВОРИ

1. Општа педагогија је фундаментална дисциплина у систему педагошких научних дисциплина. Она помаже да се лакше уђе у проучавање осталих педагошких дисциплина, да се схвати њихов однос и област коју испитује.
2. Конституисати једну науку значи утврдити најмање четири елемента:
  - 1) Одредити предмет науке,
  - 2) Постојање методологије,
  - 3) Створити научни систем,
  - 4) Постојање језика науке.
3. 1)
4. 2)
5. Наведите основне детерминанте циља и задатака васпитања:
  - 1) Друштвена заједница,
  - 2) Карактер људског рада,
  - 3) Систем вриједности, идеолошка и политичка схватања,
  - 4) Сазнања о човјеку и његовој личности,
  - 5) Друштвена традиција,

- 6) Развијеност педагошке науке и система васпитања,
  - 7) Потребе, интереси, жеље и амбиције самих личности које се васпитавају.
6. Физичко васпитање, интелектуално, естетско, морално, радно васпитање.
7. Најбитнија начела моралног васпитања:
- 1) Начело сврсисходности,
  - 2) Начело активности,
  - 3) Начело позитивне орјентације,
  - 4) Начело социјализација,
  - 5) Начело јединствености,
  - 6) Начело досљедности,
  - 7) Начело примјерности.
8. Задаци естетског васпитања су:
- 1) Развијање способности за уочавање и процјењивање лијепог, стицање знања и схватање естетских вриједности.
  - 2) Развијање способности, потреба и навика за доживљавање естетских вриједности.
  - 3) Развијање способности, потреба и навика за стварање лијепог.
  - 4) Стварање услова да се живот и људски односи учине лијепим.
9. Проблемима васпитања и образовања одраслих.
10. 1)

ПОРОДИЧНА ПЕДАГОГИЈА И ШКОЛСКА ПЕДАГОГИЈА

1. Педагошки класици о породици и васпитању дјецe
2. Стилoви понашања родитеља и утицај на развој личности
3. Најважније функције породице
4. Савремени погледи на одговорно родитељство
5. О „партнерству“ институционалног и породичног васпитања
6. Узроци школског неуспјеха
7. Типови наставника

Литература:

1. Спасојевић, П. (2011.). *Породична педагогија и одговорно родитељство*. Лакташи: Нова школа плус и Бијељина: Педагошки факултет.
2. Илић, М., Николић, Р., Јовановић, Б. (2012.). *Школска педагогија*. Бања Лука: Филозофски факултет.

ТИПОВИ ПИТАЊА

1. Међу понуђеним ауторима заокружите најпознатије педагошке класике који су посветили значајна дјела породичном васпитању?
  - 1) Јан Амос Коменски
  - 2) Рудолф Глабер
  - 3) Жан Жак Русо
  - 4) Сен Симон
  - 5) Џон Лок
  - 6) Сигмунд Фројд
2. Наведите о којим родитељским стилoвима васпитања говори Борислав Станојловић?

3. Допуните које су, поред наведених, основне функције савремене породице?

- 1) Репродуктивна (биолошка)
- 2) Психосоцијална (духовна)
- 3) Забаве и разоноде (друштвени живот)

4. Према Томасу Гордону у породичној комуникацији користе се двије врсте порука: ЈА ПОРУКЕ и ТИ ПОРУКЕ. Повежите наведене примјере са врстом поруке којој припадају:

ЈА ПОРУКА

Ти си крив, у теби је проблем!

ТИ ПОРУКА

Испричај ми то мало детаљније.

5. Допуните бар још три облика остваривања партнерства између породице и школе, поред наведених:

- 1) Индивидуални разговори
- 2) Дан отворених врата

6. Наведите које институције, поред наведених, чине савремени модел школских система?

- 1) Предшколско васпитање
- 2) Основна школа

7. У дијагностиковању узрока неуспјеха ученика у школи познато је дјеловање три групе фактора. Набројте о којим факторима је ријеч?

8. Међу наведеним чиниоцима школског неуспјеха подвуците само оне који припадају школској средини.

Радне навике;

Социо-економски статус;

Доживљај успјеха, неуспјеха;

Материјално-технички услови и опрема;

Комуникацијске везе и начини комуницирања;

Породична пракса у васпитању;
Удобност школског амбијента;
Правила у организацији активности;
Психофизичке карактеристике;
Педагошко-психолошке способности наставника.

9. Наведите који су типови наставника према стилу коришћења ауторитета наставничке улоге према групи аутора (Илић, Јовановић, Николић, 2007)?
10. Према теоријским поставкама о шест вјештина успјешног наставника свака од њих је заснована на реалним животним искуствима. Допишите називе вјештина које недостају?

Љубав;
Слушање;
Искреност;

ОДГОВОРИ

- 1), 3) и 5).
- аутократски, демократски и анархични.
- Васпитно-образовна (функција цјеложивотног учења);
Функција заштите (потреба за сигурношћу);
Очување идентитета, традиције и сродничких односа.
- ЈА ПОРУКА   Ти си крив, у теби је проблем!
ТИ ПОРУКА   Испричај ми то мало детаљније.
- Родитељски састанци ;
Пано за родитеље;
Инструктивни штампани материјали;
Информативни савјетодавни разговори.

6. Средња школа;
Универзитет;
Мастер и докторске студије.
7. Породица;
Школа;
Личност ученика.
8. Материјално-технички услови и опрема;
Комуникацијске везе и начини комуницирања;
Правила у организацији активности;
Педагошко-психолошке способности наставника.
9. То су:
  - 1) аутократски;
  - 2) демократски;
  - 3) анархични..
10. Учење;
Вођење;
Ограничења.

ПСИХОЛОГИЈА

1. Од памћења до заборављања
2. О мишљењу
3. Способности сналажења у новим ситуацијама
4. Како проучавамо личност
5. Шта наставник треба да зна о мотивацији
6. Дјечија игра
7. Дјечији цртеж
8. Зрелост дјетета за полазак у школу

Литература:

1. Опсеница, С. (2012). *Опита психологија*. Бања Лука: Графид.
2. Стојаковић, П. (2010). *Психологија за наставнике*. Бања Лука: Графид.
3. Гутовић, В. (2006). *Развојна психологија – од фетуса до зрелости*. Бања Лука: Факултет за физичку културу и спорт.

ТИПОВИ ПИТАЊА

1. Шта су психички процеси, а шта психичке особине?
2. Наведите факторе који утичу на развој личности.
3. Шта је конкретно, а шта апстрактно мишљење?
4. Дефинишите учење.
5. Дефинишите емоционалну интелигенцију.
6. Наведите најважније карактеристике периода конкретних операција по Пијажеу.
7. Објасните зону наредног развоја према Виготском.
8. Објасните четврту фазу психосоцијалног развоја по Ериксону.

9. Шта је метакогнитивно знање и метакогнитивне способности?
10. Објасните 3 основна стила руковођења разредом.

ОДГОВОРИ

1. Психички процеси и психичке особине чине психички живот човјека. Психичке процесе дијелимо на *сазнајне* или *когнитивне* (опажање, учење, памћење, мишљење...), *емоционалне* (осјећања) и *конативне или вољне* (мотивација).

Психичке особине су релативно трајне особине појединца као што су навике, темепрамент, потребе, интересовања итд.

2. Три основна фактора утичу на развој личности, а то су: *биолошки фактор* (наслеђе), *социјални фактори* и *активност појединца*.
3. Конкретно мишљење (очигледно, опажајно, ситуационо) односи се на рјешавање проблема које се налази у опажајном пољу, оперише се конкретним предметима и односима и усмјерено је на рјешавање практичних проблема. Карактеристично је за рани развојни период дјетета.

Код апстрактног мишљења превазилази се ниво перцепције, представа и конкретних појава, а оперише се апстрактним појмовима, идејама и симболима. Долази до изражаја у у рјешавању аритметичких задатака, логичких проблема, као и у разумјевању смисла и значења текстова и других вербалних објашњења.

4. Учење је прогресивна и релативно трајна промјена у понашању која је резултат претходне активности индивидуе.
5. Емоционална интелигенција је способност управљања својим емоцијама и способност препознавања емоција код других људи.
6. Четири су основна обиљежја:
  - Конзервација појмова - схватање да суштина нечега остаје непромјењена, иако предмет може измјенити својповршински облик и изглед.

- Серијација - способност да се предмети редају по величини (од најмањег ка највећем и обрнуто).
  - Класификација - способност да се групишу објекти са сличним или истим карактеристикама у оквиру неке веће категорије.
  - Појам броја - након савладане способности класификације и серијације дијете способно да усвоји појам броја.
7. У зони наредног развоја налазе се они задаци које дијете не може ријешити само, али може то урадити уз мању или већу помоћ одраслих.
8. Четврти садијум траје од 6 до 12 године живота. Основни развојни задатак те фазе јесте марљивост и компетентност насупротив инфериорности. Тешкоће могу настати кад дијете пореди себе са вршњацима у погледу школских постигнућа и способности. Чести неуспјеси формирају осјећај инфериорности и неадекватности. Док успјеси подижу ниво самопоуздања, самопоштовања, компетентности и ефикасности. Школа игра велику улогу у разрјешењу развојне кризе у овом стадијуму.
9. Метакогнитивно знање је знање о свом знању, а метакогнитивне способности су свјесност о својим капацитетима, стратегијама учења, рјешавања проблема и њихова адекватна примјена у одређеној ситуацији.
10. Аутократски - све одлуке о активностима групе и њиховој реализацији доноси наставник, без сарадње са ученицима.
- Демократски - одлуке о томе шта ће се, како и када радити наставник доноси у сарадњи са ученицима. Он више усмјерава и помаже рад ученика и не поставља се у надређену позицију.
- Лесефер - пасивна улога наставника. Ученици имају потпуну слободу да раде шта желе. Наставник пружа подршку и даје смјернице само на захтјев ученика.

ДИДАКТИКА

1. Предмет изучавања дидактике
2. Појам и суштина образовања и наставе
3. Фактори наставе
4. Циљеви и задаци наставе
5. Наставни план и наставни програм. Курикуларни покрет
6. Закони, принципи и правила наставног рада
7. Организација наставе (разредно-часовни систем, наставни час)
8. Припрема и планирање и реализација наставног процеса
9. Облици наставног рада
10. Наставне методе
11. Наставна средства и наставни објекти
12. Системско-теоријска дидактика (настави системи)
13. Вредновање наставног рада

Литература:

1. Симеуновић, В. и Спасојевић, П. (2009). *Савремене дидактичке теме*. Бијељина: Педагошки факултет.

ТИПОВИ ПИТАЊА

1. Најзначајније области изучавања у Дидактици су (подвуците тачне одговоре)?
  - циљеви, задаци и исходи наставе;
  - законитости наставе и учења једног предмета;
  - законитости и принципи на основу којих се може разумјети понашање ученика у различитим животним периодима;
  - законитости одвијања наставног процеса;
  - вредновање васпитно-образовног рада;
  - наставни садржаји, методе и поступци у настави и учењу једног наставног предмета;

2. Koja od predloženih definicija pojma nastave je naučno prihvatljiva?
- 1) Nastava je sistem časova, predmeta i aktivnosti učenika usmjerenih na učenje prema propisanim programima učenja.
  - 2) Nastava je najvažnija i najteža školska obaveza u kojoj učenici moraju učestvovati u skladu sa propisima i svojim mogućnostima.
  - 3) Nastava je složen proces učenja zasnovan na sistemu zadataka i planski vođen radi usvajanja znanja, sposobnosti i navika.
3. Definiši nastavni program i navedi njegove osnovne odlike.
4. Ponuđene tvrdnje su tačne ili netačne?

Тврдње	Т	Н
1. Етапе часа су социолошка структура интерактивног односа ученика, наставника и наставних садржаја.		
2. Етапе се посматрају као независне цјелине и није неопходна њихова функционална повезаност.		
3. Етапе су основна структура часа у артикулацији кроз које је неопходно проћи у остваривању циљева часа.		

5. У празна поља упиши о којим етапама часа егземпларне наставе је ријеч.

НАЗИВ ЕТАПЕ	ОПИС
	Из масе сличних карактеристика издвоји оно што је репрезентативно, егземпларно.
	Наставник, на свом примјеру, показује ученицима на који начин ће они изучавати садржај.

	Ученици самостално раде на задацима.
	Оцјена квалитета самосталног рада.

6. Наведите основне критеријуме према којима се у облику рада у паровима формирају парови.
7. Оцјеном се најчешће показује: (означи иксом у одговарајућу колону).

Искази	тачно	нетачно
Колико, шта и како појединац зна, схвата и разумије		
Однос наставника према задатом програму		
Колико, шта и каква су постигнућа у односу на стандарде		
Колико, шта и каква су постигнућа у односу властите могућности		
Колико, шта и каква су постигнућа у односу на укупну евалуацију садржаја		
Колико, шта и каква су постигнућа у односу на положај ученика у процесу вредновања		
Колико, шта и каква су постигнућа у односу на наставни процес		
Колико, шта и каква су постигнућа у односу на друге ученике		

8. Припрема наставника за примјену методе усменог излагања обухвата: (заокружи)?
- временско трајање излагања;
  - списак учећих активности;

-
- етапни план;
  - план излагања;
  - употребу наставних средстава;
  - обраду непознатих ријечи;
  - биљежницу.
9. Наведи педагошки значај наставних средстава.
10. Постоје три групе извора слабости објективног оцјењивања. Заокружи их.
- 1) слабости које произилазе из хало ефекта;
  - 2) слабости које се односе на ученика;
  - 3) слабости које зависе од изабраних метода провјеравања и оцјењивања;
  - 4) слабости које се односе на избор садржаја;
  - 5) слабости које се односе на личну једначину наставника;
  - 6) слабости које се односе на наставника.

ОДГОВОРИ

1. Циљеви, задаци и исходи наставе;
законитости одвијања наставног процеса;
вредновање васпитно-образовног рада.
2. 3)
3. Наставни програм је веома значајан школски документ, у коме се дидактички конкретизују општи и методички (посебни) елементи наставног плана. Одлике су: обим, дубина и редослијед.
4. Тачна је тврдња под 3), а тврдње 1) и 2) су нетачне.

5.

НАЗИВ ЕТАПЕ	ОПИС
селекција садржаја	Из масе сличних карактеристика издвоји оно што је репрезентативно, егземплярно.
обрада егземплярног садржаја	Наставник, на свом примјеру, показује ученицима на који начин ће они изучавати садржај.
обрада аналогног садржаја	Ученици самостално раде на задацима.
систематизација садржаја	Оцјена квалитета самосталног рада.

6. То су:

- 1) сви парови раде идентичан задатак;
- 2) сви парови раде један дио идентичног задатка, а други дио се према одређеном критеријуму диференцира;
- 3) група парова ради исти задатак, а остале групе различите;
- 4) сваки пар у одјељењу ради посебан задатак.

7.

Искази	тачно	нетачно
Колико, шта и како појединац зна, схвата и разумије	x	
Однос наставника према задатом програму		x
Колико, шта и каква су постигнућа у односу на стандарде	x	
Колико, шта и каква су постигнућа у односу властите могућности	x	
Колико, шта и каква су постигнућа у односу на укупну евалуацију садржаја		x
Колико, шта и каква су постигнућа у односу на положај ученика у процесу вредновања		x
Колико, шта и каква су постигнућа у односу на наставни процес		x
Колико, шта и каква су постигнућа у односу на друге ученике	x	

8. Обухвата:

- временско трајање излагања,
- план излагања,
- обраду непознатих ријечи,
- употребу наставних средстава.

9.

- 1) Да би се ученици упознали са појмовима и догађајима, на основу којих би могли извршити стицање знања, уопштавања, те провјеравати практична знања, наставна средства им обезбјеђују досљедније реализовање основних принципа учења.

- 2) Наставna средства pružaju mogućnost nastavniku i učeniku da se oslobode mnogih rutinskih poslova, te da se u nastavi ispolji veći stepen kreativnosti i da se posveti više pažnje onome što se radi i zašto se zalaže.
  - 3) Upotrebom nastavnih sredstava nastavnik će lakše prilagoditi nastavu prethodnim znanjima učenika, interesovanjima, sposobnostima, uspješnije će realizovati nastavne sadržaje i obezbijediti aktivno učešće učenika u nastavi.
  - 4) Nastavna sredstva značajno doprinose modernizaciji oblika, metoda i postupaka u nastavi.
  - 5) Zahvaljujući nastavnim sredstvima učenici više uče uviđanjem, istraživanjem i rješavanjem problema, ona ih podstiču na mobilnost i samostalnost.
  - 6) Savremena nastavna sredstva obilježavaju stepen čulnog saznanja koja upućuju na stvari, pojave i njihove osobine, što omogućava bolji način učenja, uslova za trajnije pamćenje, sigurno prepoznavanje i upotrebu onoga što je zapamćeno
10. 2), 3) и 6).

МЕТОДИКА НАСТАВЕ СРПСКОГ ЈЕЗИКА И КЊИЖЕВНОСТИ

1. Методика наставе језичке културе
2. Методика наставе књижевности
3. Методика наставе почетног читања и писања

Литература:

1. Милатовић, В. (2011). *Методика наставе српског језика и књижевности у разредној настави*. Београд: Учитељски факултет.

ТИПОВИ ПИТАЊА

1. Која метода почетног читања и писања као основна метода се примјењује у нашим школама?
2. Шчитавање не одговара фонолошкој природи нашег језика и не користи се тренутно у нашим школама.

ДА

НЕ

Заокружите тачан одговор.

3. Шта за полазиште узима Жакотоов метод почетног читања и писања?

а) текст

в) реченицу

б) ријеч

г) глас

Заокружите слово испред тачног одговора.

4. Колико часова недјељно има предмет Српски језик у петом разреду основне школе у Републици Српској?

а) 4 часа б) 5 часова в) 6 часова

Заокружите слово испред тачног одговора

5. Наведите три врсте диктата.

6. Допуните дефиницију:

При гласном читању, очи иду увијек испред _____.

7. Које групе метода у настави почетног читања и писања постоје?
8. Како дефинишемо тему књижевног дјела?
9. У ком стиху су написане наше епске јуначке пјесме?
10. Које врсте локализације користимо приликом обраде књижевног дјела?

ОДГОВОРИ

1. Гласовна аналитичко-синтетичка метода.
2. НЕ
3. а)
4. б)
5. Контролни, изборни, самодиктат, стваралачки, диктат са предусретањем грешака...
6. гласа.
7. Аналитичке, синтетичке, аналитичко-синтетичке и глобалне методе.
8. Тема је оно о чему се говори у књижевном дјелу.
9. Наше епске јуначке пјесме написане су у десетерцу.
10. Постоји ужа и шири локализација.

МЕТОДИКА НАСТАВЕ МАТЕМАТИКЕ

1. Математика и методика наставе математике
  - 1.1. Значај и улога математике као науке и њена веза са другим наукама
  - 1.2. Историјски преглед основних математичких идеја
  - 1.3. Методика наставе математике
2. Психолошко-педагошке, логичке и кибернетске основе наставе математике.
  - 2.1. Когнитивни нивои у развоју ученика
  - 2.2. Мисаоне операције
  - 2.3. Математичко закључивање
  - 2.4. Математички појам
  - 2.5. Кибернетске основе наставе математике
3. Дидактичко-методичке основе наставе математике
  - 3.1. Дидактички принципи у настави математике
  - 3.2. Организација почетне наставе и реализација наставног процеса
  - 3.3. Методе рада у почетној настави математике
  - 3.4. Облици рада у настави математике
  - 3.5. Наставна средства и помагала у почетној настави математике
  - 3.6. Планирање у почетној настави математике
  - 3.7. Провјеравање и вредновање нивоа сазнања ученика у настави математике
  - 3.8. Диференцирање и индивидуализовање почетне наставе математике
  - 3.9. Организација наставног рада у првом разреду
  - 3.10. Организација наставе математике у комбинованом одјељењу

- 3.11. Посебне активности у служби наставног процеса
4. Мотивациона компонента у настави математике
  5. Математички задаци у почетној настави математике
    - 5.1. Аритметички задаци
    - 5.2. Проблемски задаци
    - 5.3. Метода моделовања у рјешавању проблемских задатака

Литература:

1. Пикула, М. и Милинковић, Д. (2015). *Методика почетне наставе математике*. Пале: Универзитет у Источном Сарајеву, Филозофски факултет.
2. Милинковић, Д. (2013). *Методика математичког моделовања*. Пале: Универзитет у Источном Сарајеву, Филозофски факултет.
3. Шпијуновић, К., Маричић, С. (2016). *Методика почетне наставе математике*. Ужице: Универзитет у Крагујевцу, Учитељски факултет у Ужицу.

ТИПОВИ ПИТАЊА

1. Шта карактерише програмске садржаје наставе математике у млађим разредима основне школе, за разлику од садржаја осталих наставних предмета?
2. Наведи подјелу математичких задатака са дидактичког становишта.
3. Наведи подјелу математичких задатака на основу садржајног или васпитно-образовног фактора.
4. Наведи типове проблемских задатака који се рјешавају моделовањем збира.
5. Наведи типове проблемских задатака који се рјешавају моделовањем производа.

6. Које дидактичко-методичке захтјеве морају испуњавати проблемски задаци да би се остварила њихова улога у почетној настави математике?
7. За диференцирање нивоа захтјева значајни су параметри од којих зависи тежина задатка. Наведи их.
8. За диференцирање нивоа помоћи у рјешавању математичких проблема значајна је хијерархија нивоа помоћи уређена према растућој снази. Наведи је.
9. Запиши математичком симболиком дистрибутивност множења према сабирању.
10. Како ученици упознају геометријске фигуре и њихова својства у почетној настави математике?

ОДГОВОРИ

1. Програмске садржаје наставе математике у млађим разредима основне школе, за разлику од садржаја осталих наставних предмета, карактерише апстрактност и хијерархијско-логички распоред.
2. То су:
  - манипулативни задаци,
  - технички задаци,
  - проблемски задаци,
  - задаци примјене,
  - задаци провјере знања.
3. То су:
  - одредбени задаци,
  - доказни задаци.
4. То су:
  - задаци промјене (change problems),

- задаци комбиновања (combine problems),
- задаци упоређивања (compare problems).

5. То су:

- задаци типа „на n мјеста по m елемената” (mapping rule problems),
- типа поређења (compare problems),
- типа директног (Декартовог) производа (Cartesian multiplication problems).

6. Проблемски задаци морају:

1. бити у складу са реалношћу и на исправан начин одражавати стварност из које потичу;
2. бити јасни и „разговјетни”, а подаци и услови које садрже, разумљиви ученицима;
3. језичка формулација концизна, прегледна и јасна, примјерена могућностима учениковог схватања и разумијевања, те њиховим интересима;
4. бити степеновани по тежини.

7.

- Степен прегледности – што је садржај прегледније представљен, задатак је лакши.
- Степен апстракције – што задатак садржи више небитних информација, он је тежи.
- Степен формализације, односно математизације – што се теже препознају математичке операције о којима се у задатку ради, задатак је тежи.
- Степен познавања – што је познатији садржај, то је једноставнији задатак.
- Степен комплексности – што су парцијални задаци више међусобно испреплетени, задатак је тежи.

8.

1. Мотивациона помоћ,
2. Помоћ за повратну информацију,
3. Опште-стратегичка помоћ,
4. Стратегијска помоћ усмјерена на садржај,
5. Садржајна помоћ.

9. $(a + b) \cdot c = a \cdot c + b \cdot c$

10.

- Ученици првог и другог разреда на геометријске фигуре гледају као на цјелине и разликују их само по облику. Односе међу фигурама тешко распознају и прихватају;
- На нивоу трећег и четвртог разреда увиђају се односи међу фигурама, као и међу елементима од којих је једна фигура састављена. У току мјерења, цртања и моделовања јављају се запажања поменутих односа. Јавља се мисаони процес повезивања и упоређивања;
- На нивоу петог разреда, уз све раније активности, сазријева моћ за увођењем нових геометријских објеката помоћу дефиниција.

МЕТОДИКА НАСТАВЕ ПРИРОДЕ И ДРУШТВА

1. Распоређивање градива у настави природе и друштва.
2. Принципи рада у настави природе и друштва.
3. Методе, облици и средства рада у настави природе и друштва.
4. Врсте наставе природе и друштва.
5. Провјеравање и оцјењивање у настави природе и друштва.
6. Домаћи и школски задаци у настави природе и друштва.
7. Организација наставног рада у првом разреду.
8. Настава природе и друштва у комбинованом одјељењу.
9. Планирање рада у настави природе и друштва.
10. Наставни план и програм природе и друштва.
11. Садржаји наставе природе и друштва.

Литература:

1. А Грдинић, Б. и Бранковић, Н. (2005). *Методика познавања природе и света око нас у наставној пракси*. Бачки Петровац: Култура.
2. Радивојевић, Д. и Ђурчић, М. (2021). *Методика наставе природе и друштва*. Бијељина: Педагошки факултет.
3. Република Српска, Министарство просвјете и културе и Републички педагошки завод. (2014). Наставни план и програм за основно образовање и васпитање. Источно Сарајево: Завод за уџбенике и наставна средства. Доступно на сајту: https://www.rpz-rs.org/sajt/doc/file/web_portal/05/5.2/Nastavni%20plan%20i%20program%20za%20osnovnu%20skolu.pdf
4. Ђурчић, М. (2018). *Методика наставе природе и друштва 1 и 2*. Бијељина: Педагошки факултет.

ТИПОВИ ПИТАЊА

1. Наведи најчешће начине распоређивања градива у настави природе и друштва.
2. Фенолошки начин распоређивања градива подразумева распоређивање градива _____, а филогенетски _____.
3. Дефинишите следеће појмове:

Појам	Дефиниција
Популација	
Биоценоза	
Јединка	
Екосистем	

4. Какви могу бити огледи (експерименти) у настави природе и друштва у зависности од времена за припрему и добијање резултата? Наведи и објасни!
5. Означите дате тврдње са ТАЧНО ако сматрате да је тврдња тачна или НЕТАЧНО ако сматрате да је тврдња нетачна:
  - Биљке дишу тако што узимају угљен - диоксид, а ослобађају кисеоник. _____
  - У настави природе и друштва, наставне јединице „Дијелови биљака“ се изучавају у трећем, а „Обиљежја биљака“ у четвртном разреду основне школе. _____

-
- Химна Босне и Херцеговине носи назив „*Моја Република*“.
  - Све домаће животиње се размножавају тако што рађају живе младунце. _____
6. Реализација наставне екскурзије у настави природе и друштва пролази кроз неколико фаза. (Наведи их!)
7. Наведи начине провјеравања у настави природе и друштва с обзиром на начин, односно технику извођења.
8. „Макро“ план рада у настави природе и друштва мора да садржи: (заокружи слово испред тачних одговора!)
- а) облике рада,
  - б) наслов наставне јединице;
  - в) наслов наставне теме;
  - г) наставне методе;
  - д) број часова предвиђен за обраду;
  - ђ) мјесец предвиђен за реализацију;
  - е) циљ и исходе часа;
  - ж) наставна средства;
  - з) број часова предвиђен за утврђивање, систематизацију и провјеравање.
9. Шта пратимо календаром природе?
10. Наведи типове задатака који се могу примјенивати у настави природе и друштва приликом израде низова задатака објективног типа!

ОДГОВОРИ

1. То су: распоред по концентричним круговима, фенолошки распоред, распоред градива по биоценозама, десцендентни распоред, филогенетски распоред, хронолошко – прогресивни распоред и распоред пригодних догађаја.

2. Фенолошки начин распоређивања градива подразумева распоређивање градива годишњим добима, а филогенетски од једноставнијег ка сложенијем .

3.

Појам	Дефиниција
Популација	Скуп јединки исте врсте које насељавају неко станиште и и међусобно су повезани односима размножавања.
Биоценоза	Скуп популација различитих врста које насељавају одређено станиште, а повезане су ланцима исхране.
Јединка	Једно живо биће.
Екосистем	Јединство биоценозе и биотопа.

4.

Краткотрајни	Изводе се на почетку или у току часа на коме ће се пратити ток процеса и анализа резултата.
Дуготрајни	Захтијевају одговарајући, раније планирани наставни процес, орагнизовање систематских посматрања, утврђивање принципа вођења документације, обезбеђивање услова за правилан ток процеса у току извођења.

5.

- Биљке дишу тако што узимају угљен – диоксид, а ослобађају кисеоник. НЕТАЧНО
- У настави природе и друштва, наставне јединице „*Дијелови биљака*“ се изучавају у трећем, а „*Обиљежја биљака*“ у четвртном разреду основне школе. ТАЧНО

- Химна Босне и Херцеговине носи назив „*Моја Република*“.
НЕТАЧНО
- Све домаће животиње се размножавају тако што рађају живе младунце. НЕТАЧНО
- 6. То су: планирање екскурзије, припремање екскурзије, извођење екскурзије и сређивање података са екскурзије.
- 7. Усмено, писмено и практично. (Умјесто практично, може и графичким и ликовним радовима, демонстрирањем експеримента.)
- 8. в), д), ђ), з).
- 9. Временске прилике, промјене на биљкама и животињама, рад (дјелатности) људи (у повртњаку, воћњаку, на њиви), заштиту здравља.
- 10. То су: алтернативни избор, вишеструки избор, два критеријума избора, повезивање и спаривање, допуњавање, сортирање, присјећање и есеј.

МЕТОДИКА НАСТАВЕ ФИЗИЧКОГ ВАСПИТАЊА

1. Моторичке способности
2. Локомоторни апарат
3. Респираторни систем
4. Исхрана

Литература:

1. Стевић, Д. (2018). *Методика наставе физичког васпитања*. Бијељина: Педагошки факултет.

ТИПОВИ ПИТАЊА

1. Централни фактори који утичу на мишићну снагу су?
2. Према структури разликујемо које врсте координације?
3. Од којих фактора зависи издржљивост?
4. Која оштећења и повреде зглобова се могу догодити услед неправилно организованог физичког вежбања?
5. Колика је фреквенција дисања у мировању код одрасли а колика код деце?
6. Од чега зависи функционална усмереност задатака у настави физичког васпитања?
7. На основу анатомских и физиолошких карактеристика целокупни дечији узраст од 0-18 година дели се на које периоде?
8. Шта је елевација?
9. Шта се убраја у просторне елементе физичке вежбе?
10. Који су најчешћи поремећаји у исхрани који могу настати као последица смањеног или повећаног енергетског уноса?

ОДГОВОРИ

1. То су:

- Карактеристике нервне регулације које зависе од функција моторних центара у кори великог мозга и вегетативних процеса;
- Условно рефлексне координације кретања и степена специјализације условно – рефлексне везе у моторној зони коре великог мозга.

2. То су: координација руку, координација ногу, координација тијела, брзина извођења комплексних моторичких задатака, реорганизација стереотипа гibaња, агилност, брзина учења нових моторних задатака и координација у ритму.

3. Зависи од:

- Физиолошких (аеробни, мешани и анаеробни капацитет);
- Биомеханичких;
- Моторичких способности (у првом реду координације, брзине, снаге);
- Биохемијских (разградња угљених хидрата и масти, стварање лактата, утицај хормона);
- Психолошких (мотивација, воља, личност).

4. То су:

- контузија, дистрофије, луксације (разних карактера и обима),
- најразноврснија оштећења појединих зглобних елемената (лигаменти, дискуси, менискуси, зглобне чахуре, хрскавичне површине, коштани делови),
- замореност зглобова са најразличитијим манифестацијама, као последица дужих кретања у зглобу, претераних локалних утицаја на одређене зглобове.

5. У мировању, фреквенција дисања износи, код одраслих 16-18 пута, а код деце 20-24 пута.

6. Функционална усмереност задатака у настави физичког васпитања зависи од обима оптерећења у чијој основи је интензитет, трајање вежбе, величина и карактер интервала одмора и број понављања.
7.
  - Интраутерини период
  - Период новорођенчета
  - Период одојчета
  - Период малог детета
  - Период предшколског детета
  - Период школског детета
  - Период пубертета и адолесценције
8. Елевација је подизање повређеног екстремитета или дела трупа у положај у коме ће се омогућити олакшано отицање течности са повређеног места, водећи рачуна да се при том не догоди поновно повређивање и да сама манипулација не буде болна.
9. Положај вежбача, правац покрета и кретања и обим покрета и кретања.
10. То су:
  - Анемија
  - Анорексија, булимија
  - Гојазност и коморбидитети
  - Адолесцентска трудноћа
  - Проблеми репродуктивног система (аменореја)
  - Неадекватне навике у исхрани/велики унос масти и соли; прескакање obroка

МЕТОДИКА НАСТАВЕ ЛИКОВНЕ КУЛТУРЕ

1. Допринос ликовног стваралаштва појединим аспектима развоја дечије личности
2. Основне карактеристике и специфичности развоја дечјег ликовног изражавања и стварања у односу на узраст
3. Елементи васпитно-образовног рада у области ликовног васпитања и образовања
4. Значај личности и компетенција наставника и васпитача у процесу ликовног васпитања и образовања
5. Технологија ликовних материјала у односу на ликовна подручја

Литература:

1. Филиповић, С.(2011). *Методика ликовног васпитања и образовања: методички приручник за ликовне педагоге, учитеље и васпитаче*. Београд: Универзитет уметности: Klett.

ТИПОВИ ПИТАЊА

1. Које аспекте развоја дјечије личности подстиче ликовно стваралаштво?
2. Наведите стадијуме ликовног израза дјече предшколске и школске доби.
3. Наведите најмање 5 васпитних циљева у области ликовног стваралаштва.
4. Наведите најмање 5 образовних циљева у области ликовног стваралаштва.
5. Наведите методе в-о. рада у ликовном васпитању и образовању.
6. Наведите облике рада у ликовном васпитању и образовању.
7. Наведите ликовна подручја која се обрађују у настави ликовне културе.
8. Шта су мотивациони садржаји у настави ликовне културе?

9. Која наставна средства се користе у настави ликовне културе?
10. Који су нормативи за анализу и вредновање ликовних радова ученика?

ОДГОВОРИ

1. Развој чула и физички развој, когнитивни развој и развој интелигенције, социо-емоционални развој, развој стваралачке комуникације, развој креативности и естетски развој.
2. Стадијум шкрабања (2-4. године), прешематски стадијум (4-6. године), стадијум шеме (6-9. године).
3. Развој личности; развој креативности; способност комуникације визуелним средствима; развијање воље, пажње, корисних навика, критичког мишљења; способност доприношења естетском и културном начину живљења...
4. Стицање теоретских знања из историје и теорије умјетности, различитих подручја и технологије ликовних умјетности; оспособљавање ученика за самостално ликовно изражавање и стварање; формирање естетских критеријума ученика и естетско процјењивање творевина умјетности; подстицање ученика на самостално истраживање медија, процеса и техника ликовног стваралаштва; примјена стечених знања и практичних вјештина у животу и будућим занимањима.
5. Вербално - текстуална метода, илустративно - демонстративна метода, метода сазнавања кроз праксу, откривачка и проблемска метода.
6. Индивидуални, фронтални, рад у паровима и групни облик рада.
7. Ликовно подручје цртања, сликања, вајања, обликовања, отискивања/графике, преобликовања различитог материјала/дизајн, и посматрања, доживљавања и естетског процјењивања творевина умјетности.
8. Спољашњи – садржаји из природног или урбаног окружења и унутрашњи – лично искуство и доживљаји дјетета.

9. Техничка средства, ликовна опрема (моделни за рад по природи, предмети за посматрање, плакати, слике, фотографије), литература (уџбеник и стручна литература), репродукције умјетничких дјела.
10. Посвећеност раду, уложени труд и активност на часу; ниво усвојености садржаја наставне јединице у складу са индивидуалним способностима ученика; и ниво креативности ученика.

МЕТОДИКА НАСТАВЕ МУЗИЧКЕ КУЛТУРЕ

1. Дјечије музичке игре и аранжмани на дјечијим инструментима
2. Извођење музике: Пјевање и свирање на дјечијим инструментима
3. Музичко описмењавање
4. Слушање музике и дјечије стваралаштво
5. Теорија музике

Литература:

1. Тракиловић, Д. (2000). *Музичка култура са методиком*. Бијељина: Учитељски факултет.
2. Стојановић, Г. (1996). *Настава музичке културе од I до IV разреда основне школе*. Београд: Завод за уџбенике и наставна средства.
3. Тракиловић, Д., Спасојевић - Стојановић, Г. и Тракиловић, Ј. (2010). *Вокално - инструментална настава*. Бијељина: Педагошки факултет.

ТИПОВИ ПИТАЊА

1. Наведи особине музичког тона.
2. У табелу упиши дефиницију бројалица и наведи њихову подјелу.

Дефиниција	Подјела	
	1.	1.
		2.
	2.	1.
		2.

3. Наведи основне музичке способности.
4. Испиши подјелу музичких игара.
5. Који су чиниоци развоја музичких способности?
6. Који су основни музички тонови (абecedом)?

7. Нацртај шему тактирања четиричетвртинске мјере (4/4).
8. Наведи и кратко опиши етапе методског поступка обраде пјесме по слуху!
9. Орфов инструментариј - наведи подјелу и испиши називе инструмената унутар сваке подјеле.

Подјела дјечијих инструмената	Припадајући инструменти
1.	.
2.	

10. Како именујемо музичке тонове по висини?

ОДГОВОРИ

1. Трајање, висина, јачина и боја.
- 2.

Дефиниција	Подјела	
Јасан изговор поетског текста на једном или 2-3 тона.	1. Према начину извођења	1. Говорне
		2. Пјеване
	2. Према поетском тексту	1. Текст са смислом
		2. Текст без смисла

3. То су:

- 1) Осјећај за ритам

- 2) Способност izvoђења висине тона /мелодије/
- 3) Музичка меморија/памћење/
4.
  - 1) Игре са пјевањем
  - 2) Игре уз инструменталну музику /пратњу/
  - 3) Музичке имитације
  - 4) Музичке драматизације
  - 5) Дидактичке игре
5. То су: наслијеђе /генетика/ и чиниоци средине.
6. ц, д, е, ф, г, а, х
- 7.
- 8.

Етапа	Опис
1. Презентација пјесме коју изводи наставник	Наставник пјева нову пјесму са јасном дикцијом и изражајним пјевањем уз пратњу инструмента.
2. Читање и рад на меморисању поетског текста	Ученици фронтално читају поетски текст пјесме, а затим меморишу текст.
3. Учење мелодије пјесме по строфама	Наставник пјева строфу по строфу, а ученици понављају и постепено усвајају мелодију пјесме са поетским текстом.
4. Вјежбање пјевања пјесме у цјелини	У извјежбавању певања пјесме у цјелини користе се разноврсни облици рада.

5. Пјевање уз осмишљену музичку игру	Пјевање пјесме се утврђује уз организовање неког од облика музичке игре.
--------------------------------------	--

9.

Подјела дјечијих инструмената	Припадајући инструменти
1. Ритмички инструменти	Штапици, триангл, чинеле, звечке, кастањете, велики и мали бубањ.
2. Мелодијски инструменти	Металофон, ксилофон, блок фрулица, звончићи.

10.

1. Абецедом
2. Солмизацијом

ТРЕЋИ ЦИКЛУС СТУДИЈА

Трећи циклус студија разредне наставе – докторске академске студије методике разредне наставе успостављен је након двадесетпетогодишњег успјешног извођења првог циклуса студија (240 ECTS бодова) и седмогодишњег извођења другог циклуса студија (60 ECTS бодова). Тиме је испуњен принцип вертикалне проходности организовања високог образовања предвиђен Болоњском декларацијом и другим документима у европском простору високог образовања. Истовремено, то је значајан допринос успону интердисциплинарних научних дисциплина – методика разредне наставе.

Основни циљеви студијског програма Докторске академске студије методике разредне наставе огледају се у стварању компетентних и високо стручних кадрова за развој и унапређење методичких наука у области разредне наставе, развијање научноистраживачког рада у овој области, као претпоставке унапређења праксе разредне наставе, као и обезбјеђење наставно–научног кадра за извођење универзитетске наставе у овој области.

Посебни циљеви ових студија односе се на стицање и продубљивање научних знања и унапређивање разумевања методичких законитости и теорија у разредној настави, интердисциплинарни приступ научним проблемима у овој области, оспособљавање студената за самостално конципирање и реализацију сложених научних истраживања која треба да омогуће примјену фундаменталних методичких концепата у самом процесу унапређивања методичке теорије и праксе у области разредне наставе, самостално обављање научних истраживања, критичко преиспитивање важећих дидактичко–методичких поставки и научно сагледавање нових могућности за васпитно–образовни рад, постизање научних способности и академских вјештина, развој креативних способности, критичког мишљења и акционе рефлексije неопходних за научно истраживање и унапређивање дидактичко–методичке теорије и праксе у области разредне наставе.

Докторске академске студије методике разредне наставе трају 3 академске године или 6 семестара. У оквиру сваког семестра студент стиче 30 ECTS бодова (за академску годину 60 ECTS), што је укупно током докторских студија 180 ECTS бодова.

Након завршетка академских студија на студијском програму III циклуса студија разредне наставе, одбраном докторске дисертације кандидат стиче научно звање и академску титулу *доктор наука – методика разредне наставе*, уз навођење методичке дисциплине из које је одбрањена дисертација:

- *доктор наука* – методика разредне наставе математике;
- *доктор наука* – методика наставе природе и друштва;
- *доктор наука* – методика разредне наставе физичког васпитања.

НАСТАВНИ ПЛАН И ПРОГРАМ СТУДИЈА

	УНИВЕРЗИТЕТ У ИСТОЧНОМ САРАЈЕВУ		
	Студијски програм Докторске студије методике разредне наставе – 180 ECTS	ПЕДАГОШКИ ФАКУЛТЕТ	

РАСПОРЕД ПРЕДМЕТА ПО СЕМЕСТРИМА

Редни број	Шифра предмета	Назив предмета	Изборни МОДУЛ	Условљеност	Статус(О/И)	Семестар	Фонд часова (седмични)			ECTS
							П	В	СИР	
Прва година										
1.	RH-01-1-001-1	Увод у методологију истраживања у разредној настави			О	I	50	-	175	15
2.	RH-01-1-002-1	Методологија квантитативних и квалитативних истраживања у разредној настави			О	I	50	-	175	15
3.	RH-01-1-003-2	Теоријско-методолошки проблеми методике разредне наставе			О	II	50	-	175	15

4.	PH-01-2-004-2	Савремени токови методике разредне наставе математике	Изборни модул 1		И	II	50	-	175	15
5.	PH-01-2-005-3	Савремени токови методике разредне наставе алгебре			И	III	50	-	175	15
6.	PH-01-2-006-3	Савремени токови методике разредне наставе геометрије			И	III	50	-	175	15
7.	PH-01-2-007-2	Савремени токови методике наставе природе и друштва	Изборни модул 2		И	II	50	-	175	15
8.	PH-01-2-008-3	Савремена научна схватања природе			И	III	50	-	175	15
9.	PH-01-2-009-3	Савремена научна схватања друштвених процеса			И	III	50	-	175	15
10.	PH-01-2-010-2	Савремени токови методике разредне наставе физичког васпитања	Изборни модул 3		И	II	50	-	175	15
11.	PH-01-2-011-3	Кинезиолошка антропологија у разредној настави			И	III	50	-	175	15
12.	PH-01-2-012-3	Програмирање трансформационих процеса у разредној настави			И	III	50	-	175	15

13.	PH-01-2-013-4	Израда и евалуација пројекта докторске дисертације у методици разредне наставе математике	Изборни модул 4	Изборни модул 1	И	IV	50	-	400	30
14.	PH-01-2-014-4	Израда и евалуација пројекта докторске дисертације у методици наставе природе и друштва		Изборни модул 2	И	IV	50	-	400	30
15.	PH-01-2-015-4	Израда и евалуација пројекта докторске дисертације у методици разредне наставе физичког васпитања		Изборни модул 3	И	IV	50	-	400	30
16.	PH-01-2-016-5	Израда докторске дисертације			И	V	-	-	450	30
17.	PH-01-2-017-6	Израда докторске дисертације			И	VI	-	-	450	30
УКУПНО ECTS:										
180										

**ПИТАЊА ЗА ПРИПРЕМУ КВАЛИФИКАЦИОНОГ ИСПИТА ЗА
УПИС НА III ЦИКЛУС СТУДИЈА СТУДИЈСКИ ПРОГРАМ
РАЗРЕДНА НАСТАВА**

Квалификациони испит за упис на III циклус студија састоји се од интервјуа који комисија за докторски студиј обавља са кандидатима. Садржај интервјуа везан је за проблематику изборног модула за који се кандидат определило.

СТУДИЈСКИ ПРОГРАМИ ПРЕДШКОЛСКОГ ВАСПИТАЊА И ОБРАЗОВАЊА

Наставни план и програм за стицање квалификације *дипломирани васпитач предшколске дјеце* – 240 ECTS пружа квалитетно и стручно образовање, у складу са одлукама Универзитета у Источном Сарајеву. Студије првог циклуса студијског програма Предшколско васпитање и образовање трају четири године (8 семестара, 240 ECTS бодова).

Основни циљ овог студијског програма јесте да образује студенте за радно мјесто васпитача у предшколским установама, али и као организатора и реализатора образовних и васпитних активности у другим институцијама система васпитања и образовања и организацијама у оквиру стручног усавршавања запослених, као и да их оспособи за теоријски и истраживачки рад у области педагошких наука.

Дипломске академске мастер студије за стицање квалификације *мастер предшколског васпитања* - 300 ECTS усклађене су са најсавременијим стратегијама и концепцијама раног учења и успостављања континуитета учења и развоја предшколске дјеце, а засноване су на најсавременијим приступима универзитетској настави, укључујући одговарајуће стручно-методичке аспекте истраживања, повезивања сазнања са праксом предшколства и наставну подршку студентима у самосталном раду, заснованом на мултидисциплинарном учењу проблемске, истраживачке и откривалачке оријентације. Дипломске академске студије другог циклуса – мастер студиј Предшколско васпитање, трају двије године (четири семестра) и вреднују се са 120 ECTS бодова.

Циљ академских студија другог циклуса Предшколско васпитање је да се настави образовање дипломираних васпитача предшколске дјеце, након студија првог циклуса, јачањем постојећих и стицањем нових одговарајућих компетенција, продубљивањем и усавршавањем теоријских и практичних знања и вјештина за квалитетно бављење дјелатношћу предшколског васпитања и образовања у институцијама за предшколско васпитање и образовање и институцијама које се баве друштвеном бригом о предшколској дјечи.

ПРВИ ЦИКЛУС СТУДИЈА

Наставни план и програм студијског програма Предшколско васпитање и образовање Педагошког факултета у Бијељини темељи се на Болоњској декларацији и примјени стандарда ECTS бодовања.

Наставни план и програм за стицање квалификације *дипломирани васпитач предшколске дјеце – 240 ECTS* пружа квалитетно и стручно образовање, у складу са одлукама Универзитета у Источном Сарајеву. Студије првог циклуса студијског програма Предшколско васпитање и образовање трају четири године (8 семестара, 240 ECTS бодова).

Сврха студијског програма академских студија Предшколско васпитање и образовање јесте висококвалитетно образовање студената за успјешно обављање академских, стручних и истраживачких послова у области васпитно-образовног рада у предшколским установама. Примарна сврха овог студијског програма јесте да образује студенте за радно мјесто васпитача у предшколским установама, али и као организатора и реализатора образовних и васпитних активности у другим институцијама система васпитања и образовања и организацијама у оквиру стручног усавршавања запослених, као и да их оспособи за теоријски и истраживачки рад у области педагошких наука.

Студијски програм обезбјеђује педагошко образовање дефинисано одговарајућим документима ОЕЦД-а, Европске комисије, европских организација за образовање васпитача, стандардима васпитачке професије и стратегијом професионализације ове професије. Такође су усклађене са европским и документима Републике Српске који одређују правце развоја педагошког образовања у склопу којих дјелују васпитачи овог подручја.

Након завршених студија I циклуса стиче се стручно звање: *дипломирани васпитач предшколске дјеце*.

Основни циљ високошколског образовања васпитача, у оквиру овог студијског програма, јесте стицање општеобразовних знања, способности и вјештина за васпитнообразовни рад са предшколском дјецом до 6 година, према поставкама и захтјевима Програма предшколског васпитања и образовања у Републици Српској, у оквиру јединственог система васпитања и образовања.

НАСТАВНИ ПЛАН И ПРОГРАМ СТУДИЈА

	УНИВЕРЗИТЕТ У ИСТОЧНОМ САРАЈЕВУ		
	Студијски програм Предшколско васпитање и образовање – 240 ECTS	ПЕДАГОШКИ ФАКУЛТЕТ	

РАСПОРЕД ПРЕДМЕТА ПО СЕМЕСТРИМА

Редни број	Шифра предмета	Назив предмета	Статус(О/И)	Семестар	Фонд часова (седмични)			ECTS
					П	В	ЛВ	
Прва година								
1.	ПВ-03-1-044-1	Општа педагогија	О	I	2	2		6
2.	ПВ-03-1-045-1	Српски језик	О	I	3	3		7
3.	ПВ-03-1-046-1	Елементарни математички појмови	О	I	2	3		6
4.	ПВ-03-1-047-1	Вокално-инструментална настава	О	I	2	2		4
5.	ПВ-03-1-048-1 ПВ-03-1-049-1	Страни језик Енглески језик Њемачки језик	О	I	1	2		4
6.	ПВ-03-2-050-1 ПВ-03-2-051-1	Предмет изборног блока 1 Сценска умјетност Хорско пјевање	И	I	1	2		3
7.	ПВ-03-1-052-2	Општа психологија	О	II	2	2		6

8.	ПВ-03-1-053-2	Основи природних наука	О	II	2	2		5
9.	ПВ-03-1-054-2	Социологија образовања	О	II	2	0		4
10.	ПВ-03-1-010-2	Породична педагогија	О	II	2	2		6
11.	ПВ-03-2-055-2	Физичко и здравствено васпитање	О	II	2	2		5
12.	ПВ-03-2-056-2 ПВ-03-2-057-2	Предмети изборног блока 2 Страни језик за дјецу – енглески Страни језик за дјецу – њемачки	И	II	1	2		4
					2	24		60
					2			0
Друга година								
1.	ПВ-03-1-058-3	Предшколска педагогија	О	III	3	3		7
2.	ПВ-03-1-059-3	Основи друштвених наука	О	III	2	2		5
3.	ПВ-03-1-060-3	Развојна психологија	О	III	2	2		5
4.	ПВ-03-1-061-3	Народна књижевност	О	III	2	2		5
5.	ПВ-03-1-062-3	Интегрисани курикулум у предшколском васпитању и обазовању	О	III	2	2		5
6.	ПВ-03-2-063-3 ПВ-03-2-064-3 ПВ-03-2-065-3	Предмет изборног блока 3 Популациона политика Игра и стваралаштво Оркестар	И	III	1	2		3
7.	ПВ-03-1-066-4	Књижевност за дјецу	О	IV	2	2		6
8.	ПВ-03-1-067-4	Ликовна култура	О	IV	2	2		6

9.	ПВ-03-1-068-4	Методика предшколског васпитања и образовања	О	IV	2	3		7	
10.	ПВ-03-1-069-4	Развој говора	О	IV	3	3		6	
11.	ПВ-03-2-070-4 ПВ-03-2-071-4 ПВ-03-2-072-4	Предмети изборног блока 4 Кинезиометрија Педагошка комуникација Дијете и сценска лутка	И	IV	2	1		3	
12.	ПВ-03-1-073-4	Педагошка пракса	О	IV	0	2		2	
УКУПНО:					2	3	26	6	0
Трећа година									
1.	ПВ-03-1-074-5	Методика физичког развоја	О	V	2	2		6	
2.	ПВ-03-1-075-5	Методика ликовног стваралаштва и изражавања	О	V	2	2		6	
3.	ПВ-03-1-076-5	Методика развоја музичких способности	О	V	2	2		6	
4.	ПВ-03-1-077-5	Хигијена и нега предшколске дјеце	О	V	2	0		4	
5.	ПВ-03-2-078-5 ПВ-03-2-079-5	Предмети изборног блока 5 Покретне игре Дјечије ликовно стваралаштво	И	V	2	1		4	
6.	ПВ-03-1-080-5	Методичка пракса 1	О	V	0	4		4	
7.	ПВ-03-1-081-6	Методика развоја говора	О	VI	2	2		6	
8.	ПВ-03-1-082-6	Методика развоја математичких способности у раном дјетињству	О	VI	2	2		6	
9.	ПВ-03-1-083-6	Истраживачке активности упознавања околине	О	VI	2	2		6	

10.	ПВ-03-1-084-6	Информатика за васпитаче	О	VI	2	2		5
11.	ПВ-03-2-085-6 ПВ-03-2-086-6	Предмети изборног блока 6 Рад са даровитом дјецом Ментално здравље предшколске дјече	И	VI	2	1		4
12.	ПВ-03-1-087-6	Методичка пракса 2	О	VI	0	4		3
					2	0	24	60
Четврта година								
1.	ПВ-03-1-031-7	Методологија педагошких истраживања	О	VII	2	2		5
2.	ПВ-03-1-088-7	Методика говорне комуникације	О	VII	2	3		7
3.	ПВ-03-1-089-7	Методика елементарних математичких појмова	О	VII	2	3		7
4.	ПВ-03-1-090-7	Методика упознавања околине	О	VII	2	2		5
5.	ПВ-03-2-091-7	Предмети изборног блока 7 Рачунари у предшколским установама	И	VII	2	1		4
	ПВ-03-2-092-7	Математичко моделовање природне и друштвене средине						
6.	ПВ-03-1-093-7	Професионална пракса 1	О	VII	0	3		2
7.	ПВ-03-1-094-8	Кинезиолошка методика	О	VIII	2	2		6
8.	ПВ-03-1-095-8	Методика музичког васпитања	О	VIII	2	2		6
9.	ПВ-03-1-096-8	Методика ликовног васпитања	О	VIII	2	2		6
10.	ПВ-03-1-097-8	Менаџмент у васпитно-образовним установама	О	VIII	2	1		5
11.	ПВ-03-1-098-8	Професионална пракса 2	О	VIII	0	3		2

12.	ПВ-03-1-099-8	Завршни рад	О	VIII	0	4		5	
УКУПНО:					1	8	28	6	0

**ПИТАЊА ЗА ПРИПРЕМУ КВАЛИФИКАЦИОНОГ
ИСПИТА ЗА УПИС НА I ЦИКЛУС СТУДИЈА
СТУДИЈСКИ ПРОГРАМ ПРЕДШКОЛСКО
ВАСПИТАЊЕ И ОБРАЗОВАЊЕ**

Питања за припрему квалификационог испита за упис на I циклус студија Студијског програма предшколско васпитање и образовање иста су као и за I циклус Студијског програма разредна настава (Информатор, стр. 40-65).

ДРУГИ ЦИКЛУС СТУДИЈА

Наставни план и програм другог циклуса студија Предшколско образовање Педагошког факултета Бијељина темељи се на Болоњској декларацији и примјени стандарда ECTS бодовања.

Дипломске академске мастер студије за стицање квалификације *мастер предшколског васпитања – 300 ECTS* усклађене су са најсавременијим стратегијама и концепцијама раног учења и успостављања континуитета учења и развоја предшколске дјеце, а засноване су на најсавременијим приступима универзитетској настави, укључујући одговарајуће стручно-методичке аспекте истраживања, повезивања сазнања са праксом предшколства и наставну подршку студентима у самосталном раду, заснованом на мултидисциплинарном учењу, проблемске, истраживачке и откривачке оријентације. Дипломске академске студије другог циклуса – мастер студиј Предшколско васпитање и образовање, трају једну годину (два семестра) и вреднују се са 60 ECTS бодова.

Циљ академских студија другог циклуса Предшколско образовање је да се настави образовање дипломираних васпитача предшколске дјеце, након студија првог циклуса, јачањем постојећих и стицањем нових одговарајућих компетенција, продубљивањем и усавршавањем теоријских и практичних знања и вјештина за квалитетно бављење дјелатношћу предшколског васпитања и образовања у институцијама за предшколско васпитање и образовање и институцијама које се баве друштвеном бригом о предшколској дјечи.

НАСТАВНИ ПЛАН И ПРОГРАМ СТУДИЈА

	УНИВЕРЗИТЕТ У ИСТОЧНОМ САРАЈЕВУ		
	Студијски програм Предшколско образовање и васпитање – 60 ECTS	ПЕДАГОШКИ ФАКУЛТЕТ	

РАСПОРЕД ПРЕДМЕТА ПО СЕМЕСТРИМА

	Шифра предмета	Назив предмета	Статус(О/И)	Условљени предмети	Семестар	Фонд часова (седмични)			ECTS
						П	В	СР	
Прва година									
I семестар									
1.	ПВ-01-1-001-1	Методологија научно-истраживачког рада	О	не	I	2	2	1	8
2.	ПВ-01-1-002-1	Савремени приступи и концепције у предшколском васпитању и образовању	О	не	I	2	2	1	8
3.	ПВ-01-2-003-1	Развој говора и писмености у интегрисаном курикулуму	И	не	I	2	1	1	7
4.	ПВ-01-2-004-1	Елементарни математички појмови у интегрисаном курикулуму	И	не	I	2	1	1	

5.	ПВ-01-2-005-1	Природна и друштвена средина у интегрисаном курикулуму	И	не	I	2	1	1	
6.	ПВ-01-2-006-1	Физичко васпитање у интегрисаном курикулуму	И	не	I	2	1	1	
7.	ПВ-01-2-007-1	Музичка култура у интегрисаном курикулуму	И	не	I	2	1	1	7
8.	ПВ-01-2-008-1	Ликовна култура у интегрисаном курикулуму	И	не	I	2	1	1	
Укупно ECTS бодова - I семестар									30
II семестар									
1.	ПВ-01-1-009-2	Савремене психолошка сазнања о развоју и учењу у предшколској доби	О	не	II	2	1	-	6
2.	ПВ-01-2-010-2	Савремене токови методике развоја говора и писмености	И	ПВ-01-2-003-1	II	2	1	-	
3.	ПВ-01-2-011-2	Савремени токови методике развоја елементарних математичких појмова	И	ПВ-01-2-004-1	II	2	1	-	6
4.	ПВ-01-2-012-2	Савремене токови методике упознавања природне и друштвене средине	И	ПВ-01-2-005-1	II	2	1	-	

5.	ПВ-01-2-013-2	Савремени токови методике музичког васпитања	и	ПВ-01-2-007-1	П	2	1	-	6
6.	ПВ-01-2-014-2	Савремени токови методике физичког васпитања	и	ПВ-01-2-006-1	П	2	1	-	
7.	ПВ-01-2-015-2	Савремени токови методике ликовног васпитања	и	ПВ-01-2-008-1	П	2	1	-	
8.	ПВ-01-2-016-2	Књижевност за дјецу у функцији развоја говора	и	ПВ-01-2-003-1	П	2	1	-	6
9.	ПВ-01-2-017-2	Математичке игре у раној доби	и	ПВ-01-2-004-1	П	2	1	-	
10.	ПВ-01-2-018-2	Систем предшколског васпитања у функцији развоја и планирања породице	и	ПВ-01-2-005-1	П	2	1	-	
11.	ПВ-01-2-019-2	Предшколско дијете и музичка умјетност	и	ПВ-01-2-007-1	П	2	1	-	
12.	ПВ-01-2-020-2	Истраживања у физичком васпитању	и	ПВ-01-2-006-1	П	2	1	-	
13.	ПВ-01-2-021-2	Ликовно моделовање и креативност дјеце	и	ПВ-01-2-008-1	П	2	1	-	
14.	ПВ-01-2-022-2	Савремени токови еколошког васпитања	и	ПВ-01-2-005-1	П	2	1	-	
15.	ПВ-01-2-023-2	Савремени токови инклузивног васпитања	и	ПВ-01-2-005-1	П	2	1	-	
16.	ПВ-01-1-024-2	Израда мастер рада	о	не	П				
Укупно ЕCTS бодова - II семестар									30
Укупно ЕCTS бодова									60

**ПИТАЊА ЗА ПРИПРЕМУ КВАЛИФИКАЦИОНОГ
ИСПИТА ЗА УПИС НА II ЦИКЛУС СТУДИЈА
СТУДИЈСКИ ПРОГРАМ ПРЕДШКОЛСКО
ВАСПИТАЊЕ И ОБРАЗОВАЊЕ**

ПИТАЊА ЗА ПРИЈЕМНИ ИСПИТ ЗА МАСТЕР СТУДИЈ СТУДИЈСКИ ПРОГРАМ ПРЕДШКОЛСКО ВАСПИТАЊЕ И ОБРАЗОВАЊЕ

ПЕДАГОГИЈА

1. Васпитање
2. Педагогија
3. Циљ и задаци васпитања
4. Основне компоненте свестрано развијене личности

Литература:

1. Влаховић, Б., Ђорђевић, Ј., Јовановић, Б., Лакета, Н., Поткоњак, Н. и сарадници. (1996). *Опита педагогија*. Београд: Учитељски факултет.
2. Мандић, П., Радовановић, И., Мандић, Д. (2000). *Увод у општи и информатичку педагогију*. Београд: Учитељски факултет.

ТИПОВИ ПИТАЊА

1. Објасните предмет изучавања Опште педагогије.
2. Конституисати једну науку значи утврдити најмање четири елемента ... (наведи их).
3. Конституисање педагогије као науке везује се најчешће за:
  - 1) Јохана Фридриха Хербарта
  - 2) Јан Амоса Коменског
  - 3) Жан Жак Русоа
4. Образовање је шири појам од васпитања.
  - 1) Да
  - 2) Не
5. Наведите основне детерминанте циља и задатака васпитања.

6. Наведите основне компоненте свестрано развијене личности.
7. Најбитнија начела моралног васпитања су?
8. Наведите задатке естетског васпитања.
9. Андрагогија је посебна педагошка дисциплина која се бави?
10. Нативистичка теорија уобличава она схватање према којима је:
  - 1) Наслеђе као одлучујући фактор развоја и васпитања.
  - 2) Емпирија као одлучујући фактор развоја и васпитања.

ОДГОВОРИ

1. Општа педагогија је фундаментална дисциплина у систему педагошких научних дисциплина. Она помаже да се лакше уђе у проучавање осталих педагошких дисциплина, да се схвати њихов однос и област коју испитује.
2. Конституисати једну науку значи утврдити најмање четири елемента:
  - 1) Одредити предмет науке,
  - 2) Постојање методологије,
  - 3) Створити научни систем,
  - 4) Постојање језика науке.
3. 1)
4. 2)
5. Наведите основне детерминанте циља и задатака васпитања:
  - 1) Друштвена заједница,
  - 2) Карактер људског рада,
  - 3) Систем вредности, идеолошка и политичка схватања,
  - 4) Сазнања о човјеку и његовој личности,
  - 5) Друштвена традиција,

- б) Развијеност педагошке науке и система васпитања,
  - 7) Потребе, интереси, жеље и амбиције самих личности које се васпитавају.
6. Физичко васпитање, интелектуално, естетско, морално, радно васпитање.
7. Најбитнија начела моралног васпитања:
- 1) Начело сврсисходности,
  - 2) Начело активности,
  - 3) Начело позитивне орјентације,
  - 4) Начело социјализација,
  - 5) Начело јединствености,
  - 6) Начело досљедности,
  - 7) Начело примјерености.
8. Задаци естетског васпитања су:
- 1) Развијање способности за уочавање и процјењивање лијепог, стицање знања и схватање естетских вриједности.
  - 2) Развијање способности, потреба и навика за доживљавање естетских вриједности.
  - 3) Развијање способности, потреба и навика за стварање лијепог.
  - 4) Стварање услова да се живот и људски односи учине лијепим.
9. Проблемима васпитања и образовања одраслих.
10. 1)

ПОРОДИЧНА ПЕДАГОГИЈА И ПРЕДШКОЛСКА ПЕДАГОГИЈА

1. Васпитање и чиниоци развоја
2. Функције предшколског васпитања
3. Аспекти развоја дјечије личности
4. Институције за предшколско васпитање и образовање
5. Морални развој као аспект цјеловитог развоја личности

Литература:

1. Каменов, Е. и Спасојевић, П. (2008). *Предшколска педагогија*. Бијељина: Педагошки факултет.
2. Спасојевић, П., Прибишев-Белеслин, Т. и Николић, С. (2007). *Програм предшколског васпитања и образовања*. Источно Сарајево: Завод за уџбенике и наставна средства.

ТИПОВИ ПИТАЊА

1. Међу понуђеним ауторима заокружите најпознатије педагошке класике који су посветили значајна дјела породичном васпитању?
  - 1) Јан Амос Коменски
  - 2) Рудолф Глабер
  - 3) Жан Жак Русо
  - 4) Сен Симон
  - 5) Џон Лок
  - 6) Сигмунд Фројд
2. Наведите о којим родитељским стиливима васпитања говори Борислав Станојловић?
3. Допуните које су, поред наведених, основне функције савремене породице?

- 1) Репродуктивна (биолошка);
  - 2) Психосоцијална (духовна);
  - 3) Забаве и разоноде (друштвени живот);
4. Према Томасу Гордону у породичној комуникацији користе се двије врсте порука: ЈА ПОРУКЕ и ТИ ПОРУКЕ. Повежите наведене примјере са врстом поруке којој припадају:

ЈА ПОРУКА

Ти си крив, у теби је проблем!

ТИ ПОРУКА

Испричај ми то мало детаљније.

5. Допуните бар још три облика остваривања партнерства између породице и школе, поред наведених:
- 1) Индивидуални разговори;
  - 2) Дан отворених врата;
  - 3) Родитељски састанци;
6. Набројте три основна чиниоца развоја предшколске дјеце?
7. Допуните још најмање три функције институционалног предшколског васпитања и образовања, поред наведених?
- 1) Задовољавање дјечијих развојних потреба и њихових права на васпитање и образовање;
  - 2) Омогућавање дјеци да активно учествују у заједници;
8. Васпитно-образовни процес у предшколској доби усмјерен је на 4 развојна аспекта. Наведите о којим аспектима је ријеч?
9. Институционално предшколско васпитање и образовање одвија се у јавном, приватном и невладином сектору, како је дефинисано Програмом предшколског васпитања и образовања у Републици Српској. Набројте у којим институцијама?
10. Дисциплиновање, као сложен педагошки процес, којим се дјетету помаже у постизању сопствене контроле, понашања у теорији се назива (заокружи тачан одговор):

- 1) Социјабилност;
- 2) Самоконтрола;
- 3) Социоцентричност.

ОДГОВОРИ

1. 1), 3) и 5).
2. То су: аутократски, демократски и анархични стилови.
3. Васпитно-образовна (функција цјеложивотног учења);
Функција заштите (потреба за сигурношћу);
Очување идентитета, традиције и сродничких односа.
4. ЈА ПОРУКА   Ти си крив, у теби је проблем!
ТИ ПОРУКА   Испричај ми то мало детаљније.
5. Пано за родитеље;
Инструктивни штампани материјали;
Информативни савјетодавни разговори.
6. Наслијеђе, средина и активност дјетета.
7. Припрема за школу;
Допуна породичном васпитању;
Помоћ породици у васпитању дјете;
Компензаторска функција (надокнађивање дјечи онога у чему су ускраћена);
Помоћ дјечи са посебним потребама;
Омогућавање даровиторј дјечи да развију своје потенцијале.
8. Физички аспект развоја;
Социо-емоционални аспект развоја;

Интелектуални аспект развоја;

Развој говора, комуникације и стваралаштва.

9. Установама за предшколско васпитање и образовање;

Установама за дјецу;

Специјализованим установама за предшколску дјецу.

10.2)

ПСИХОЛОГИЈА

1. Од памћења до заборављања
2. О мишљењу
3. Способности сналажења у новим ситуацијама
4. Како проучавамо личност
5. Шта наставник треба да зна о мотивацији
6. Дјечија игра
7. Дјечији пртеж
8. Зрелост дјетета за полазак у школу

Литература:

1. Опсеница, С. (2012). *Опита психологија*. Бања Лука: Графид.
2. Стојаковић, П. (2010). *Психологија за наставнике*. Бања Лука: Графид.
3. Гутовић, В. (2006). *Развојна психологија – од фетуса до зрелости*. Бања Лука: Факултет за физичку културу и спорт.

ТИПОВИ ПИТАЊА

1. Шта су психички процеси, а шта психичке особине?
2. Наведите факторе који утичу на развој личности.
3. Шта је конкретно, а шта апстрактно мишљење?
4. Дефинишите учење.
5. Дефинишите емоционалну интелигенцију.
6. Објасните шта је егоцентрични говор. Када се јавља и када ишчезава?
7. Објасните константност развојног реда као психофизичку законитост.

8. Објасните прелингвистичку фазу говора.
9. Објасните које аспекте развоја проучава развојна психологија.
10. Наведите два фактора који утичу на развој емоција.

ОДГОВОРИ

1. Психички процеси и психичке особине чине психички живот човјека. Психичке процесе дијелимо на *сазнајне* или *когнитивне* (опажање, учење, памћење, мишљење...), *емоционалне* (осјећања) и *конативне или вољне* (мотивација).

Психичке особине су релативно трајне особине појединца као што су навике, темпрамент, потребе, интересовања итд.

2. Три основна фактора утичу на развој личности, а то су: *биолошки фактор* (наслеђе), *социјални фактори* и *активност појединца*.
3. Конкретно мишљење (очигледно, опажајно, ситуационо) односи се на рјешавање проблема које се налази у опажајном пољу, оперише се конкретним предметима и односима и усмјерено је на рјешавање практичних проблема. Карактеристично је за рани развојни период дјетета.

Код апстрактног мишљења превазилази се ниво перцепције, представа и конкретних појава, а оперише се апстрактним појмовима, идејама и симболима. Долази до изражаја у у рјешавању аритметичких задатака, логичких проблема, као и у разумјевању смисла и значења текстова и других вербалних објашњења.

4. Учење је прогресивна и релативно трајна промјена у понашању која је резултат претходне активности индивидуе.
5. Емоционална интелигенција је способност управљања својим емоцијама и способност препознавања емоција код других људи.
6. Егоцентрични говор је говор упућен самом себи. Јавља се око друге године и нестаје око шесте, поласком у школу.

7. У развоју све појаве имају редослед јављања, односно иду устаљним редом, а одсуство реда говори о проблемима у развоју.
8. Преговорна фаза у развоју говора је говор дјетета до прве смислено изговорене ријечи, значи до прве године живота када наступа лингвистичка фаза говора.
9.
  1. Физички аспект- односи се на развој тијела и моторичких функција;
  2. Когнитивни – односи се на развој процеса учења, памћења, мишљења итд;
  3. Социоемоционални – развој емоција и социјалних вјештина.
10. Зрење и учење.

ИНТЕГРИСАНИ КУРИКУЛУМ

1. Појмовна, историјска и теоријска полазишта курикулума
2. Различита одређења курикулума
3. Врсте курикулума: отворени, затворени и мјешовити курикулуми
4. Образовни стандарди као основа за израду курикулума
5. Димензије курикулума:
  - а) просторно и материјално окружење,
  - б) флексибилна организација времена,
  - ц) развој сарадничких односа
6. Животне ситуације, проблеми и интереси дјецe као полазиште у развоју курикулума (примјер Ређо Емилија и Монтесори програм)
7. Грађење савременог предшколског курикулума :
  - холистичка оријентација на дијете и холистичка оријентација на односе
  - назив програма као метафора (примјер Аустралија, САД, Нови Зеланд, Ирска, Финска, Њемачка)
  - кључна мјеста (топоси) и принципи умрежености
8. Планирање у интегрисаном курикулуму
9. Одређивања аспеката развоја, циљева и исхода у интегрисаном курикулуму
10. Рад дјецe, васпитача, родитеља и локалне заједнице на изградњи и усавршавању курикулума (компарација практичних рјешења у различитим концепцијама предшколског васпитања)
11. Евалуација и самоевалуација у интегрисаном курикулуму (документовање)
12. Материјални аспекти као одредница развоја курикулума (обогаћена средина)

13. Улога васпитача у стварању, провођењу и вредновању курикулума
14. Истраживање, рефлексија и унапређивање васпитно образовне праксе

Литература:

1. OECD. Directorate for Education. (2004). *Starting strong. Curricula and pedagogies in early childhood education and care*. Paris: OECD.
2. Previšić, V. (2007). *Pedagogija i metodologija kurikuluma*. Zagreb: Školska knjiga.
3. *Kvalitet predškolskog odgoja i obrazovanja u Bosni i Hercegovini*. (2011). Sarajevo: Agencija za predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje.
4. Министарство просвјете и културе РС. (2007). *Програм предшколског васпитања и образовања*. Источно Сарајево: Завод за уџбенике и наставна средства.
5. Slunjski, E. (2001). *Integrirani predškolski kurikulum*. Zagreb: Mali profesor str. 8-61.
6. Бренеселовић, Д. и Крњаја, Ж. (2017). *Каледоскоп : основе диверсификованих програма предшколског васпитања и образовања*. Београд: Институт за педагогију и андрагогију.

ТИПОВИ ПИТАЊА

1. Дефинишите појам курикулума према Колину Маршу?
2. С обзиром на доминантност појединих елемената у курикуларној структури, у теорији и пракси образовања присутне су четири групе схватања курикулума и то? (набројати)
3. Навести нивое планирања курикулума?
4. Квалитетан курикулум омогућује стицање сљедећих компетенција? (набројати)

5. Приликом израде програма потребно је водити рачуна о кључним мјестима или исходиштима програма (топосима)? Наведите о којим кључним мјестима је ријеч?
6. Објаснити курикулум као трансформацију знања.
7. У литератури се појављују два модела савремених предшколских програма? Навести и објаснити?
8. Један од најпознатијих система у васпитању дјеце је Монтесори, који подразумева развој васпитања у 4 области (наведите)?
9. Процес израде и доношења курикулума подразумева три етапе и то: истраживање, консултације и процес промјене. Наведите шта свака од етапа садржи?
10. Програм предшколског васпитања у Републици Српској се заснива на (заокружи тачан одговор)?
  - А) хуманистичкој оријентацији;
  - Б) Хуманистичк-развојној оријентацији;
  - В) Холистичкој оријентацији.

ОДГОВОРИ

1. Курикулум је тоталитет свих ситуација учења којем је ученик изложен како би постигао опште вјештине и знања у разним ситуацијама учења.
2. То су: садржај учења, план учења, продукт учења и искуство учења.
3. Макро (систем образовања, национални курикулум),
Мезо (институције – од предшколских установа до универзитета и институција за образовање одрслих),
Микро (васпитна група, разред, курс, образовна група).
4. Комуникација на матерњем језику;
Комуникација на страним језицима;

Математичка компетенција и основне компетенције у природним наукама и технологији ;

Дигитална компетенција;

Учити како учити;

Социјална и грађанска компетенција;

Иницијативност и предузетништво;

Културна свијест и изражавање.

5. То су:

- дијете као компетентно биће са развијајућим капацитетима и правима,
- рефлексивна пракса,
- добробит дјетета,
- различитост,
- сарадња и партнерство са породицом и заједницом,
- усмјереност на односе,
- преплитање учења, поучавања и вредновања,
- документовање,
- игра.

6. Знање се конструише у процесу учења и води сталним личним промјенама.

Васпитач нема улогу онога који све зна, него онога који свој лични и професионални идентитет наставља и стално надограђује кроз константно истраживање властите васпитне праксе.

Сваки корак открива другом нове путеве разумијевања проблема: на тај начин васпитач “види поново “ проблематизовани објекат који дете “увиђа”, па тако ни он никад не престаје учити.

Рефлексија је резултат личне акције васпитача или дјетета.

7. Предшколски програми који полазе од дјетета и подразумевају усмјереност на cjеловит развој потенцијала које дијете ангажује кроз само-детерминишуће активности, спонтано истраживање и у игри - називају се програми Модела А (социоконструктивистички приступ).

Модел Б је утемељен на теоријама учења и образовања које акценат стављају на активност дјетета коју је осмислио одрасли. Задатак васпитача је да подстакне и мотивише дијете за учешће у унапријед припремљеним активностима које ће омогућити систематско учење и развојно напредовање у различитим аспектима дјечјег развоја.

8. Развој чула;

Концептуални или академски развој;

Развој компетенција у практичним, свакодневним активностима;

Развој карактера

9. Истраживање (теоријских поставки, интернационалних искустава, историјско - културног контекста, постојећег стања, различитих перспектива).

Консултације са (практичарима, родитељима, дјецом, доносиоцима политика).

Процес израде и примјене (израда завршног документа, подршка, праћење, евалуација, редефинисање, даља подршка).

10. В)

МЕТОДИКА РАЗВОЈА ГОВОРА

1. Развој говора код дјетета
2. Утврђивање језичког статуса дјецe

Литература:

1. Васић, С. (1972). *Говор вашег детета*. Београд: Завод за уџбенике СР Србије.
2. Ботуровић, М. (2001). *Методика развоја говора*. Шабац: Виша школа за образовање васпитача.

ТИПОВИ ПИТАЊА

1. Латерали (бочни гласови) спадају у гласове тешке за изговор.

ДА   НЕ

Заокружи тачан одговор.

2. Колико фонема чини наш фонолошки систем?
3. Процес развоја артикулације траје од рођења до _____ године живота.
4. Међу вокалима српског језика (Е, А, И, У, О) пронађи оне који су:

А) предњег реда _____

Б) средњег реда _____

В) задњег реда _____

5. У африкате спадају сљедећи сугласници:

Ц, Љ, Ч, Ћ, Ђ, Њ, Џ, Ж

Прекирижи сугласнике који не припадају овој групи.

6. Објасни на који начин се манифестују сљедеће артикулационе грешке:

1) Супституција;

- 2) Адиција;
3) Метатеза.
7. Сматра се да до поласка у школу дијете има оформљен језички систем и фонд између 2 000 и 3 000 ријечи.
- ДА   НЕ
- Заокружи тачан одговор.
8. Наведи по пет примјера за облике регулисања понашања:
- А) Облици регулисања понашања затвореног типа;
Б) Облици регулисања понашања отвореног типа.
9. Наброј врсте говорних поремећаја.
10. Усну, носну и ждреону дупљу једним именом зовемо?

ОДГОВОРИ

1. ДА
2. Тридесет
3. Осме
4.
А) Е, И
Б) А
В) О,У
5. Љ, Њ, Ж
6. Супституција је замјена једног гласа другим који је дијете савладало.

Адиција је додавање гласа тамо гдје му није мјесто у ријечи с циљем да се разбије консонатски скуп тежак за изговор.

Метатеза је премјештање гласова или групе гласова у ријечи.

7. ДА

8.

А) заповијест, наредба, забрана, упозорење, опомена, спречавање, неодобравање, пријекор, пријетња;

Б) позив, најава, обавјештење, сугестија, објашњење, похвала, подстицај, упутство, питање, тражење информација.

9. То су: поремећаји артикулације, поремећаји ритма, фонациони поремећаји, поремећаји употребе језика.

10. Резонатори.

МЕТОДИКА РАЗВОЈА ЕЛЕМЕНТАРНИХ МАТЕМАТИЧКИХ ПОЈМОВА

1. Психолошке основе рада на развијању математичких појмова код дјече предшколског узраста
2. Особине мишљења предшколског дјетета и математика
3. Карактеристике учења дјече предшколског узраста и математика
4. Улога развијања математичких појмова у интелектуалном развоју предшколске дјече
5. Организација, основни принципи и планирање рада у развијању математичких појмова
6. Програмски садржаји предшколске математике и њихова методичка интерпретација
7. Логичке операције са конкретним предметима
8. Скуп као основни математички појам
9. Скуп природних бројева N и N_0
10. Геометријски садржаји у предшколској математици
11. Величине
12. Мјерење величина и мјере

Литература:

1. Дејић, М. (2015). *Методика развијања почетних математичких појмова*. Београд: Учитељски факултет Универзитета у Београду.
2. Стојановић, Б., Трајковић, П. (2009). *Математика у децјем вртићу*. Нови Сад: Драгон.
3. Шимић, Г. (1998). *Методика развијања математичких појмова*. Шабац: Виша школа за образовање васпитача.

ТИПОВИ ПИТАЊА

1. Дефиниши следеће појмове.

<i>Појам</i>	<i>Дефиниција</i>
Фигурална колекција	
Метода развијања математичких појмова	
Проблемски задатак	
Континуалне величине	

2. У табели која слиједи у првој колони дати су називи логичко-математичких операција, а у другој њихова појмовна одређења, односно објашњења. Ваш задатак је да их правилно повежете.

Логичко-математичка операција	Појмовно одређење (објашњење)
Унакрсна класификација	Груписање предмета према неким заједничким обиљежјима (еквиваленцијама), према једном или више критеријума (боја, облик, величина ...).
Кореспонденција	Придруживање 1:1, основни поступак за изградњу појмова "више", " мање", " једнако", " више за један", "мање за један".
Једнозначна кореспонденција	Груписање предмета у истом тренутку према два и више критеријума.
Класификација	Придруживање предмета једне групе предметима друге групе.

3. У табели су дате неке врсте планирања васпитно-образовног рада у области развијања почетних математичких појмова. Ваш задатак је да их разврстате према одређеном критеријуму.

Ред. број	Врста планирања	Критеријум подјеле
1.	Комбиновано планирање	
2.	Линеарно планирање	
3.	Мјесечно планирање	
4.	Етапно годишње планирање	

5.	Планирање по концентричним круговима	
6.	Сукцесивно недељно планирање	
7.	Дневно планирање	
8.	Разгранато планирање	

4. До математичког појма на предшколском узрасту долази се искључиво преко чулног искуства, уз примјену мисаоних операција. Наведи најважније мисаоне операције при формирању математичког појма.
5. У табели која слиједи означите са ТАЧНО или НЕТАЧНО предности представљања скупа Веновим дијаграмом дјечи предшколског узраста.

<i>Предности представљања скупа Веновим дијаграмом</i>	<i>ТАЧНО</i>	<i>НЕТАЧНО</i>
1. Венов дијаграм је једноставан и свако га дијете може нацртати.		
2. Венов дијаграм обилује нематематичким информацијама.		
3. Венов дијаграм је читак.		
4. Венов дијаграм је израз апстрактног поимања скупа.		

6. Систематски приступ формирању појма броја почиње у:

- а) млађој узрасној групи
- б) средњој узрасној групи
- в) старијој узрасној групи

ЗАОКРУЖИ ТАЧАН ОДГОВОР.

7. У табели која сlijеди повежите фазу правилног бројања са одговарајућом карактеристиком.

<i>Фаза правилног бројања</i>	<i>Карактеристика фазе</i>
Прва фаза	Дијете броји показујући прстићем предмете које пребројава.
Друга фаза	Дијете броји пратећи погледом скуп елемената које пребројава.
Трећа фаза	Дијете броји предмете додирујући их.
Четврта фаза	Дијете пребројава елементе неког скупа, тако што одваја по један предмет који је избројало.

8. У зависности од степена интелектуалног развоја, математичке игре предшколског дјетета могу бити?

9. Дјецу предшколског узраста привлаче и мотивишу проблемски задаци:

- а) који су лаки за рјешавање.
- б) који описују неке динамичке процесе и акције људи.
- в) у којима су дјеца актери у проблемској ситуацији.
- г) који су тешки за рјешавање.
- д) који описују свакодневне ситуације из живота дјетета.

ђ) само ако су представљени илустрацијом.

ЗАОКРУЖИ ТАЧНЕ ОДГОВОРЕ.

10. Развијање појма мјерења величина подразумева усвајање одређених сазнања. Наведи их.

ОДГОВОРИ

1. *Фигурална колекција* - скупљање предмета по неком "свом критеријуму" (нпр. по намјени, врсти материјала).

Метода развијања математичких појмова - заједнички организована активност васпитача и дјеце или слободна активност дјеце у којој овладавају неким математичким појмовима и развијају интелектуалне способности, навике и своју личност.

Проблемски задатак - логички структурирана писана или говорна цјелина која садржи квантитативне податке у различитим везама и односима, те захтјев да се из познатих података и услова мисаоним активностима дође до непознате.

Континуалне величине - непрекидне величине (дужина, површина, запремина, маса итд.).

2. *Кореспонденција* - придруживање предмета једне групе предметима друге групе;

Једнозначна кореспонденција – придруживање 1:1, основни поступак за изградњу појмова "више", "мање", "једнако", "више за један", "мање за један";

Класификација – груписање предмета према неким заједничким обиљежјима (еквиваленцијама), према једном или више критеријума (боја, облик, величина ...);

Унакрсна класификација – груписање предмета у истом тренутку према два и више критеријума.

3. Планирање у односу на садржај - 1, 2, 5. и 8.

Временско планирање - 3, 4, 6. и 7.

4. То су: анализа, синтеза, апстракција, идентификација, генерализација, диференцијација и конзервација.
5. *ТАЧНО* - 1, 3. и 4.
НЕТАЧНО - 2.
6. б)
7. *Прва фаза* - дијете пребројава елементе неког скупа, тако што одваја по један предмет који је избројало.
Друга фаза - дијете броји предмете додирујући их.
Трећа фаза - дијете броји показујући прстићем предмете које пребројава.
Четврта фаза - дијете броји пратећи погледом скуп елемената које пребројава.
8. Могу бити: функционалне, симболичке, игре по правилима и конструктивне.
9. б), в) и д).
10. То су:
  - мјерење је поступак упоређивања двије величине исте врсте;
  - мјерење је поступак којим се свакој величини придружује број (мјерни број);
  - истој величини придружују се различити бројеви ако се мјери различитим јединичним величинама;
  - оспособљавање за практично извођење мјерења и примјену у свакодневном животу.

МЕТОДИКА УПОЗНАВАЊА ОКОЛИНЕ

1. Принципи рада у методици упознавања околине.
2. Методе рада у методици упознавања околине.
3. Облици рада у методици упознавања околине.
4. Средства рада у методици упознавања околине.
5. Планирање васпитно-образовног рада у методици упознавања околине.
6. Игре предшколске дјече у активностима упознавања околине.
7. Активности дјече у функцији упознавања околине.
8. Области проучавања методике упознавања околине.
9. Исходи учења у методици упознавања околине.

Литература:

1. Иванковић Б. (2004). *Методика упознавања околине*. Сремска Митровица: Виша школа за образовање васпитача.
2. *Методика упознавања околине*, <https://dokumen.tips/documents/metodika-upoznavanja-okoline-56993fa009fd2.html>
3. Mihajlović, N. i Mihajlović, Lj. (2011). *Metodika upoznavanja okoline*. Pirot: Grafički studio CICERO.
4. Pašalić, S. (2017). *Istraživačke aktivnosti upoznavanja okoline (autorizovana predavanja)*. Bijeljina: Pedagoški fakultet.
5. Република Српска, Министарство просвјете и културе. (2007). *Програм предшколског васпитања и образовања*. Источно Сарајево: Завод за уџбенике и наставна средства.
Доступно на сајту: https://www.rpz-rs.org/sajt/doc/file/web_portal/05/5.1/Program%20predskolskog%20vospitanja%20i%20obrazovanja.pdf

ТИПОВИ ПИТАЊА

1. Дијете у предшколском узрасту свијет око себе доживљава:

- а) реално
- б) парцијално
- в) глобално
- г) издиференцирано
- д) емоционално

ЗАОКРУЖИТЕ ТАЧНЕ ОДГОВОРЕ!

2. Наведите основне активности дјете у функцији упознавања околине.

3. Најбољи пут и начин схватања друштвених збивања за дјецу предшколског узраста јесте постепено укључивање дјете у живот и рад: _____, _____, _____.

4. Дефинишите сљедеће појмове од значаја за упознавање предшколске дјете са околином:

Појам	Дефиниција
Фенолошко посматрање	
Кутић природе	

Хербаријум	
Експеримент	

5. Набројте фазе истраживачке активности која се реализује ван просторија вртића!
6. На који начин (којим поступцима) предшколска дјеца треба да опажају појаве у природи?
7. У табели која слиједи са ТАЧНО или НЕТАЧНО означите истинитост тврдњи које се односе на фазе извођења експеримента или огледа са дјецом предшколског узраста.

Тврдња	ТАЧНО	НЕТАЧНО
Васпитач може да саопшти циљ, али не и резултате експеримента.		
Васпитач поставља проблем и изводи хипотезе.		
Приликом реализације експеримента или огледа нису дозвољене корекције у поступцима извођења.		
Могуће је организовати извођење експеримента са елементима квиза или такмичења.		

8. Наведи основне области проучавања методике упознавања околине.
9. Основне фазе проблемске методе у методици упознавања околине су?

10. У табели која слиједи правилно повежите групе исхода са активностима којима припадају.

Исходи		Активности
Самопослуживање и радне навике; саобраћајне активности.		Друштвене активности
Социјализација; стицање позитивне слике о себи; друштвено понашање и морални развој.		Афективне активности
Култивисање емоција; подстицање самосталности.		Откривачко-проналазачко-сазнајне активности
Живи свијет; материјални свијет; рад људи.		Практичне активности

ОДГОВОРИ

1. в) и д)
2. Перцептивно-моторне активности; игралике активности; откривачке активности; посматрачке активности; здравствено-хигијенске активности; практичне, животне и радне активности; друштвене активности; активности резоновања и увиђања; активности представљања, изражавања и стварања.
3. Породице, предшколске установе, непосредне друштвене средине.

4.

Појам	Дефиниција
Фенолошко посматрање	Посматрање појава и промјена у природи кроз годишња доба.
Кутић природе	Мјесто посматрања и радних активности примјерено могућностима дјецe.
Хербаријум	Збирка осушених, пресованих биљака.
Експеримент	Аналитички поступак за проучавање узрочно-последичних односа.

5. То су: планирање активности, припрема васпитача, припрема дјецe, реализација активности ван просторија вртића, анализа утисака и сређивање података.
6. Посматрањем; тражењем и сакупљањем; практичним радом; уређивањем збирки; истраживачким играма; играма у кутићима; дидактичким играма; организованим разговорима.

7.

Тврдња	ТАЧНО	НЕТАЧНО
Васпитач може да саопшти циљ, али не и резултате експеримента.	+	
Васпитач поставља проблем и изводи хипотезе.		+
Приликом реализације експеримента или огледа нису дозвољене корекције у поступцима извођења.		+
Могуће је организовати извођење експеримента са елементима квиза или такмичења.	+	

8. Природа и природне појаве;

Друштво и друштвене појаве;

Производи људске дјелатности.

9. Истицање проблема;

Извођење претпоставки-хипотеза;

Провјера хипотеза;

Објашњење појаве или законитости уз извођење закључака.

10.

Исходи		Активности
Самопослуживање и радне навике; саобраћајне активности.		Друштвене активности
Социјализација; стицање позитивне слике о себи; друштвено понашање и морални развој.		Афективне активности
Култивисање емоција; подстицање самосталности.		Откриваачко-проналазачко-сазнајне активности
Живи свијет; материјални свијет; рад људи.		Практичне активности

МЕТОДИКА ФИЗИЧКОГ РАЗВОЈА

1. Раст и развој дјече
2. Кинезиометрија

Литература:

1. Стевић, Д., Митровић, Н. (2017). *Физичко и здравствено васпитање – практикум*. Бијељина: Педагошки факултет.
2. Стевић, Д., Митровић, Н. (2017). *Кинезиометрија – практикум*. Бијељина: Педагошки факултет.
3. Нељак, Б. (2009). *Кинезиолошка методика у предшколском одгоју*. Загреб: Кинезиолошки факултет.

ТИПОВИ ПИТАЊА

1. Који су чиниоци и фазе управљаног процеса вежбања (навести свих осам)?
2. Који фактори утичу на раст и развој деце?
3. Које су фазе раста и развоја деце према Финдаку, (1995)?
4. У које четири фазе се одвија развој телесне масе и телесне висине од рођења до ране адолесценције?
5. Шта је кинезиометрија?
6. Шта процењује биоелектрична импеданца?
7. У оквиру стандардизоване батерије моторичких тестова код деце предшколског узраста према моделу Бала, Стојановић и Стојановић (2007) набројати свих осам тестова?
8. Када започиње а када се завршава фаза финије сензомоторике код деце?
9. Навести основне моторичке способности које се могу развијати у предшколском узрасту по Нељаку, (2009)?

10. Какав је прираст телесне масе од треће до пете године живота код деце, и колико износи у килограмима по години?

ОДГОВОРИ

1. То су:

- дефинисање циља процеса вежбања;
- утврђивање стања субјекта;
- утврђивање фактора ограничења;
- избор и дистрибуција садржаја вежбања;
- избор и дистрибуција компоненти волумена вежбања;
- избор најадекватнијих модалитета вежбања, организације и спровођења кинезиолошких третмана;
- контрола транзитних стања;
- анализа финалних резултата вежбања.

2. То су:

- унутрашњи (ендогени - генетски, хормонски и сл.) и
- спољашњи (егзогени - исхрана, клима, болести, годишње доба, физичка активност) фактори.

3. I *Рано детињство* – од рођења до три године

од 1 - 4 седмице: доба новородјенчета

од 5. седмице до 10. месеца: фаза дојења

од 10 - 15. месеца: фаза пузања и почетног ходања

од 15 - 24 месеца: средње доба раног детињства

од 2 - 3 године: старије доба раног детињства

II *Предшколско доба* – од 3. до 6. или 7. године

од 3 - 4 године - млађе предшколско доба

од 4 - 5 године - средње предшколско доба

од 5 - 6/7 године - старије предшколско доба

4. То су:

-брзи развој у мајчиној утроби и раном детињству,

-умерени развој у средњем раздобљу детињства,

-поново убрзани развој у време пубертета,

-спори раст до предодређене вредности висине на крају пубертета.

5. Кинезиометрија је кинезиолошка дисциплина која се бави проблемима мерења свих важних антрополошких карактеристика и способности.

6. Биоелектрична импеданца процењује структуру састава тела емитовањем ниске, безбедне дозе струје (800 амп) кроз људски организам.

7. Механизам за структурирање кретања

1. Тест Полигон натрашке

2. Тест Слалом са 3 лопте

Механизам за синергијску регулацију и регулацију тонуса

3. Тест Тапинг руком

4. Тест Претклон разножно у седу

Механизам за регулацију интензитета ексцитације

5. Тест Скок у даљ из места

6. Тест Трчање 20m

Механизам за регулацију трајања ексцитације

7. Тест Подизање трупа за 60s

8. Тест Издржај у згибу

8. Фаза финије сензомоторике започиње у петој, а завршава у десетој години живота.
9. То су:
  - Координација
  - Равнотежа
  - Општа прецизност
  - Општа снага
  - Општа издржљивост
  - Флексибилност
  - Брзина реакције на звучне и визуалне сигнале.
10. Од 3. до 5. године живота прираст телесне масе је релативно равномеран код деце и износи 2-3 килограма по години. Дечаци са поласком у школу имају између 20-25 килограма, а девојчице за 1-2 килограма мање.

МЕТОДИКА ЛИКОВНОГ ВАСПИТАЊА

1. Допринос ликовног стваралаштва појединим аспектима развоја дечије личности
2. Основне карактеристике и специфичности развоја дечјег ликовног изражавања и стварања у односу на узраст
3. Елементи васпитно - образовног рада у области ликовног васпитања и образовања
4. Значај личности и компетенција наставника и васпитача у процесу ликовног васпитања и образовања
5. Технологија ликовних материјала у односу на ликовна подручја

Литература:

1. Филиповић, С. (2011). *Методика ликовног васпитања и образовања: методички приручник за ликовне педагоге, учитеље и васпитаче*. Београд: Универзитет уметности: Klett.

ТИПОВИ ПИТАЊА

1. Које су функције ликовног изражавања дјетета?
2. Наведите аспекте развоја дјечије личности путем ликовног стваралаштва.
3. Које су фазе у дјечијем ликовном изражавању предшколског узраста?
4. Наведите методе и облике васпитно - образовног рада у ликовном васпитању и образовању?
5. Који су нормативи за процјењивање дјечијег ликовног израза?
6. Који материјали и технике се користе у подручју цртања?
7. Који материјали и технике се користе у подручју сликања?
8. Који материјали и технике се користе у подручју графике?
9. Који материјали и технике се користе у подручју обликовања/вајања?

10. Који материјали и технике се користе у подручју преобликовања различитог материјала

ОДГОВОРИ

1. Најважнија функција ликовног изражавања је да помогне личности у развоју да одњегује сопствени естетски сензибилитет, стиче богата и разноврсна чулна искуства, оплемењује своје емоције, и изгради трајну потребу за стваралачким дјеловањем у средини у којој живи.
2. Развој чула и физички развој, когнитивни развој и развој интелигенције, социо-емоционални развој, развој стваралачке комуникације, развој креативности, естетски и ликовно-обликовни развој, развој критичког мишљења и естетских критеријума.
3. Дјечији ликовни израз започиње фазом шкрабања од краја 2. до 4. године, а затим прелази у предшематску фазу која траје од 4. до 6. године, тј. до поласка у школу.
4. Вербално-текстуална метода, показивачка метода, метода сазнавања кроз праксу и откривачка и проблемска метода; Фронтални, индивидуални, групни, рад у пару, домаћи рад, екскурзије и ваннаставне активности.
5. Посвећеност раду, уложени труд и активност, ниво усвојености садржаја задате теме која се обрађује у активности у складу са индивидуалним способностима дјецe, и ниво креативности дјецe који се огледа у резултатима стваралачког процеса.
6. У подручју цртања користимо: графитну оловку, оловке у боји, фломастер, туш, пастелне креде (креде у боји), воштане креде.
7. У подручју сликања користимо: акварел-водене боје, гваш и темпера, акрилик, колаж, мозаик и витраж.
8. У подручју графике користимо: отискивање природним и вјештачким материјалима, фротаж, картонтиск, монотипију.
9. У подручју обликовања/вајања користимо: тијесто, пластелин, глину, глиномол, беолин, пијесак.

10. У подручју преобликовања различитог материјала користимо: необликоване материјале (папир, текстил, жица, вуна, канап, стиропор, фолија); природни облици (плодови, гранчице, лишће, каменчићи, шкољке и сл); полуобликовани и отпадни материјали (пластична амбалажа, картонска амбалажа, отпаци грађевинског материјала и дрвета, и сл).

МУЗИЧКА КУЛТУРА

1. Дјечије музичке игре
2. Извођење музике: пјевање и свирање на ритмичким инструментима
3. Теорија музике

Литература:

1. Ђурковић, М. (1998). *Методика музичког васпитања деце предшколског узраста*. Шабац: Виша школа за образовање васпитача.
2. Тракиловић, Д. (2000). *Музичка култура са методиком*. Бијељина: Учитељски факултет.
3. Тракиловић, Д., Спасојевић - Стојановић, Г., Тракиловић, Ј. (2010). *Вокално - инструментална настава*. Бијељина: Педагошки факултет.

ТИПОВИ ПИТАЊА

1. Музика је _____, која се као средством свога израза служи _____.
2. Музичке тонове препознајемо по?
3. Како именујемо ноте по висини (абecedом)?
4. Именуј ноте по висини солмизацијом.
5. Како се зову људи који стварају музичка дјела?
6. Наведи назив 3 бројалице.
7. Како музику можемо изводити /начин извођења/?
8. Које су врсте хорских ансамбала?
9. Наведи подјелу музичких инструмената /према начину извођења тона/.
10. Ко је аутор народне пјесме и како се преносила?

ОДГОВОРИ

1. Музика је умјетност, која се као средством свога израза служи тоновима.
2. Музичке тонове препознајемо по:
  - 1) Трајању;
  - 2) Висини.
3. c, d, e, f, g, a, h
4. Do, re, mi, fa, sol, la, si
5. Композитори.
6. Ен тен ти ни, Пошо медо у дућан, Једна врана гакала, Плива патка преко Саве...
7.
  - 1) Пјевањем /вокално/;
  - 2) Свирањем /инструментално/;
  - 3) Свирањем и пјевањем /вокално-инструментално/.
8. Дјечији, женски, мушки и мјешовити.
9.
  - 1) Гудачки /жичани/;
  - 2) Дувачки;
  - 3) Инструменти са диркама;
  - 4) Удараљке.
10. Народне пјесме су компоновали непознати аутори из народа. Преносиле су се усменим путем са генерације на генерацију.

СТУДИЈСКИ ПРОГРАМИ ТЕХНИЧКОГ ОБРАЗОВАЊА И ИНФОРМАТИКЕ

Студије првог циклуса студијског програма *Техничко образовање и информатика* трају три године (6 семестара, 180 ECTS бодова). Наставни план и програм пружа квалитетно и стручно образовање за стицање квалификације *дипломирани професор техничког образовања и информатике – 180 ECTS*, у складу са одлукама Универзитета у Источном Сарајеву.

Сврха студијског програма академских студија *Техничко образовање и информатика* јесте висококвалитетно образовање студената за успјешно обављање академских, стручних и истраживачких послова у области васпитно-образовног рада у настави техничког образовања и информатике. Основна сврха овог студијског програма јесте да образује студенте за радно мјесто професора Техничког образовања и информатике у примарном и секундарном нивоу образовања, као и организатора и реализатора образовних и наставних активности у другим институцијама система васпитања и образовања и организацијама у оквиру стручног усавршавања запослених, као и да их оспособи за теоријски и истраживачки рад у области педагошких наука.

Дипломске академске студије *Информатика у образовању – мастер* примарно су усмјерене на образовање наставника (професора) и засноване на проучавању информатичких и педагошких дисциплина формативних за ову професионалну дјелатност, а секундарно су усмјерене ка образовању кадрова за рад у различитим пословним системима у склопу пружања информатичке и педагошке подршке развоју кадрова и сл.

Овај студиј је, на нивоу другог циклуса двогодишњег (четворосеместралног) мастер студија, организован у континуитету вертикалне повезаности након првог (трогодишњег циклуса) *Техничко образовање и информатика* у духу Болоњског процеса. Вриједност другог циклуса студија је 120 ECTS. Надограђен је на I циклус (180 ECTS бодова) студија *Техничко образовање и информатика*. Излазни профил који се стиче по завршетку студијског програма је *мастер информатике у образовању* - 300 ECTS.

ПРВИ ЦИКЛУС СТУДИЈА

Наставни план и програм студијског програма Техничко образовање и информатика Педагошког факултета у Бијељини темељи се на Болоњској декларацији и примјени стандарда ECTS бодовања.

Наставни план и програм пружа квалитетно и стручно образовање за стицање квалификације *дипломирани професор техничког образовања и информатике – 180 ECTS*, у складу са одлукама Универзитета у Источном Сарајеву. Студије првог циклуса студијског програма Техничко образовање и информатика трају три године (6 семестара, 180 ECTS бодова).

Сврха студијског програма академских студија Техничко образовање и информатика јесте висококвалитетно образовање студената за успјешно обављање академских, стручних и истраживачких послова у области васпитно-образовног рада у настави техничког образовања и информатике. Примарна сврха овог студијског програма јесте да образује студенте за радно мјесто професора Техничког образовања и информатике у примарном и секундарном нивоу образовања, као и организатора и реализатора образовних и наставних активности у другим институцијама система васпитања и образовања и организацијама у оквиру стручног усавршавања запослених, као и да их оспособи за теоријски и истраживачки рад у области педагошких наука.

Професори Техничког образовања и информатике најчешће су у улози „учитеља технике и информатике“, васпитача који поставља основе техничке и информатичке културе и техничке и информатичке писмености, што његов рад чини сложенијим и одговорнијим.

Након завршених студија I циклуса стиче се стручно звање: *дипломирани професор техничког образовања и информатике*.

Основни циљ Студијског програма Техничко образовање и информатика јесте да образује студенте за радно мјесто наставника техничког образовања и информатике у основним школама.

НАСТАВНИ ПЛАН И ПРОГРАМ СТУДИЈА

	УНИВЕРЗИТЕТ У ИСТОЧНОМ САРАЈЕВУ		
	Студијски програм Техничко образовање и информатика – 180 ECTS	ПЕДАГОШКИ ФАКУЛТЕТ	

РАСПОРЕД ПРЕДМЕТА ПО СЕМЕСТРИМА

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ				СЕМЕСТАР И ФОНД ЧАСОВА				
Ред бр.	Шифра предмета	Назив предмета	Статус: Обавезни (О) Изборни (И)	Семестар		Број часова у семестру		ЕCTS
				зимски	љетни	П	В	
ПРВА ГОДИНА								
1.	ТИ-02-1-001-1	Математика 1	О	I		2	2	6
2.	ТИ-02-1-002-1	Физика 1	О	I		2	2	5
3.	ТИ-02-1-003-1	Хемија 1	О	I		2	2	5
4.	ТИ-02-1-004-1	Информатика	О	I		2	3	6
5.	ТИ-02-1-040-1	Енглески језик 1	О	I		3	2	5
6.	ТИ-02-1-006-1	Физичко васпитање	О	I		0	2	3
7.	ТИ-02-1-007-2	Математика 2	О		II	2	2	5

8.	ТИ-02-1-008-2	Физика 2	О		П	2	2	5
9.	ТИ-02-1-009-2	Хемија 2	О		П	2	2	5
10.	ТИ-02-1-010-2	Основи програмирања	О		П	2	3	6
11.	ТИ-02-1-011-2	Педагогија	О		П	2	2	5
12.	ТИ-02-1-012-2	Енглески језик 2	О		П	1	2	4
Укупно часова по семестру					11+ 13=2 4	11+ 13= 24		
Укупно ECTS бодова по семестру					30	30		
Укупан број испита по семестру					6	6		

ДРУГА ГОДИНА								
1.	ТИ-02-1-013-3	Психологија	О	Ш		2	2	5
2.	ТИ-02-1-041-3	Машинство 1	О	Ш		2	2	5
3.	ТИ-02-1-015-3	Електротехника 1	О	Ш		2	2	5
4.	ТИ-02-1-042-3	Основи архитектуре и грађевинарства	О	Ш		2	2	5
5.	ТИ-02-1-017-3	Архитектура рачунарских система	О	Ш		2	2	5
6.	ТИ-02-2-018-3 ТИ-02-2-019-3	Изборни предмет 1: - Транспортна средства - Материјали	И	Ш		2	2	5
7.	ТИ-02-1-020-3	Географски информациони системи	О		IV	2	2	5
8.	ТИ-02-1-043-4	Машинство 2	О		IV	2	2	5
9.	ТИ-02-1-022-4	Електротехника 2	О		IV	2	2	5
10.	ТИ-02-1-023-4	Просторно планирање	О		IV	2	2	5
11.	ТИ-02-1-024-4	Рачунарске мреже и комуникације	О		IV	2	2	5

12.	ТИ-02-2-025-4 ТИ-02-2-026-4	Изборни предмет 2: - Машински елементи - Технологија обраде	И	IV	2	2	5
Укупно часова по семестру				12+1 2=24	12+1 2=24		
Укупно ECTS бодова по семестру				30	30		
Укупан број испита по семестру				6	6		

ТРЕЋА ГОДИНА								
1.	ТИ-02-1-027-5	Оперативни системи	О	V		2	2	5
2.	ТИ-02-1-028-5	Интернет програмирање	О	V		2	3	6
3.	ТИ-02-1-029-5	Моделовање и симулације	О	V		2	2	5
4.	ТИ-02-1-030-5	Дидактика	О	V		2	2	5
5.	ТИ-02-1-031-5	Производња и предузетништво	О	V		2	1	5
6.	ТИ-02-2-032-5 ТИ-02-2-033-5	Изборни предмет 3: - Обновљиви извори енергије - Природни и људски ресурси	И	V		2	1	5
7.	ТИ-02-1-034-6	Технологија и животна средина	О		VI	2	2	6
8.	ТИ-02-1-035-6	Методика наставе техничког образовања	О		VI	2	3	7
9.	ТИ-02-1-036-6	Методика наставе информатике	О		VI	2	3	7
10.	ТИ-02-2-037-6 ТИ-02-2-038-6	Изборни предмет 4: - Web дизајн - Графички дизајн	О		VI	1	3	5

11.	ТИ-02-1-039-6	Завршни рад	И		VI	0	5	5
Укупно часова по семестру				12+11 =23	7+1 6=2 3			
Укупно ECTS бодова по семестру				30	30			
Укупан број испита по семестру				6	6			

**ПИТАЊА ЗА ПРИПРЕМУ КВАЛИФИКАЦИОНОГ
ИСПИТА ЗА УПИС НА I ЦИКЛУС СТУДИЈА
СТУДИЈСКИ ПРОГРАМ ТЕХНИЧКО
ОБРАЗОВАЊЕ И ИНФОРМАТИКА**

ФИЗИКА

Заокружите слово испред тачних изјава.

1.
  - a) Постоји укупно седам SI јединица.
  - b) Осим јединица за масу постоји и јединица за количину материје.
  - c) Ампер је основна јединица SI.
  - d) Кулон (C) је основна јединица SI.
  - e) Основна јединица SI за температуру је $^{\circ}\text{C}$.
2.
  - a) Тежина се изражава у килограмима.
  - b) Маса тела је једнака његовој тежини.
  - c) При мерењу теразијама, одређује се маса тела.
  - d) Килограм ваздуха лакши је од килограма олова.
  - e) Тежина човека у покретном лифту је променљива.
3.
  - a) Закон гравитације подједнако је применљив за све елементарне честице, као и за сва небеска тела.
  - b) Гравитационо убрзање Земље није једнако убрзању Земљине теже.
  - c) Маса тела на Месецу једнака је његовој маси на Земљи.
  - d) Гравитациона сила Земље није исто што и сила земљине теже.
  - e) Закон гравитације и други Њутнов закон механике међусобно су повезани следећом релацијом: $m_a = \gamma m M / r^2$.
4.
  - a) Снага се дефинише као брзина вршења рада.

- b) Јединица за снагу је Њутн (N).
- c) Снага је исто што и сила, али искључиво при механичким процесима.
- d) Снага је увијек једнака производу силе и брзине кретања.
- e) Снага механичког рада мери се у ватима (W).
- 5.
- a) Ако флуид протиче, укупан притисак не зависи од брзине струјања тог флуида.
- b) Приликом протицања безвискозног и нестишљивог флуида, укупан притисак је већи на ужем него на ширем дијелу цијеве.
- c) Хидростатички притисак флуида је последица силе Земљине теже.
- d) Ако се у два цилиндрична суда налију једнаке запремине исте течности, на дно суда већег притиска ће деловати нижи притисак.
- e) Притисак на неком мјесту у течности усмјерен је увијек према дну посуде у којој се та течност налази.
- 6.
- a) Релативна влажност ваздуха се одређује хидрометром.
- b) Са повишењем температуре у затвореној просторији релативна влажност ваздуха у њој опада.
- c) У стању засићености околине воденом паром, испаравање воде је једнако интензивно као и кондензовање водене паре.
- d) Релативна влажност се изражава у процентима.
- e) У стању засићености влагом, релативна влажност је најмања.
- 7.
- a) Математичко клатно изводи хармонијске осцилације.

- b) Период хармонијских осцилација линеарно опада са временом.
- c) Хармонијске осцилације се описују помоћу синусне или косинусне врменске функције.
- d) При хармонијском осциловању тијела, елонгације су линеарно пропорционалне реституционој сили.
- e) Амплитуде хармонијских осцилација су линеарне функције.
- 8.
- a) Брзина звука није исто што и брзина честица које учествују у једном механичком таласном процесу.
- b) Простирање звука кроз ваздух је типичан примјер лонгитудиналног таласног процеса.
- c) Звуком се преносе честице средине од извора до пријемника звука.
- d) Чујни звук не може да се преноси кроз тијела у чврстом агрегатном стању, осим у облику стојећих таласа.
- e) Звук се простира кроз воду као трансверзални талас.
- 9.
- a) Звучни таласи се простиру само у једном правцу.
- b) Акустички таласи у воду не могу бити трансверзални.
- c) Звучни таласи се простиру само у једном смијеру.
- d) Механички таласи у чврстим тијелима могу бити и трансверзални и лонгитудинални.
- e) Таласи у ваздушној средини су увијек линеарно поларизовани.
- 10.
- a) Температура је један од параметара топлотног стања система.
- b) Количина топлоте, као врста енергије, изражава се у џулима (J).

- c) Топлота је један вид преноса енергије са једног тијела на друго.
- d) Под појмом топлоте подразумева се само унутрашња енергија тијела.
- e) У једном истом термодинамичком стању, тијело може да буде топло у једној, а чак јако хладно у другој средини.
- 11.
- a) У првом принципу термодинамике, "промена топлоте" нема смисла.
- b) Појам рада у термодинамици се односи само на механичке процесе.
- c) Принципи термодинамике важе свуда, а непримјенљиви су на биолошке системе.
- d) Појам ентропије је примјенљив и на човјека.
- e) Ако је дошло до промјене унутрашње енергије тијела, значи да је извршен рад спољашњим силама и/или је размијењена одређена количина топлоте са околином.
- 12.
- a) Количина наелектрисања тијела је тачно једнака цјелобројном умношку елементарног наелектрисања.
- b) Наелектрисати неки стаклени или пластични штап значи додати му или одузети неки број електрона.
- c) Наелектрисање тијела потиче искључиво од укупног броја протона и електрона у њему.
- d) Јединица количине наелектрисања је једнака $A \cdot s$.
- e) Метал не може да се наелектрише електростатичком инфлуенцијом.
- 13.
- a) Укупан електрични отпор комбинације два отпорника може да буде и мањи и већи од њихових појединачних отпора.

- b) Протицањем електричне струје веће јачине кроз дугачки метални проводник, повећава се његов електрични отпор.
- c) Електрични отпор електролита се смањује снижавањем температуре.
- d) За металне проводнике важи приближно линеарна зависност електричног отпора од температуре.
- e) Снага константне електричне струје је једнака $UI = RI^2$
- 14.
- a) Течности и гасови не проводе електричну струју.
- b) Јони су наелектрисани атоми, молекули или групе атома.
- c) Брзина јона при електролизи блиска је брзини свјетлости.
- d) Брзина негативних јона, због њихове мање масе, увијек је доста већа од брзине позитивних јона.
- e) Брзина усмјереног кретања јона при електролизи зависи и од величине јона и од врсте електролита.
- 15.
- a) Основна карактеристика магнетног поља је његова индукција.
- b) Само електричном струјом се „производи“ магнетно поље.
- c) Индукција магнетног поља се мијења промјеном облика проводника.
- d) Магнетна индукција се у SI систему изражава у $A \cdot m$.
- e) Јачина магнетног поља се изражава у A/m .
- 16.
- a) Радио и телевизијски таласи припадају спектру електромагнетних таласа релативно високе фреквенције.
- b) Сунце је извор електромагнетних таласа.
- c) Атоми су стварни (микро) извор електромагнетних таласа.

- d) Таласи индукционог магнетног поља су одређени векторима јачина електричног и магнетног поља.
- e) За разлику од светлосних (видљивих) таласа, рендгенско зрачење се простира спорије.
17. Фотон је:
- a) наелектрисана елементарна честица,
  - b) честица негативног наелектрисања,
  - c) квазичестица топлотног зрачења,
  - d) енергетски квант рендгенског зрачења,
  - e) квант енергије термичког осциловања.
18. Фотоелектрични ефекат:
- a) узрокују електрони,
  - b) могу да изазову фотони,
  - c) објашњава се енергијом и бројем фотона,
  - d) јавља се само на металним површинама,
  - e) може се добити ултраљубичастим зрачењем.
19. Апсолутно црно тијело је тијело које:
- a) има црну боју и ништа више,
  - b) потпуно апсорбује електромагнетно зрачење,
  - c) апсорбује топлотне зраке, али их слабо емитује,
  - d) потпуно апсорбује само видљиву свјетлост,
  - e) покорав се Штефан - Болцмановом закону.
20. Електромагнетном спектру припадају:
- a) топлотни зраци,
  - b) бета - зраци,
  - c) рендгенски зраци,

- d) ултразвук,
e) видљива светлост.
21. Ултраљубичасто зрачење:
- a) долази и са Сунца,
  - b) може се добити разним нискофреквентним уређајима,
  - c) се не види, али се може регистровати на фото - плочи,
  - d) може се установити флуоресценцијом,
  - e) припада области термичког зрачења.
22. Гама - зраци:
- a) имају исту природу као видљива светлост,
  - b) су фотони највиших енергија,
  - c) не могу да јонизују ваздух,
  - d) не могу да се региструју Гајгер - Милеровим бројачем,
  - e) настају у радиоактивним процесима.
23. Протони и неутрони:
- a) су сродне елементарне честице са позитроном и неутрином,
  - b) могу се узајамно привлачити,
  - c) прелазе један у други при γ - распадима,
  - d) се јављају у слободном стању при радиоактивним процесима,
  - e) подједнако утичу на хемијска својства елемената. настају у радиоактивним процесима.
24. Космички зраци:
- a) садрже различите елементарне честице,
  - b) не обухватају електромагнетно зрачење (фотоне),
  - c) долазе до Сунца као протони,

- d) садрже уз честице и античестице,
e) садрже и честице веома великих енергија, већих од оних које се могу добити у акцелераторима.
25. Језгро хелијума може да се састоји од:
- a) два протона и једног неутрона,
  - b) два неутрона и једног протона,
  - c) два протона и два неутрона,
  - d) три протона и једног неутрона,
  - e) само два протона.
26. Радиоактивност:
- a) је појава распада атомског језгра,
  - b) је својствена само тежим елементима ($Z > 83$),
  - c) манифестује се истовремено са алфа и бета зрацима,
  - d) зависи одтога да ли је у чистом стању или хемијском споју,
  - e) може настати и утицајем другог радиоактивног зрачења.
27. Елементарне честице:
- a) изграђују сваку супстанцију,
  - b) све које су познате, не изградјују супстанције,
  - c) су и атоми и јони,
  - d) у неким случајевима, могу прелазити једна у другу,
  - e) у неким случајевима, двије од њих прелазе у два фотона.
28. Електрони су:
- a) позитронски еквивалент,
  - b) бариони,
  - c) електро-негативни,

- d) елементарне честице,
e) у могућности да се вежу са протоном.
29. Протони су:
- a) позитронима еквивалентна наелектрисања,
b) нуклеони,
c) електро - негативни,
d) елементарне честице,
e) у могућности да се вежу са неутроном.
30. Неутрони су
- a) електронски еквивалент,
b) мезони,
c) електро - неутрални,
d) елементарне квазичестице,
e) састојци космичког зрачења.
31. Колика је тежина тијела масе 100 kg на екватору Земље?
- a) 981 N,
b) 983 N,
c) 0,098 N,
d) 978 N,
e) 97,8 N.
32. Колико пута се повећа центрипетална сила, ако се брзина равномјерног кретања по задатој кружници повећа два пута?
- a) 1,
b) 2,
c) 4,

- d) 8,
e) 16.
33. Тијело масе 10 kg слободно пада, на крају пута од 5 m има кинетичку енергију приближно једнаку:
- a) 10 J,
b) 50 J,
c) 100 J,
d) 500 J,
e) 1000 J.
34. Колики рад изврши стална сила која куглу масе 2 kg дуж пређеног пута од 12 m „премјести“ за 3 s ?
- a) 6 J,
b) 10 Nm,
c) 16 J,
d) 32 Nm,
e) 64 J.
35. Тијело масе 40 kg се креће константном брзином од 2 m/s. Кинетичка енергија тог тијела је онда:
- a) 40 J
b) 80 N,
c) 80 J,
d) 160 N,
e) 160 J.
36. Колико је висок стуб алкохола, густине 800 kg/m^3 , који држи равнотежу стубу воде од 240 mm?
- a) 0,3 m,

- b) 0,2 m,
c) 0,192 m,
d) 3 m,
e) 1,92 m.
37. У течности, 100 mm испод површине, хидростатички притисак износи 1 kPa. Густина течности је:
- a) 1000 kg/m³,
b) 1 kg/m³,
c) 10 kg/m³,
d) 100 kg/m³,
e) 0,1 kg/m³.
38. Брзина таласа фреквенције 1 kHz и таласне дужине 1 mm је:
- a) 0,01 m/s,
b) 0,1 m/s,
c) 1 m/s,
d) 10 m/s,
e) 100 m/s.
39. Ако период хармонијског осциловања износи 30 s, његова фреквенција је приближно једнака:
- a) 33 Hz,
b) 3 Hz,
c) 0,3 Hz,
d) 33 mHz,
e) 3 mHz.
40. У струјном колу налазе се три електрична отпорника. Два од њих су једнака са отпором од 100 Ω, и спојена су паралелно. Трећи

- отпорник од 50Ω везан је са њима редно. Еквивалентни отпор те везе износи:
- a) 150Ω ,
  - b) 250Ω ,
  - c) 50Ω ,
  - d) 125Ω ,
  - e) 100Ω .
41. У струјном колу налази се осигурач од 10 A . Колико износи највећа дозвољена снага електричне струје на отпорнику од 20Ω ?
- a) $0,1 \text{ kW}$,
  - b) $0,2 \text{ kW}$,
  - c) 1 kW ,
  - d) 2 kW ,
  - e) 2 W .
42. За $20 \mu\text{s}$ свјетлост у вакуму пређе пут од:
- a) 6 mm ,
  - b) 6 cm ,
  - c) 6 m ,
  - d) 6 km ,
  - e) $6 \text{ svjetlosnih godina}$.
43. Коликом се брзином кроз неку реалну средину простиру електромагнетни таласи таласне дужине $0,4 \mu\text{m}$ и фреквенције $5 \cdot 10^{14} \text{ Hz}$?
- a) 200 Mm/s ,
  - b) $0,5 \text{ Mm/s}$,
  - c) 20 Mm/s ,

- d) 2 Mm/s,
e) 50 Mm/s.
44. Колика је енергија фотона видљиве свјетлости фреквенције $5 \cdot 10^{14}$ Hz?
- a) 0,33 aJ,
b) 0,33 fJ,
c) 1,32 hJ,
d) 1,32 sJ,
e) 0,43 aJ.
45. Кроз површину од $0,5 \text{ m}^2$ пролази електромагнетни талас снаге $0,1 \text{ W}$. Интензитет тог таласа износи:
- a) $0,1 \text{ W/m}^2$,
b) $0,2 \text{ W/m}^2$,
c) 1 W/m^2 ,
d) 2 W/m^2 ,
e) $0,05 \text{ W/m}^2$.
46. Снага зрачења од 10 фотона у секунди електромагнетног таласа фреквенције $3 \cdot 10^{12}$ Hz износи приближно:
- a) 60 fW,
b) 0,6 PW,
c) 0,02 aW,
d) 200 EW,
e) 1,8 PW.
47. Колико приближно износи енергија фотона који изазива фотоелектрични ефекат на металу ако му одговара таласна дужина 400 nm ?
- a) 24 GJ,

- b) 0,24 nJ,
c) 0,5 aJ,
d) $6 \cdot 10^{-34}$ J
e) $6 \cdot 10^{34}$ J.
48. Радиоактивни препарат са временом полураспада од 120 s има $32 \cdot 10^6$ језгара. Након 10 минута број преосталих језгара износи:
- a) $32 \cdot 10^5$,
b) $32 \cdot 10^3$,
c) 10^6 ,
d) $6,4 \cdot 10^8$,
e) 32000.
49. Радиоактивни препарат са временом полураспада од 30 s има $1,6 \cdot 10^6$ атома. Колико ће још атома препарат имати после 2 минута?
- a) $4 \cdot 10^5$,
b) $8 \cdot 10^5$,
c) 10^6 ,
d) 10^5 ,
e) $2 \cdot 10^5$.
50. Вријеме полураспада радиоактивног изотопа је 8 s. Ако има 40 таквих језгара, после ког времена ће остати само 10 нераспаднутих језгара?
- a) 2 s,
b) 4 s,
c) 8 s,
d) 16 s,
e) 24s.

ОДГОВОРИ

1. b), c)
2. c), e)
3. a), c), e)
4. a), e)
5. a), d)
6. b), c), d)
7. a), c), d)
8. a), b)
9. b), d)
10. a), e)
11. d), e)
12. a), b), d)
13. a), d), e)
14. b), e)
15. a), c), e)
16. b), c), d)
17. c), d)
18. b), c), e)
19. b), e)
20. a), c), e)
21. a), c), d)
22. a), b), e)
23. b), d)

- 24. a), d), e)
- 25. a), c)
- 26. a), e)
- 27. a), d), e)
- 28. c), d), e)
- 29. a), b), d)
- 30. b), c), e)
- 31. d
- 32. c
- 33. d
- 34. e
- 35. c
- 36. a
- 37. a
- 38. c
- 39. d
- 40. e
- 41. d
- 42. d
- 43. a
- 44. a
- 45. b
- 46. c
- 47. b

48. c

49. d

50. d

МАТЕМАТИКА

1. На колико начина је могуће саставити стражу која се састоји од 5 војника и 1 официра, ако у смени има 40 војника и 3 официра?
2. На полици се налази 12 различитих књига од којих су 5 из математике, 4 из физике и 3 из хемије. На колико различитих начина се оне могу распоредити на полици, ако се зна да књиге из исте области морају увек бити једна поред друге?
3. Колико је равни одређено са 4 паралелне праве, од којих ма које 3 нису компланарне?
4. Број $2\frac{2}{7}$ претворити у децимални и заокружити га на две децимале.
5. Одредити x из пропорције:
  - 1) $x : (2 + x) = 10,5 : 21$
  - 2) $15 : (2x - 1) = \frac{5}{3} : (x - 4)$
6. Радећи дневно по 8h, 21 радник за 6 дана изради 720 металних профила. За колико ће дана 28 радника, радећи по 7h израдити 1260 металних профила?
7. За 14 kg робе плаћено је 980 марака. Колико ће се килограма робе купити за 4340 марака?
8. Роба је са 5% губитка породата за 212 135 марака. Одредити набавну цену робе.
9. Капут је пре појефтињења коштао 160 000 динара, а сада кошта 146 160 динара. За колико процената је цена капута снижена?
10. Одредити остатак при дијељењу полинома (било којом методом):
  - 1) $(2x^4 - x^3 + 3x^2 - 4x + 1) : (x - 1) =$
  - 2) $(2x^4 - 4x^3 - 6x^2 + 2x - 8) : (2x - 3) =$
11. Раставити на чиниоце следеће полиноме:
  - 1) $a^3 + 4a^2 + 4a + 16 =$

$$2) 14ab + 15ac - 10a^2 - 21bc =$$

$$3) x^2 - 2xy + y^2 - 9 =$$

12. Ако је:

$$\frac{9 \sin \alpha - 3 \cos \alpha}{2 \sin \alpha + \cos \alpha} = 2$$

одредити $\operatorname{tg} \alpha$ и угао α ($0^\circ < \alpha < 90^\circ$).

13. Одредити вриједности преосталих тригонометријских функција ако је $\sin \alpha = 0,6$.

14. Ријешити по x једначине:

$$1) (2x + 5)^3 - 4x(x + 3)(2x + 9) + 1 = 0$$

$$2) (x - 0,1)^2 - 3x(x - 2,11) = 7,033 - (2x + 6,8)(x - 0,8)$$

15. Израчунај вредност израза:

$$\left(\frac{5}{2} - \left(\frac{3}{5}\right)^{-1}\right)^{-1} =$$

16. Средити израз:

$$\sqrt[8]{\sqrt[5]{x^2 y^3}} \cdot \sqrt[10]{xy^4 \sqrt{x}} \cdot \sqrt[5]{\sqrt[8]{xy}} =$$

$$17. \text{ Израчунати: } \sqrt{-18} - \sqrt{-50} + \sqrt{-72} - \sqrt{-98} =$$

18. Ријешити једначину:

$$(x - 2)^2 + (2x + 3)^2 = 13 - 4x$$

19. Ријешити једначину:

$$4^{x+1} + 4^x = 320$$

20. Ријешити једначину:

$$\log_2(x - 1) + \log_2(x + 2) = 2$$

21. Израчунати површину троугла ABC, ако су његова темена дата координатама: A(-2,3), B(8,-2) и C(3,8).

22. Одреди аритметички низ за који је:

$$5a_1 + 10a_5 = 0$$

$$S_4 = 14$$

23. Одредити први извод функције:

$$y = \ln \frac{1+x}{1-x}$$

24. Израчунати интеграл:

$$\int \frac{\ln x}{x^3} dx =$$

25. Одредити вероватноћу да две бачене коцке покажу бројеве чији је збир 8.

26. У равни је дато 7 неколинеарних тачака (*Три тачке су колинеарне ако припадају истој правој*). Колико је правих одређено тим тачкама?

27. Помоћу цифара: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9 записати два једноцифрена, два двоцифрена и један троцифрени број, тако да свака цифра буде употребљена тачно једанпут и да сви записани бројеви буду потпуни квадрати?

28. Колико се петодигрених бројева може написати цифрама: 4, 5, 6, 7 и 8 ако је цифра јединица два пута већа од цифре хиљада и ако се цифре не могу понављати?

29. Висина брда је 126 m а видина дрвета у његовом подножју је 14 m. Дужина сенке дрвета је 3 m. Колика је дужина сенке брда?

30. Количник два броја је 7. Ако се дјеленик умањи за 10, а дјелилац остане исти, добија се нови количник 6. Одреди те бројеве?

31. У једном воћњаку правоугаоног облика, воћке су засађене тако да је најмање растојање између две суседне 4 метра. Колико у том воћњаку има воћки ако је растојање „по дужини“ између прве и последње 44 метара, а „по ширини“ између прве и последње 20 метара?

32. За које ће време пас, који трчи 315 m/min (метара у минути), стићи зеца који трчи 280 m/min (метара у минути), ако је зец од пса удаљен 140 метара?
33. Три ученика: Тополац, Липовац и Брезовац засадили су три саднице: тополу, липу и брезу. Интересантно је да ниједан није посадио садницу из чијег имена произлази његово презиме. Ко је засадио које дрво, ако Тополац није засадио брезу?
34. За покривање пода потребно је 200 плочица облика правоугаоника 22cm x 11cm. Колико би плочица, облика квадрата величине 20cm x 20cm требало за покривање истог пода?
35. Дужина једног правоугаоника је за 33 cm већа од његове ширине. Ако би дужина била 2 cm већа него што јесте, правоугаоник би имао површину 56 центиметара квадратних већу него што је има. Колико су димензије правоугаоника?
36. Колико пута ће се повећати површине коцке, ако се ивица коцке-а увећа: а) 5 пута б) x пута?
37. У магацину је било 6 врећа брашна тежине: 22, 23, 26, 28, 29 и 31 kg. Два купца су купили 5 врећа. Један од њих је купио 4 пута више брашна од другог. Која је врећа остала непродата?
38. У једном одјељењу четвртог разреда има 30 ученика. Уочи Нове године једни другима су честитали празник и сви су се међусобно руковали. Колико је руковања укупно било?
39. Пери, Вери и мајци је заједно 65 година. Вери и мајци је 50 година, а Пери и мајци је 55 година. Колико година има свако од њих ? Ко је старији, брат или сестра ?
40. У кавезу су пилићи и зечеви. Укупно има 10 глава и 24 ноге. Колико у том кавезу има пилића, а колико зечева?
41. Сабирањем свака два од три непозната броја добијају се збирови 156, 162, 170. Одреди непознате бројеве.
42. Четири ученика 5. разреда треба распоредити у три одељења. На колико начина то можемо учинити?

43. Сину је данас 8 година, а оцу 34 год. После колико година ће отац бити 3 пута старији од сина?
44. Деда има 62 године. Његов син 36, један унук 8 година, а други 6 година. За колико година ће број дединих година бити једнак збиру година његовог сина и година оба унука?
45. Написати све троцифрене природне бројеве код којих је збир свих цифара једнак 3?
46. Растојање између два града је 170km. Путник је прешао $\frac{1}{5}$ пута и још 17km. Колико путник треба још да пређе?
47. Мита и Стева имају по 162 трешње. Мита је појео $\frac{1}{3}$ својих трешања, а Стева $\frac{1}{6}$ својих. Кома је остало више трешања и за колико?
48. Удаљеност између два града је 490 km. Из њих су истовремено пошла два воза један другом у сусрет. Први воз прелази 63 km/h, а други 75 km/h. Колика је раздаљина између њих након 3h вожње?
49. Из два места кренули су мотоциклиста и камион један другом у сусрет. Мотоцикл се кретао брзином од 110 km/h, а камион 65 km/h. Срели су се након три сата вожње. Колика је удаљеност између та два места?
50. У пет кутија се налази укупно 400 оловака. У првој и другој кутији има 208 оловака, у другој и трећој 172 оловке, у трећој и четвртој 136 оловака, а у четвртој и петој кутији 120 оловака. Колико оловака има у свакој кутији?

ОДГОВОРИ

1. На 1 974 024 начина.
2. Књиге се могу распоредити на 103 680 начина.
3. Одређено је 6 равни.
4. 2,29

5.

1) $x = 2$

2) $x = 5$

6. За 9 дана.

7. Купиће се 62 килограма робе.

8. Набавна цена је 223 300 марака.

9. Цена је снижена за 8,65%.

10.

1) Остатак је 1.

2) Остатак је $-\frac{175}{8}$.

11. g

1) $(a + 4)(a^2 + 4)$

2) $(2a - 3c)(7b - 5a)$

3) $(x - y - 3)(x - y + 3)$

12. $tg\alpha = 1$; $\alpha = 45^\circ$

13. $\cos \alpha = 0,8$

$$tg\alpha = \frac{3}{4}$$

$$ctg\alpha = \frac{4}{3}$$

14.

1) $x = -3$

2) $x = 1,1$

15. $x = \frac{6}{5}$

16. $\sqrt[5]{xy}$, $x, y \geq 0$

17. $-3\sqrt{2}i$

18. $x_1 = 0; x_2 = -\frac{12}{5}$

19. $x = 3$

20. $x = 2$

21. Површина је 37,5.

22. $a_1 = 8; d = -3$ (8, 5, 2, -1, -4,...)

23. $y' = \frac{2}{1-x^2}$

24. $\int \frac{\ln x}{x^3} dx = -\frac{\ln x}{2x^2} - \frac{1}{4x^2} + C$

25. $p = \frac{5}{36}$

26. 21

27. Једноцифрени: 1 и 9; Двоцифрени: 25 и 36; Троцифрени број је 784.

28. 6

29. 27m

30. То су бројеви 70 и 10.

31. У воћњаку има 72 воћке.

32. После 4 минута.

33. Тополац је засадио липу, Липовац брезу и Брезовац тополу.

34. Требала би 121 плочица.

35. Дужина је 61 cm, а ширина 28 cm.

36.

а) 25 пута

б) x^2 пута

37. Непродата је остала врећа од 29 kg.

38. 435
39. Пера има 15, Вера 10 а мајка 40 година. Пера је старији од Вере.
40. Пилића је 8, а 2 зеца.
41. То су бројеви 82, 74 и 88.
42. На 81 начин.
43. После 5 година.
44. После 6 година.
45. 102, 111, 120, 201, 210 и 300.
46. Треба да пређе још 119 km.
47. Стеви је остало 27 вишања више него Мити.
48. Након 3h вожње, удаљеност између њих је 76 km.
49. Удаљеност је 525 km.
50. У првој кутији има 108, у другој 100, у трећој 72, у четвртој 64 и у петој 56 оловака.

ДРУГИ ЦИКЛУС СТУДИЈА

Наставни план и програм другог циклуса студија Информатика у образовању Педагошког факултета Бијељина темељи се на Болоњској декларацији и примјени стандарда ECTS бодовања.

Овај студиј је, на нивоу другог циклуса двогодишњег (четворосеместралног) мастер студија, организован у континуитету вертикалне повезаности са првим (трогодишњим) циклусом Техничко образовање и информатика у духу Болоњског процеса. Вриједност другог циклуса студија је 120 бодова. Надограђен је на I циклус (180 ECTS бодова) студија Техничко образовање и информатика. Излазни профил који се стиче по завршетку студијског програма је мастер информатике у образовању - 300 ECTS.

Дипломске академске студије *Информатика у образовању – мастер* примарно су усмјерене на образовање наставника (професора) и засноване на проучавању информатичких и педагошких дисциплина формативних за ову професионалну дјелатност, а секундарно су усмјерене ка образовању кадрова за рад у различитим пословним системима у склопу пружања информатичке и педагошке подршке развоју кадрова и сл.

Основне активности послије завршених академских студија информатике треба да омогуће реализацију наставничке професије у области образовања ученика основних и средњих школа из области информатике.

НАСТАВНИ ПЛАН И ПРОГРАМ СТУДИЈА

	УНИВЕРЗИТЕТ У ИСТОЧНОМ САРАЈЕВУ		ПЕДАГОШКИ ФАКУЛТЕТ	
	Студијски програм Информатика у образовању – 120 ECTS			

РАСПОРЕД ПРЕДМЕТА ПО СЕМЕСТРИМА

Прва година								
Р.број	Шифра предмета	Назив предмета	Статус(О/И)	Семестар	Фонд часова			ECTS
					П	В	Л В	
1.	01-1-МИО1-1	Методологија научног истраживања	О	I	2	2	1	8
2.	01-1-МИО2-1	Педагошко-психолошке основе информатике у образовању	О	I	2	2	1	8
3.	01-1-МИО3-1	Језик, комуникација и медији	О	I	2	2	1	7
4.		Изборни модул 1	И	I	2	2	1	7
	01-2-МИИ1/1-1	Пројектовање рачунарских мрежа						
	01-2-МИИ1/2-1	Примјена информатике истраживањима						
	01-2-МИИ1/3-1	Мултимедијални системи						

5.	01-1- МИ04-2	Информациони системи у образовању	О	П	2	2	1	8
6.	01-1- МИ05-2	Географско информациони системи	О	П	2	2	1	8
7.	01-1- МИ06-2	Објектно оријентисано програмирање	О	П	2	2	1	7
8.		Изборни модул 2	И	П	2	2		7
	01-2- МИИ2/1- 2	Страни језик - енглески						
	01-2- МИИ2/2- 2	Њемачки језик у ИТ						
УКУПНО:					16	16	7	60

Друга година								
Р.број	Шифра предмета	Назив предмета	Статус(О/И)	Семестар	Фонд часова			ECTS
					П	В	Л В	
1.	01-1-МИ07-3	Базе података	О	III	2	2	1	7
2.	01-1-МИ08-3	Програмски језици	О	III	2	2	1	7
3.	01-1-МИ09-3	Теоријско-методички проблеми наставе	О	III	2	2	1	7
4.		Изборни модул 3	И	III	2	2	1	5
	01-2-МИИ3/1-3	Управљање и руковођење школом						
	01-2-МИИ3/2-3	Математичко моделовање примјеном ИТ						
	01-2-МИИ3/3-3	Заштита информационих система						
5.	01-1-МИ10-4	Интелигентне технологије у образовању	О	IV	2	2	1	7
6.	01-1-МИ11-4	Савремена методика наставе информатике	О	IV	2	2	1	7
7.		Изборни модул 4	И	IV	2	2	1	5
	01-2-МИИ4/1-4	Напредни ГИС						
	01-2-МИИ4/2-4	WEB портални учење на даљину						

	01-2- МИИ4/3 -4	Управљање пројектима у образовању						
8.		Изборни модул 5	И	IV	2	2	1	5
	01-2- МИИ5/1 -4	Геопросторне базе података						
	01-2- МИИ5/2 -4	Напредне WEB технологије						
	01-2- МИИ5/3 -4	Технолошки процеси у животне средине						
9.	01-1- МИ12-4	Израда мастер рада	О	IV				1 0
УКУПНО:					16	16	8	60

**ПИТАЊА ЗА ПРИПРЕМУ КВАЛИФИКАЦИОНОГ
ИСПИТА ЗА УПИС НА II ЦИКЛУС СТУДИЈА
СТУДИЈСКИ ПРОГРАМ ИНФОРМАТИКА У
ОБРАЗОВАЊУ**

ПИТАЊА ЗА ПРИЈЕМНИ ИСПИТ ЗА МАСТЕР СТУДИЈ СТУДИЈСКИ ПРОГРАМ ИНФОРМАТИКА У ОБРАЗОВАЊУ

1. Када је број записан као АЕВ5 користи се:
  - 1) Бинарни бројни систем
  - 2) Хексадецимални бројни систем
  - 3) Декадни броји систем
  - 4) Октални бројни систем
2. Заокружите називе спољних медија за трајно чување података:
  - 1) CD
  - 2) ROM
  - 3) RAM
  - 4) DVD
3. Количина података се мјери у:
  - 1) CPU
  - 2) Gb
  - 3) Mbps
  - 4) GHz
4. Заокружити назив алата за рад са сликама:
  - 1) Google Chrome
  - 2) Microsoft Windows
  - 3) Adobe Photoshop
  - 4) Microsoft Word
5. Заокружити екстензије датотека које представљају слике:
  - 1) JPG
  - 2) ZIP
  - 3)

- 4) BMP
- 5) RAR
6. Навести бар 2 примјера екстензије датотека архива.
7. Антивирус је програм који има намјену:
  - 1) Рачунарска игрица;
  - 2) Обезбеђује интеграцију рачунарске компоненте у рачунарски систем;
  - 3) Дезинфекција рачунара;
  - 4) Интернет претраживач.
8. Ако желимо да прекопирамо (са исецањем) текст из једног документа у други, користићемо опције:
  - 1) Copy, Paste
  - 2) CTRL +C, CTRL + V
  - 3) CTRL +X, CTRL + V
  - 4) Cut, Paste
9. Наведите шта представља WIFI мрежа :
  - 1) Интернет мрежу
  - 2) Бежичну мрежу
  - 3) Локалну мрежу
10. Навести барем два програма за претраживање Интернета.
11. За креирање веб страница на интернету користимо:
  - 1) HTML
  - 2) Slide
  - 3) Log
  - 4) Outlook
12. Садржај RAM меморије се прекидом напајања:

- 1) Снима
  - 2) Брише
  - 3) Чува
  - 4) Не мијења
13. SQL упит над базом података којим се издвајају подаци садржи наредбу:
- 1) Insert
  - 2) Delete
  - 3) Select
  - 4) Extract
14. Извршити конверзију децималног број 45 у бинарени бројни систем.
15. Након извршавања кода:
- ```
int a = 5;
int i = 0;
int b = 10;
while (i <= 4)
{
  b = b + a * 2;
  i = i + +;
}
```
- коју вриједност има промјенљива *b*?



16. У програмским језицима (на примјер, BASIC, PASCAL, FORTRAN), вриједност промјенљиве -0.00069 дефинише се службеним ријечима типа:

- 1) integer ili int
- 2) long double ili char
- 3) real ili float
- 4) integer i float
- 5) int i long double
- 6) real i char

17. HTTP је :

- 1) Адреса Веб документа или ресурса
- 2) Протокол за пренос Веб докумената на Интернету
- 3) Језик за означавање који се користи за све Веб документе
- 4) Интернет протокол

18. Ознака (tag) у HTML-у је дио кода који се користи:

- 1) На почетку и крају елемента
- 2) На почетку елемента
- 3) Само на крају елемента
- 4) На почетку, крају и у наслову елемента

19. Како се може задати бијела боја у CSS-у:

- 1) #FFFFFF
- 2) #FFFFFF
- 3) rgb(FF,FF,FF)
- 4) rgb (255,0,0 )

20. Странице у HTML-у је могуће додати стил на који начин?

- 1) Екстерно, интерно, релативно

- 2) Апсолутно, фиксно, релативно
  - 3) „inline“, екстерно, интерно
  - 4) Апсолутно, фиксно и „inline“
21. За креирање просте уређене листе (ставке у листи су нумерисане) у HTML-у се користе следеће ознаке (тагови):
- 1) <ul> i <li>
  - 2) <ol> i <li>
  - 3) <li> i <a>
  - 4) <ol> i <ul>
22. Уколико се жели направити форма којом бирамо *само једну* од више понуђених опција тада унутар форме користимо следећи тип:
- 1) type="checkbox"
  - 2) type="textbox"
  - 3) type="textarea"
  - 4) type="radio"
23. Уколико се жели направити форма којом можемо изабрати *једну или више* од понуђених опција тада унутар форме користимо слиједећи тип:
- 1) type="checkbox"
  - 2) type="textbox"
  - 3) type="textarea"
  - 4) type="radio"
24. Који од следећих тврдњи је тачна?
- 1) „inline“ елементи се распоређују један испод другог
  - 2) <img> је по „default“-у „inline“ елемент
  - 3) <div> је по „default“-у „inline“ елемент



- 4) `<div>` је увијек „block“ елемент
25. Према алгоритму редослиједа доласка (FIFO):
- 1) Мијења се онај блок у скупу који је најдуже био у кешу, а да није био референциран.
  - 2) Мијења се онај блок у скупу који је најдуже био у кешу.
  - 3) Замјењује се онај блок који је у скупу провео најдуже времена.
  - 4) Замјењује се онај блок који је у скупу провео најкраће времена
26. Подаци се преносе на диск и са њега у:
- 1) Групама
  - 2) Секторима и у таласима
  - 3) Секторима
  - 4) Ниједно од горе наведеног
27. Правило прекорачења је:
- 1) Ако се два броја сабирају и оба су позитивна или оба негативна, до прекорачења долази само у случају ако и само ако резултат има супротан предзнак.
  - 2) Ако се два броја одузимају и оба су позитивна или оба негативна, до прекорачења долази ако и само ако резултат има супротан предзнак.
  - 3) Ако се два броја множе или дијеле и оба су позитивна или оба негативна, до прекорачења долази ако и само ако резултат има супротан предзнак.
  - 4) Ниједно од горе наведеног.
28. Набројати пет дефинисаних стања за процесе.
29. Најмање скоро кориштен (LRU):
- 1) Замјењује страницу у меморији која није била референцирана у најдужем времену;



- 2) Замјењује монитор у меморији која није био референциран у најдужем времену;
  - 3) Замјењује алгоритам у меморији која није била референцирана у најкраћем времену;
  - 4) Замјењује страницу у меморији која није била референцирана у најдужем времену.
30. Уколико тип датотеке садржи екстензије ( .exe, .com) онда се ради о:
- 1) Текстуалној датотеци
  - 2) Мултимедијалном садржају
  - 3) Бинарној извршној датотеци
  - 4) Изворном коду
31. Уписати у кућицу број који се односи на елементе информационог система.
- |                             |             |
|-----------------------------|-------------|
| _____ техничко-машинска     | 1. software |
| _____ кадровска подршка     | 2. orgware  |
| _____ организациона подршка | 3. hardware |
| _____ програмска опрема     | 4. lifeware |

32. Visual studio .NET производ је компаније:

- 1) Microsoft
- 2) Borland
- 3) Adobe
- 4) Open Source



33. Испред бинарног броја уписати еквивалент децималног броја.

|            |      |
|------------|------|
| _____ 0001 | A) 2 |
| _____ 0010 | B) 9 |
| _____ 0100 | B) 1 |
| _____ 1001 | Г) 4 |

34. Олакшавање размене података међу програмима у оперативном систему Windows омогућено је механизмом заједничког подручја за програме који је назван:

- 1) Desktop
- 2) Klipbord
- 3) Taskbar
- 4) BIOS

35. Уколико имамо формулу записану у сљедећем облику

{ =SUM(A1;B3) }, тада:

- 1) Ријеч је о сабирању вриједности свих ћелија од А1 до В3;
- 2) Ријеч је о сабирању вриједности ћелија А1 и В3.

36. Навести бар три врсте штампача.

37. Слово А у скраћеници ADSL се односи на:

- 1) Asynchronous
- 2) Asymetric
- 3) Analog
- 4) Anonymus

38. Навести задатке методике информатичког образовања.

39. Навести бар три наставна облика који се примјењу у настави информатике.



40. Блумова таксономија у вредновању знања?
41. Дефинисати појам хеуристичке наставе.
42. Нова позиција ученика у васпитно - образовном процесу.
43. Карактеристике учења на даљину.
44. Дефинисати појам методике информатичког образовања.
45. Поред меморисања и обраде података као основног, задаци главне меморије су и?
46. Навести пет основних подручја у склопу главне меморије.
47. Опишите хијерархијски DBMS.
48. Опишите мрежну структуру DBMS.
49. Опишите релациони DBMS.
50. Испред имена уређаја/компоненти, упиши бројеве наведених појмова који им одговарају.

|                      |           |
|----------------------|-----------|
| _____ Улазни уређај  | А) плотер |
| _____ Излазни уређај | Б) EEPROM |
| _____ Меморија       | В) миш    |
| _____ U/I уређај     | Г) модем  |

## ОДГОВОРИ

1. 2)
2. 1) и 4)
3. 2)
4. 3)
5. 1) и 3)
6. ARJ, RAR, ZIP
7. 3)



8. 3) и 4)

9. 2)

10. Google Chrome, Mozilla Firefox, Opera, Microsoft Edge...

11. 1)

12. 2)

13. 3)

14.

$$\begin{array}{rcl} 45:2 & =22 & \uparrow (1) \\ 22:2 & =11 & (0) \\ 11:2 & =5 & (1) \\ 5:2 & =2 & (1) \\ 2:2 & =1 & (0) \\ 1:2 & =0 & (1) \end{array}$$

$$45_{10} = 101101_2$$

15.

|       |                  |                |
|-------|------------------|----------------|
| $i=0$ | $i \leq 4$ true  | $b=10+5*2=20$  |
| $i=1$ | $i \leq 4$ true  | $b=20+5*2=30$  |
| $i=2$ | $i \leq 4$ true  | $b=30+5*2=40$  |
| $i=3$ | $i \leq 4$ true  | $b=40+5*2=50$  |
| $i=4$ | $i \leq 4$ true  | $b=50+5*2=60$  |
| $i=5$ | $i \leq 4$ false | prekid ciklusa |

Промјенљива  $b$  има вриједност 60.

16. 6)

17. 2)

18. 1)



19. 2)
20. 3)
21. 2)
22. 4)
23. 1)
24. 2)
25. 3)
26. 3)
27. 1)
28. То су: нов, спреман, у извршењу, у чекању, заустављен.
29. 4)
30. 3)
31. 3) - 4) - 2) - 1)
32. 1)
33. В) - А) - Г) - Б)
34. 2)
35. 2)
36. Ласерски, Ink - jet (тонтни), Dot - matrix (иглични), Bar - code.
37. 2)
38. То су: утврђивање законитости процеса поучавања, самоучења и стваралаштва у настави информатике и у оквиру ваннаставног и ваншколског информатичког образовања, научно-критичко врједновање резултата истраживања у области информатичког образовања, сарадња са другим наукама, научно заснивање и практична верификација модела информатичког образовања, праћење развојних токова информатичког образовања, усавршавање праксе информатичког образовања праћење, анализа и разрада савремених концепција примјене информатике



и компјутера у настави других наставних предмета и у васпитно-образовном процесу у целини и развијање посебних метода, техника и поступака за истраживање информатичког образовања.

39. Фронтални, групни, рад у паровима, индивидуални облик наставног рада...
40. Бењамин Блум је 1956. године направио класификацију нивоа интелектуалног понашања који су важни у учењу. Она укључује три домена који се међусобно прожимају: когнитивно, афективно и психомоторно подручје.
- Когнитивно учење демонстрира се памћењем, интелектуалним вештинама разумевања информација, организације идеја, анализе, примјене знања.
  - Афективно учење се демонстрира понашањем које укључује слиједеће ставове: свјесност, интересовање, пажњу, одговорност, способност слушања и одговора, интеракцију са другима.
  - Психомоторно учење демонстрира се физичким вештинама: координацијом, спретношћу, брзином...

Овакав начин врједновања знања гдје наставник прати одређене активности и врједнује их бодовима у табели допринео би већој ангажованости ученика на часу, а врједновање знања би било објективније и реалније.

41. Смисао хеуристичке наставе је у томе да наставник примјеном развојних питања води ученике да самостално стичу нова знања. Хеуристичка настава као посебан наставни систем обухвата све компоненте наставног система: припремање ученика за обраду садржаја, обрада наставних садржаја, вјежбања, понављање садржаја, провјеравање. Њена предност је у томе што су ученици активни у наставном процесу, усмјерени на рјешавање проблема и самостално стицање знања. Може се примјењивати у скоро свим наставним предметима и на већини наставних садржаја.

Ограничења су што наставни процес тече спорије и наставници су недовољно оспособљени за организацију и извођење овакве наставе.

42. У педагошкој науци постоје три теоријска схватања о позицији ученика у настави:

- ученик је објекат васпитања,
- ученик је субјекат васпитања,
- ученик је истовремено и објекат и субјекат васпитања.

У пракси је ученик у објекатској позицији. Васпитно образовни процес заснован на објекатској позицији ученика није омогућавао развијање индивидуалних способности и задовољавање потреба и интересовања ученика. Савремени педагози изграђују ново схватање по коме ученик треба истовремено да буде и објекат и субјекат у наставном процесу. Ученик треба и да буде поучаван али и да учи и самоучи.

43.

- Ученици преузимају одговорност за своје властито учење;
- Мјесто учења може се бирати што зависи од медија који се користи као средство за учење (учи се на послу и код куће...);
- Самостално или учење у мањим групама;
- Бирање свог начина учења - активно или пасивно учење, различити степени интеракције: “класични” писани материјал уз вођење властитих биљешки, интерактивне симулације, дискусија с осталим ученицима (е-маил, телеконференције, форуми,...), мултимедији, графике, анимације, звука...
- Учење по властитом темпу и у властито вријеме;
- Учење уз помоћ рачунарске опреме;
- Могућност учествовања у најквалитетнијим или најпрестижнијим програмима - ученик може похађати наставу на квалитетним институцијама или институцијама које држе познати стручњаци, без мијењања мјеста боравка;





- Физичка одвојеност - наставник и ученик/студент физички су одвојени у простору и/или времену;
  - Двосмјерна комуникација - дистантно образовање осигурава двосмјерну комуникацију између наставника, ментора или образовне институције и ученика/студента.
44. Методика информатичког образовања се дефинише као посебна научна педагошка дисциплина која проучава законитости процеса поучавања, учења, самоучења и стваралаштва у оквиру наставног предмета информатика, али и у оквиру ваннаставног и ваншколског учења информатичких садржаја. Таквом дефиницијом добијамо шири теоријски концепт и можемо да издвојимо три битне одреднице:
- Методика информатичког образовања припада систему педагошких наука са наглашеним интердисциплинарним и мултидисциплинарним везама као што су општа педагогија, дидактика, кибернетика, психологија, информатика...
  - Методика информатичког образовања представља функционалну синтезу педагошких, дидактичких, кибернетичких и информатичких знања.
  - Методика информатичких образовања је научна дисциплина која проучава законитости процеса проучавања, учења, самоучења и стваралаштва.
45. Примање података са У/И јединица и њихов пренос у одговарајуће подручје, преузимање програмских инструкција и њихов пренос и организација меморисања међурезултата.
46. Улазно подручје, излазно подручје, радно подручје, подручје у којем се налазе инструкције програма и подручје резервисано за оперативни систем.
47. Организација података у виду стабла. Сегмент вишег нивоа повезан је са сегментом нижег нивоа релацијом родитељ-дијете. Сегменту вишег нивоа може бити подређено више сегмената нижег нивоа, али један сегмент нижег нивоа може имати само један надређени сегмент (само једног родитеља).



48. Код мрежне структуре релације су N:N. Типичан представник је нпр. база студената и предмета које слушају. Од мрежне структуре се може направити и хијерархијска, али је доста редундантнија (више понављања).
49. Подаци се представљају у виду дводимензионалних табела које се називају релацијама. У релационим базама сваки слог је једнозначно означен са својим идентификационим кључем, те се због тога не смију понављати слогови истог садржаја.
50. В) - А) - Б) - Г)



## 7. ОПШТА НАПОМЕНА

У информатору су дати само општи оквири садржаја, док у тестовима питања могу бити другачије формулисана. Кандидати треба да имају шира знања како би се могли сналазити у давању одговора. Стога, не треба се усмјерити само на давање кратких одговора, пошто ће се у тестовима тражити и шире познавање материје и боље сналажење у примјени знања.

Кандидати на квалификациони испит треба да донесу неки лични документ за идентификацију (лична карта, пасош и сл.), да се припреме за израду тестова (понијети хемијску оловку) и да се припреме за провјеру говорних, музичких и физичких способности.

Формулар за пријаву на квалификациони испит налази се у прилогу. Начин пријављивања, услови, потребна документа, финансијске обавезе, рокови полагања и све остало биће прописано у конкурсу за упис студената на високошколске установе у Републици Српској.

Све потребне информације могу се добити у Студентској служби Факултета сваким даном од 10 до 14 сати или на телефон: 055/415–400.



**ДОБРО ДОШЛИ НА ПЕДАГОШКИ ФАКУЛТЕТ!**